

CA DAO MIỀN NAM

Tác giả: **PHAN TẤN TÀI**

Nguồn: namkyluctinh.org

Thực hiện ebook: **Tducchau (TVE)**

Ngày hoàn thành: **20/06/2009**

<http://www.thuvien-ebook.com>

MỤC LỤC

[CA DAO MIỀN NAM](#)

[Vài ghi chú](#)

[Nguồn](#)

[Đông cơ để chép lại ca dao miền Nam](#)

[Những trở ngại](#)

[Sắp xếp](#)

[A](#)

[B](#)

[C](#)

[D – Đ](#)

[E](#)

[G](#)

[H](#)

[K](#)

[L](#)

[M](#)

[N](#)

[O](#)

[P](#)

[Q](#)

[R](#)

[S](#)

[T](#)

[U](#)

[V](#)

[X](#)

CA DAO MIỀN NAM

Vài ghi chú

Chúng tôi sưu tầm ca dao miền Nam (hò, vè, hát ru) với sự mong muốn tìm lại những câu ca lời hát của tổ tiên vùng "đất mới".

Tài liệu ca dao cả nước khá phong phú: từ những tập hàng mấy trăm trang tới những trang web với hàng ngàn bài ca dao. Chúng tôi cố gắng lọc lựa từ trong những tài liệu này những bài ca dao của miền Nam, nhưng chắc chắn sẽ không tránh khỏi lầm lẫn vì nhiều lý do. Mong quý vị và các bạn bỏ tặc.

Sau đây là một số bài ca dao miền Nam đã được chọn ra từ quăng 18000 "bài" trong các tài liệu tìm được, thêm vào đó một số bài ghi lại từ ký ức. Hiện chúng tôi còn một số bài chưa thẩm xét (quăng 10000 bài) nhưng nghĩ rằng số lượng độ 2400 bài ca dao "gọi là" miền Nam đó, quý vị độc giả có thể làm nền tảng để nếu cần bỏ tặc hoặc loại ra (nếu sai).

Ở đây chúng tôi ghi nhận ý kiến của 2 bằng hữu Trần Minh Khôi và Hồ Đắc Nhơn về từ ngữ "Chợ Dinh": Có phải bài

*Đố ai con rít mấy chun,
Cầu Ô mây nhịp, chợ Dinh mấy người ...*

là một bài ca dao miền Nam hay không.

Sự thật nếu cố tình giải thích, "Chợ Dinh" có nhiều nơi trong thời kỳ nam tiến ở miền Nam, ít nhất hiện nay còn một chợ Dinh ở miền Nam, nhưng cầu Ô thì ... có lẽ chỉ có ở Bình Định. Dù vậy, bài ca dao "Đố ai ..." đã phổ biến ở miền Nam bằng nguyên văn, chớ không là bản cải biên, sâu xa đến nỗi khó có nơi nào trẻ con không nghe hay không biết, thì ... ta tranh nhau làm gì về xuất xứ bài ca dao đó. Đã là văn hóa truyền khẩu, ca dao dễ dàng vượt biên giới không chứng tích, việc Nam kỳ hóa ca dao miền Trung là một đề tài với vô số dữ liệu.

Chúng tôi không có tham vọng làm một tự điển cho ca dao miền Nam. Dù vậy, những chỗ sai, những chỗ thiếu sót cần được bỏ tặc, chúng tôi rất mong được nghe lời chỉ bảo của quý vị.

Những bài ca dao này được xếp theo mẫu tự. Cách xếp này sẽ giảm sự trùng hợp hơn xếp theo đề tài, nhưng với một số lượng khá lớn cũng không tránh khỏi. Đó là trường hợp có hay không có loại từ ở đầu câu (con, cái, ...), đó là trường hợp thay đổi cách xưng hô cho cùng một câu ca dao (anh/em, qua/bậu, người/ta ...), đó là trường hợp thay đổi câu xướng (thí dụ dùng "chim quyên ..." để thay cho "trăng lên khỏi núi ...").

Một điểm cần phải đặt ra là ở trường hợp xếp theo mẫu tự, có thể xảy ra, khi tìm không ra bài ca dao, như trường hợp sau:

*"Trồng trầu thì phải khai nương,
Làm trai hai vợ phải thương cho đồng"*

Văn sĩ, cựu quân nhân, Trần Bạch Đằng ghi thay vì "trồng trầu", "lập vườn". Bằng hữu Lâm Văn Bé cũng đồng ý với TBĐ trong "Người Nam Kỳ", khác với ký ức của người sưu tầm. Đặng Như Tây (Mười Tám Thôn Vườn Trầu, ĐNCL số 2) ghi lý do vì sao "trồng trầu thì phải khai nương". Trồng trầu hay lập vườn đều có ý nghĩa tùy hoàn cảnh nông nghiệp của từng vùng miền Nam của đất nước. Nhưng - trồng trầu hay lập vườn - là điều khó khăn khi sắp xếp theo mẫu tự.

Nguồn

Những tài liệu được ghi sau có tối thiểu là 10 bài ca dao được chọn.

- [1] Vũ Ngọc Phan: Tục ngữ, ca dao, dân ca Việt nam, in lần thứ 8, 1977.
- [2] Lư Nhất Vũ; Lê Giang; Lê Anh Trung: Hò Nam bộ (Video)
- [3] Lê Giang: Bộ hành với ca dao. NXB Trẻ, 2004.
- [4] Ghi lại từ ký ức Phan Tấn Tài; Đỗ Thanh Vân
- [5] Hà Phương Hoài: Tự điển ca dao (www.vietnam-on-line.com; <http://e-cadao.com>)
- [6] www.vietthings.com <http://www.vietthings.com>
- [7] Nguyễn Đăng Thục: Tư tưởng Việt Nam, NXB Khai Trí, 1964
- [8] Đoàn Thị Thu Vân: Chất hóm hình trong ca dao tình yêu Nam Bộ. (www.thoangsaigon.com <http://www.thoangsaigon.com>)
- [9] Ghi nhanh một buổi tọa đàm tại tư gia Gs Trần Văn Khê của Đỗ Thanh Vân, 1973.
- [10] Minh Hương: Hoa đồng cỏ nội, 1962.

Động cơ để chép lại ca dao miền Nam

Đi tìm lại quê hương, tìm lại ông bà của vùng đất mới là để tham nghiệm một cách cô đọng ca dao miền Nam, vốn là thiếu số trong kho tàng ca dao của cả nước, là để tránh hoàn cảnh đọc mà phải suy xét liệu câu ca dao này có phải là của miền Nam hay không. Tìm lại quê hương qua muông thú, qua cây cỏ, qua côn trùng - mà một phần đã bị tuyệt chủng sau nhiều trăm năm -, qua cách ăn nói, cách thổ lộ tâm tình ... trong đời sống người bình dân miền Nam. Tìm lại ông bà qua những phong tục, những lối tự trào - đôi khi chua chát hoặc đau đớn nhưng vẫn không giấu giếm -, qua những sự quan sát thiên nhiên một cách tinh tế, những cách phát biểu hầu như vô nghĩa nhưng thâm trầm ...

Những trở ngại

Lượm lặt những bài ca dao của miền Nam sẽ không tránh khỏi những khó khăn, trừ những bài có mang địa danh hay kể một biến cố nào đó của miền Nam và trừ những bài luân lý có giá trị cho cả nước. Đó là trường hợp căn cứ theo từ ngữ hoặc cú pháp để lượm lặt.

Bộ ngờ khi chọn lựa nếu phải dùng từ ngữ để "nhận diện" một bài ca dao:

1) Vì ca dao là một dạng văn hóa truyền khẩu cho nên dễ vượt biên giới, mà khi đã vượt biên giới từng vùng của đất nước lại được thay đổi (cải biên).

2) Từ ngữ của vùng gốc, chủ yếu Thuận Quảng, được bảo tồn ở vùng đất mới - nhứt là ở thôn quê - đưa tới hoàn cảnh nhiều bài ca dao của miền Nam dùng từ ngữ miền Trung.

3) Từ ngữ đặc biệt nhưng được dùng nhiều vùng của đất nước, điển hình là chữ "tui" (tôi) (vừa được dùng ở miền Trung và ở đồng quê miền Nam).

4) Người đi ghi chép ca dao đã "cải biên" một số từ ngữ, bình thường là để chính mình hiểu hay vì tự nghĩ rằng những từ cải biên sẽ "hay" hơn, "đúng" hơn hoặc "hợp lý" hơn nên đưa tới hoàn cảnh một số bài của miền Nam được diễn tả bằng từ ngữ của miền Bắc. Trường hợp này nếu không được ghi rõ là ca dao miền Nam thì số bài đó sẽ không được chọn.

5) Về phần chủ quan: vì đã quen dùng từ ngữ chung của cả nước, vì quen với cú pháp, với ngôn từ miền Bắc, miền Trung nên khi chọn lựa không tránh khỏi bỏ sót lại (hay giữ lại) một số ca dao của hai vùng này.

Sắp xếp

Như đã đề cập, những bài ca dao được xếp theo mẫu tự để giảm thiểu sự lập đi lập lại, nhưng có một số bài được ghi chung với nhau hoặc vì cùng nghĩa, hoặc vì thể nhập tương tự. Kết quả là số lượng quăng 2400 bài được lựa chọn, gom lại thành 1400. Sau đây 2 thí dụ:

– Đền nào cao cho bằng đền ông Chánh, Bánh nào trắng cho bằng bánh bò bông. Anh thương em từ thuở má bông, Bây giờ em lớn, có (lấy) chồng bỏ anh. [1][4] (Đền nào cao bằng đền Châu Đốc Gió nào độc bằng gió Gò Công Anh thương em từ thuở má bông Bây giờ em khôn lớn lấy chồng bỏ anh.[3]) (Đền nào cao bằng đền Ông Chánh, Bánh nào trắng bằng bánh bò bông, Trách ai ăn ở hai lòng, Sang sông rồi nữ quên công người chèo. [5]) (Đền nào cao bằng đền Châu Đốc, Đất nào độc bằng đất Nam Vang, Một tiếng anh than hai hàng lụy nhỏ, Em có chút mẹ già biết bỏ ai nuôi. [5])

...

– Chim khôn kiếm nơi mà đậu, Gái khôn chọn nơi nhân hậu mà nhờ. Đừng ham lấy công tử bột dật dờ tấm thân. [3][5] (Con chim khôn kiếm cành xanh mà đậu Gái khôn kiếm trai đôn hậu làm chồng Cô bác xa dóm ngó nói phụng với rồng sánh đôi.[3]) (Chim khôn kiếm nơi lùm xanh nó đậu Gái như em sao không kiếm nơi nhân hậu làm chồng Thả chi theo đàn điếm đứng đường hư thân.[3]) (Chim khôn kiếm lùm cây mà đậu Gái khôn kiếm thằng chồng nhậu mà nhờ Mai sau nó chết bụi chết bờ khỏi chôn.[3]) (Chim khôn thì kiếm cây lành mà đậu, Còn gái khôn thì kiếm trai ăn nhậu mà nhờ. Ngày sau chết bụi chết bờ khỏi chôn.[4])

Vì ca dao không có xuất xứ và là loại văn hóa truyền khẩu, nên không thể đặt vấn đề nguyên bản hay phiên bản, chúng tôi, vì thế, ghi lại tất cả các cách phát biểu như trên, không đánh giá mà cũng không đặt vấn đề chính phụ. Cuối thí dụ thứ nhì chúng tôi có ghi thêm phần "xuông vọng cổ" và câu đầu của 1 bài thơ kháng chiến (Thơ say, với mục đích chống rượu chè) để so sánh với bài trước đó.

"Thơ kháng chiến" và "hò lơ" là hai phương cách truyền thông có nhạc phụ họa của ca dao miền Nam. Âm điệu và tiết tấu của thơ kháng chiến đã được nhạc sĩ Anh Việt Thu ghi trong phần nhập của bản Tám Điệp Khúc, hò lơ được hai nhạc sĩ Nguyễn Hữu Ba và Phạm Duy ghi thành nhạc. Trong khi hò lơ có thể sử dụng những bài 6-8 của ca dao để trình bày - thường dưới dạng tập thể - thì trái lại thơ kháng chiến là loại thơ 8-6 (khởi bằng câu 8 và

kết bằng câu 6) có phần nói lối và xuống câu như hát vọng cổ, được sáng tác (vô danh) thời kháng chiến. Rất tiếc hiện chưa tìm được tài liệu về thơ kháng chiến, trong phần sưu tầm chỉ có 2 bài ghi lại từ ký ức về loại này.

Phan Tấn Tài

- Ai buồn, ai khóc thiết tha,
Tui vui, tui cũng chan hoà giọt châu.
- Ai buồn, ta cũng buồn giùm,
Ai vui, ta cũng vui giùm cho ai.
- Ai cười, mặc kệ ai cười,
Đôi ta chung vốn kiếm lời nuôi nhau.
- Ai đem con kết vô vườn,
Để cho con kết ăn buồng chuối tiêu.
- Ai đem con sáo sang sông,
Để cho con sáo sổ lồng sáo bay.
- Ai đem em đến Sài thành,
Phồn hoa ai khéo dỗ dành hờ em ?
- Ai đi bờ đắp một mình,
Phất phơ chéo áo giống hình phu quân.
- Ai khôn bằng Tiết Đình San
Cũng còn mắc kẻ nàng Phàn Lê Huê.
- Ai làm cá bóng đi tu,
Ai làm nước mắt cá thu buồn rầu.
Phải chi ngoài biển có cầu,
Em ra em vớt đoạn sầu cho anh.
(Cá bóng đi tu,
Cá thu nó khóc,
Cá lóc nó sầu,
Phải chi ngoài biển có cầu,
Anh ra đến đó giải sầu cho vui.)

- Ai làm cho bến xa thuyền,
Cho trắng xa Cuội, bạn hiền xa nhau.
- Ai làm cho đó bỏ đặng,
Cho con áo tím phụ thằng áo xanh.
- Ai làm cho vệt xa chuông,
Cho nên quân tử bữa buồn bữa vui.
- Ai mà bày đặt dị kỳ,
Áo bà ba may hai túi đựng giống gì hử anh!
(Ba má bày đặt cho anh,
Bà ba may hai túi đựng dầu chanh o mè.)
- Ai ơi, lỡ hội chồng con,
Về đây gá nghĩa vuông tròn với tôi.
- Ai về Bà Diễm Hóc Môn,
Hỏi thăm người ấy có còn hay không.
Để tôi kiếm sợi chỉ hồng,
Chờ ông Tơ bà Nguyệt kết vợ chồng đôi ta.
- Ai về Giồng Dứa* qua truông,
Gió lay bông sậy bỏ buồn cho em (ai).
(* thuộc Cai Lậy, Tiền Giang)
(Ai đi Rạch Giá qua truông,
Gió rung ngọn sậy, ngồi buồn nhớ em.)
- Ai về nhắn (Biểu về nói) với ông câu,
Cá ăn thì giựt, để lâu hết mồi.
- Anh bước lên xe, xe quăn, xe quai,
Anh bước xuống tàu, tàu chạy, tàu nghiêng.
Gặp mặt em đây, gái thảo trai hiền,
Lời anh phân chưa dứt, sao em vội liền ra đi ?

- Anh thương em, em bóp bụng đừng phiền,
Đợi xong mùa lúa, anh kiếm tiền cưới em.
- Anh buồn có chôn thở than,
Em buồn như ngọn nhang tàn giắc (thấp) khuya.
- Anh buồn cởi áo xem bầu,
Em buồn em thấy đâu đâu cũng buồn.
- Anh buồn, em có vui chi,
Vui là vui gượng, có khi khóc thầm.
- Anh cầm chài anh vãi năm bảy con cá lòng tong,
Thương em nát gan, nát ruột, lại nát tấm lòng,
Thấy em ở bạc trong lòng anh hết thương.
- Anh có thương em đừng cho bạc cho tiền,
Cho nơn cho nghĩa kéo xóm giềng cười chê.
- Anh đi biệt tích phương xa,
Để em ôm bóng trăng tà năm canh.
Hai vai một gánh chung tình,
Nhớ ai, ai có nhớ mình hay không.
(Anh đi đường ấy xa xa,
Để em ôm bóng trăng tà năm canh.
Nước non một gánh chung tình,
Nhớ ai, ai có nhớ mình hay chăng.)
- Anh đi Châu Đốc, Nam Vang,
Gởi thơ nhắn lại, em khoan có chồng.
- Anh đi đánh bẫy trong bưng,
Thấy con cúm nùm trong lùm bay ra.
- Anh đi lưu thú Bắc Thành*,
Để em ở lại như nhành mai khô.
Phụng hoàng lẻ bạn sầu tư,

Em đây lẽ bạn cũng như phụng hoàng.
(* Gia Định Thành, lời chú của Lê Giang)

- Anh đừng chê em áo rách, quần phèn,
Anh coi bụi hẹ rã bèn còn thơm.
- Anh đừng có bỏ giọng trầm,
Lời ngon, tiếng ngọt để (mà) cảm duyên em.
- Anh đừng ham trống bỏ kèn,
Ham chuông bỏ mõ, ham đèn bỏ trăng.
- Anh đừng làm trai, nam nhơn chi khí,
Em đừng làm gái, em chẳng biết suy,
Lấy Tây lấy Chệt làm gì ?
So bề nhơn nghĩa, sao bì An-Nam.
- Anh đừng lên xuống uổng công,
Em nghe ba má nói không lâu rồi.
- Anh đừng nay giận mai hờn,
Lòng em ở thẳng như đòn lên dây.
(Nghĩa nhơn nay giận mai hờn,
Lòng em ở thẳng như đòn lên dây.
Người ta chơi hơn chơi hài,
Em đây làm lụng cả ngày lấm chơn.)
- Anh đừng tham cái bông quế, bỏ phế cái bông lài,
Mai sau quế rụng, bông lài thơm xa.
(Xin anh đừng ham bông quế, bỏ phế cái bông lài,
Mai sau quế rụng, bông lài thơm lâu.)
(Anh đừng ham bông quế mà bỏ phế bông lài,
Mai sau quế rụng, bông lài còn thơm.)
(Anh đâu phải mê bông quế mà bỏ phế cái bông lài,
Quế thơm ban ngày, lài ngát ban đêm.)
- Anh đừng thấy đấng mà phụ đó,

Đừng chê em nghèo khó mà vội phụ phàng.
Anh coi đồng tiền mới có sớm mai mà chiều đã mất,
Chớ nơn nghĩa bạn vàng vững chắc thiên kim.

- Anh đừng thấy đó bỏ đấng,
Thấy lê bỏ lự, thấy trắng quên đèn.

- Anh đừng vạch vách phá rào,
Vườn quế mới lập, lự đào còn non.

- Anh dứt lời than, em đây rúng động tâm tình,
Hai hàng lụy nhỏ như bình nước nghiêng.

- Anh (chị) hươu đi chợ Đồng Nai,
Anh (chị) đến Bến Nghé ngồi nhai thịt bò.

- Anh không thương em, đừng nói chuyện sập sò,
Giả như Tiên Bửu đưa đồ Giang Tân*.
(* Nhân vật trong tập hò đối đáp "Ông Trọng – Tiên Bửu")

- Anh khuyên em đừng lại lại qua qua,
Mẹ cha biết đặng đánh la tui mình.

- Anh la khóc làm chi cho nát miếu xiêu đình,
Cây huệ kia đang xanh lại héo, con cá ở ao quỳnh nó vội xếp vi.

- Anh nằm bụi chuối, anh rên,
Miệng kêu bớ vợ, lấy mền đắp cho (tao).

- Anh ngồi một góc, em ngồi một góc,
Em nghe anh khóc suốt mướt cuộc tình.
Chờ khi còn lại một mình, em khóc theo.

- Anh (bậu) nói với em (qua), anh (bậu) không hái lự bẻ đào,
Chớ lự đâu anh (bậu) bực, đào nào anh (bậu) cầm tay.

- Anh nói với em hủ hủ hoài hoài,

Biểu em đừng kết nghĩa với ai,
Xin em kết nghĩa lâu dài với anh.

- Anh nói với em nhiều tiếng thâm trầm,
Năm đêm nghĩ lại nát bầm lá gan.
- Anh ở đợ ba năm, không tiền dư ăn miếng kẹo,
Em lại thân nghèo, chọc ghẹo làm chi ?.
- Anh ơi, đi lính cho Tây,
Con dại cả bầy, bỏ lại ai nuôi.?
- Anh ơi (già) em chẳng lấy đâu,
Anh đừng cạo mặt, nhổ râu tốn tiền.
- Anh ơi, nơm cá xong chưa,
Xuồng em neo đợi, chờ trưa anh về.
- Anh ơi, sóng gió liên miên,
Ra công bát cạy cho thuyền tới nơi.
- Anh ra đi, cay đắng như gừng,
Đường xa xôi ngàn dặm, khuyên em đừng nhớ thương.
- Anh ra về, em đứng chực cửa ngăn,
Hai hàng lụy nhỏ ướt khăn chéo điều.
- Anh ra về, em nắm vạt áo em la làng,
Duyên đây không kết, kiếm đàn đi đâu ?
(Anh về, em nắm vạt áo em la làng,
Phải bỏ chữ thương chữ nhớ giữa đàn cho em.)
- Anh than chi nhiều điều mặn lạt,
Em rút lông nhím bạc trao liền,
Em về phụ mẫu lo phiền,
Lỗi em chịu lỗi, nói đi cây ruộng biên mất tiêu.

- Anh than vói em rằng phận anh nghèo,
Gá duyên chồng vợ như bọt bèo trôi sông.
- Anh thấy em xấu dạng hữu tài,
Anh kiếm lời trăng gió vắn dài gạt em.
- Anh thì quần áo rong chơi,
Để em đi cấy mò hôi ướm đầm.
- Anh thương em đừng vội nắm tay,
Anh về cấy mỗi cấy mai tới nhà.
Mai đây ta ở cùng ta,
Thức khuya dậy sớm, cha mẹ già nuôi chung.
- Anh thương em lắm em ơi,
Cá chết vì môi, khôn nạn thân anh.
- Anh thương em lững đững lơ dờ,
Giả như Tôn Các ngồi chờ Bạch Viên*.
(* truyện thơ “Bạch Viên – Tôn Các”)
- Anh thương em mới thấy mặt đã vội đành,
Hay là ông tơ bà nguyệt để dành cho anh.
- Anh thương em, nói thiệt em nhờ,
Anh đừng nói gạt, em chờ hết duyên.
- Anh thương em phải thương cho trót,
Anh đừng bỏ sót cái nghĩa chung tình.
- Anh thương em thời thương cho chắc cho chặt cho bền,
Dẫu ai có xe cát đắp nền anh cũng không.
- Anh thương em, thùng thẳng em ừ,
Anh đừng thương vội, phụ mẫu từ nghĩa em.
- Anh thương em, thương quẩn, thương quít,

Bồng ra gốc mít, bông xích gốc chanh,
Bông quanh gốc sậy, bông bầy vô mui,
Bông lủi sau lái, bông ngoái trước mũi,
Bông chúi vô mừng, thương lún thương lụn,
Thương lột da óc, thương tróc da đầu,
Ngủ quên thời nhớ, thức dậy thời thương.

- Anh thương em, trầu hết lá lươn,
Cau hết nửa vườn, cha với mẹ nào hay.
Dầu mà cha mẹ có hay,
Nhứt đánh nhì đày, hai lẽ mà thôi.
Gươm vàng để đó em ôi,
Chết thì chịu chết, lia đôi anh không lia.
(Thương chàng trầu hết lá lươn,
Cau hết nửa vườn, cha mẹ chưa hay.
Dầu mà cha mẹ có hay,
Nhứt đánh, nhì đày, hai lẽ mà thôi.)

- Anh về biết lấy chi đưa,
Quít cam còn nhỏ, buồng dừa còn non.

- Anh về có nhớ em không,
Em về thơ thần mé sông khóc hoài.

- Anh về Đập Đá* đưa đồ,
Trước đưa quan khách, sau dò ý em.
(* Thuộc Đồng Tháp)

- Anh (Ra) về để áo lại đây,
Đề (Đêm) khuya em đắp gió tây lạnh lùng.

- Anh về đô thị hôm nao,
Gió lay cây choại lệ trào mi em.

- Anh về em hồng (chẳng) dám đưa.
Nước mắt nhỏ giọt như mưa tháng mười.

- Anh về kiếm vợ cho xong,
Em là tép bạc thông dong ao hồ.
- Anh về ngoài Huế lâu vô,
Vẽ bức tranh đồ để lại cho em.
- Anh về nhà cạo râu đi,
Ngày sau trở lại em mời tới chơi.
- Anh về tìm vẩy cá trê,
Tìm gan tôm sú, tìm mề con lươn,
Anh tìm con bướm có xương,
Dây tơ hồng có rễ, đạo cang thường em ưng anh.
- Anh với em má tựa vai kề,
Dầu em có lạc Sở sang Tề,
Thì em cũng nhớ gởi thơ về cho anh.
- Anh xa em chưa đầy một tháng,
Nước mắt tuôn lai láng hai mươi tám đêm ngày.
Chùng nào cạn lạch Đồng Nai,
Nát chùa Thiên Mụ anh mới sai (phai) lời thề.
- Anh xa em vì bởi thế gian,
Cho nên nước mắt chảy tràn năm canh.
- Áo anh, ai cắt ai may,
Đường tà ai dệt, cửa tay ai viền.
- Áo anh để trắng sao nên,
Đem ra chợ nhuộm hột đèn cho anh.
- Áo anh năm nút chạm rồng,
Đứng xa con phụng lại gần con quy.
- Áo anh rách lỗ bằng sàng,
Mẹ anh già yếu cậy nằng vá may.

- Áo anh xếp để trong phòng,
Mở ra thấy áo trong lòng thêm thương.
- Áo anh xếp để trong rương
Giở ra thấy áo thêm thương trong lòng.
- Áo bạn thường chớ nệ bầu,
Biểu em đừng có buồn rầu hại thân.
- Áo dài năm nút hở bầu,
Để coi người nghĩa làm dâu thế nào.
- Áo đen ai nhuộm cho mình,
Cho duyên mình thắm, cho tình mình say.
- Áo đen chẳng lẽ đen hoài,
Nắng mưa cũng trở, cũng phai sắc màu.
- Áo đen tra nút áo đen,
Hò với người lạ, người quen khó hò.
- Áo đơm năm nút viên tà,
Ai đơm cho bận hay là bận đơm.
- Áo em anh bạn lấy hơi,
Nón em anh đội che trời nắng mưa.
- Áo em thêu búp hường nhan,
Đứng xa con hạc lại gần con công.
- Áo gài năm nút hở bầu,
Em còn cha mẹ dăm đầu tự tình.
- Áo trắng không vấn không dài,
Sao anh không bận, bận hoài áo đen.
(Tôi bận cho người ta khen,

Áo trắng đi đám, áo đen đi mần.)

- Áo vá quàng đăm (dậm) hàng chỉ đỏ,
Gẫm sự đời (vợ lớn thương thường) , vợ nhỏ thương hơn.*

- Áo vải quao* lựa sào mà vắt,
Tuy xấu mặc lòng chọn mặt gởi thân.
(* vải nhuộm vỏ cây quao)

- Áo vắt vai đi đâu hăm hở,
Em có chồng rồi, mắc cỡ lâu lâu!
(Áo vắt vai anh đi thăm ruộng,
Anh có vợ rồi, không chuộng em đâu!)

- Ăn chanh mới biết chanh chua,
Có ai lên chùa mới biết chùa vui.
(Ở lâu mới biết lòng người,
Ném lâu mới biết mùi đời đắng cay).

- Ăn cơm có cá với canh,
Ăn vô mát bụng như anh gặp nàng..

B

- Ba bốn nơi sang cả phụ mẫu em đành gả,
Em chấp tay khoan đã, chưa tới căn phần.
Phụ mẫu em nói: bất tuân giáo huấn,
Đem treo cây bần cho kiến nó bu.
- Ba năm tang khó mẫn rồi,
Vườn hoang cỏ rậm, bậu ngồi chờ ai.
- Ban ngày dang nắng, tối lại dầm sương.
Công lao tôi khổ mình thương không mình.
- Bao giờ (Chùng nào) Chợ Lớn hết vôi,
Em mới (đây) hết đứng, hết ngồi với anh.
- Bao giờ đá nổi rong chìm,
Muối chua chanh mặn mới tìm đặng em.
- Bao giờ hết cỏ Tháp Mười,
Nước Nam mới hết những người đánh Tây!
- Bao phen quạ nói với diều,
Ngã Kinh Ông Hóng có nhiều vịt con.
(Bao phen quạ nói với diều,
Sau nhà cô Huệ có nhiều gà con.)
(Chiều chiều quạ nói với diều
Vườn hoang cỏ rậm có nhiều gà con.)
(Tai nghe quạ nói với diều,
Cù lao ông Chương có nhiều cá tôm)
- Bà ba cái ngắn cái dài,
Anh bận chỉ hoài cái áo bành tô (paletot).
- Bà già đi chợ Cầu Bông (Cầu Đông),

Bói xem một quẻ lấy chồng lợi chăng?
Xem rồi ông mới nói (bói) rằng:
Lợi thì có lợi, nhưng răng không còn.

- Bà già bận áo bông chanh,
Ngồi trong đám họ, nói hành nàng dâu.
- Bàn tay còn có ngón dài, ngón vắn,
Con một nhà đứa trắng, đứa đen,
Hễ ăn vóc học quen,
Dẫu họ chê mình vụng, tập rèn cũng phải hay.
- Bá Nha vắng mặt Tử Kỳ,
Ôm đòn luống chịu sầu bi một mình.
- Bạc Liêu nước chảy lờ đờ,
Dưới sông cá chết, trên bờ Triều Châu.
- Bạc với vàng còn đen còn đỏ,
Đôi đứa mình còn nhỏ thương nhiều.
Vừa nghe tiếng em là anh muốn
như anh Kim Trọng thương chị Thúy Kiều thuở xưa.
- Bạn về nuôi chó, nuôi chim,
Đừng nghe giọng sáo, giọng kìm khổ thân.
- Bảng treo tại chợ Mỹ Lồng:
Chữ đề tên bầu, không chồng có con.
- Bánh cả mâm, sao em kêu rằng bánh ít (ích)?
Trầu cả chợ, sao em gọi là trầu không?
Trai nam nhi không đối đặng. Gái má hồng, xin thử đối xem!
(Trái cau lửa, sao mà anh gọi là cau không nóng,
Tóc dợn sóng, sao mà sóng không trào.
Trai nam nhi mà đối đặng gái má đào xin theo.)
- Bánh canh con vắn, con dài

Lòng thương cha mẹ, không nài công lao.

- Bánh trắng Mỹ Lồng,
Bánh phòng Sơn Đốc,
Măng cụt Hàm Luông,
Vỏ ngoài nâu trong trắng như bông gòn,
Anh đây nói thiệt, sao em còn so đo?
- Bảy với ba tính ra một chục,
Tam tứ lục tính lại cửu chương.
Liệu bề thương được thì thương,
Đừng trao gánh nặng giữa đường cho em.
- Bắc cầu cho kiến leo qua,
Để cho ai đó qua nhà tôi chơi.
(Bắc cầu cho kiến bò qua,
Cho con chú xã qua nhà tui chơi.)
- Bắc kim thang cà lang bí rợ,
Cột bên (qua) kèo, là kèo bên (qua) cột,
Chú bán dàu qua cầu mà té,
Chú bán ếch ở lại làm chi,
Con le le đánh trống thổi kèn,
Con bìm bịp thổi tò tí te.
- Bắp non mà nướng lửa lò,
Đố ai ve được con (cô lái) đò Thủ Thiêm *.
(* Lâm Văn Bé: bài ca dao này gốc từ Huế:
Bắp non mà nướng lửa lò,
Đố ai ve được con đò Thuận An)
- Bắp non xao xác trở cờ
Người thương đứng đó, giả lơ không chào.
- Bắp non xao xác trở cờ
Thương nhau xin chớ nhờn nhờ cười trừ.

- Bắt cầu cho kiến bò qua,
Cho con chú xấ qua nhà tôi chơi.
- Bắt con cá lóc nướng trui,
Làm mâm rượu trắng đãi chơi bạn hiền.
- Bắt con cá lóc nướng trui,
Làm mâm rượu trắng đãi người phương xa.
- Bắt con còng gió, anh bỏ vào hang,
Nghe em than thở ruột gan rồi nùi.
- Bần gie, bần ngã, bần quì,
Cảm thương con khi đột, lấy gì cho nó ăn.
(Bần gie, bần ngã, bần quỳ,
Sống mà chịu cảnh chia ly thêm buồn.)
- Bần gie con hạc đậu cánh xòe,
Tưởng anh vô gá nghĩa, ai (hông) dè anh gạt em.
- Bần gie đóm đậu sáng ngời,
Rạch Gầm soi dẫu muôn đời oai danh.
- Bần gie đom đóm đậu sáng ngời,
Lỡ duyên tại bậu trách trời sao đang.
- Bâng khuâng bát ngát, câu (nghe em) hát hữu tình,
Căn duyên tiền định, hai đứa mình gặp nhau.
- Bàu ời thương lấy bí cùng,
Tuy rằng khác giống nhưng chung một giàn. (CD cả nước)
- Bậu chê qua ở biển ăn còng,
Bậu về ở chợ ăn ròng mắ nêm.
- Bậu có chồng chưa, bậu thừa cho thiệt,
Kéo dể anh lâm, tội nghiệp thân anh.

- Bậu có chồng rồi như con cá vô lò,
Đêm khuya nhớ bậu, dật dờ đêm thanh.
- Bậu để chế cho ai, xé anh một nửa,
Bậu để chế chồng, châm lửa đốt đi.
- Bậu đừng bán dạng thuyền duyên,
Cái khăn bậu đội, dây chuyền ai mua.
- Bậu đừng buồn bực làm chi,
Qua với bậu như nút với khuy không
rời.
(Bậu đừng sầu não làm chi,
Qua với bậu như nút với khuy đã giải.)
- Bậu đừng lên xuống đèo bông,
Chồng con hay đặt sanh lòng nghi nan.
- Bậu đừng nghe tiếng thị phi,
Thủy chung anh giữ trọn nghì sắt son.
- Bậu đừng nghĩ ngợi thiệt hơn,
Rửa tai nghe lóng tiếng đồn tri âm.
- Bậu (Anh) đừng tham đó bỏ dăng,
Chơi lê quên lựu, chơi trắng quên đèn.
- Bậu là con gái có duyên,
Đừng cho sóng gợn, thuyền nghiêng nước vào.
- Bậu ơi đừng có vội vàng,
Đề coi cây quế ngã tàng về đâu.
- Bậu với qua gá nghĩa chung tình,
Dầu ăn cơm quán ngủ đình cũng cam.

- Bậu với qua tình nghĩa mặn nồng,
Siêu nước sôi chớ quạt, ngọn gió lồng phải che.
- Bây giờ anh mới rõ sự tình:
Tại ba với má hai đứa mình xa nhau.
- Bây giờ hành khô, cải úa, sa kê tàn,
Em tưởng đâu đá trở thành vàng,
Ai ngờ anh bạc nghĩa, lấp đàng xuống lên.
- Bây giờ thủy đã xa gương,
Đừng chào em nữa, tình thương cạn rồi.
- Bấy lâu em còn nghi, còn ngại,
Bữa nay em kêu đại bằng mình.
Phụ mẫu hay đặng, không lẽ đánh mình, giết em ?
- Bên này sông có trồng bụi sả,
Bên kia sông ông xã trồng một bụi tre.
Ai làm cho bụi tre nó ngã, cho bụi sả nó sâu,
Phải chi ngoài biển có cầu, Để cho anh ra đó, giải đoạn sầu cho em.
(Cá bóng đi tu, Cá thu nó khóc, Cá lóc nó rầu.
Phải chi ngoài biển có cầu, Anh ra ngoài đó giải sầu cho em.)
- Bên này sông, em bắc cây cầu mười tám ván,
Bên kia sông, em cất cái quán mười hai tầng,
Bán buôn nuôi mẹ cầm chừng đợi anh.
- Bên em có gốc dừa tơ,
Đêm trăng em đứng em chờ đợi ai.
- Bên thẳng thì phải bên dưng,
Hai bên cùng thẳng thì cùng đứt dây.
- Bên Tre biên cá sông tôm,
Ba Tri muối mặn, Giồng Trôm lúa vàng.

- Bền Tre gái đẹp thật thà,
Nói năng nhỏ nhẹ mặn mà có duyên.
- Bền Tre giàu mía Mỏ Cà,
 - Giàu nghèo Thanh Phú, giàu xoài Cái Mơn.
- Bền Tre nhiều gái chưa chồng,
Không tin xuống chợ Mỹ Lồng mà coi.
- Bền Tre nước ngọt lãm dừa,
Ruộng vườn màu mỡ, biển thừa cá tôm.
Sầu riêng, măng cụt Cái Mơn,
Nghêu sò Cồn Lợi, thuốc ngon Mỏ Cà.
Xoài chua cam ngọt Ba Lai,
Bắt thì Chợ Giữa, mắm bầy ven bãi Giồng Khoai,
Bà Hiền, Tân Thủy hằng hà cá tôm.
- Bí đao non, không ngon tại nấu
Em xa chàng, tại xấu mai dong.
- Bí lên ba lá, trách ba với má không chịu làm giàn,
Để bí bò lan, trách hương nhan vô đoan bạc phận,
Duyên nợ ở gần không đáng sánh đôi.
- Biển cạn sông cạn, lòng qua không cạn,
Núi lở non mòn, nghĩa bạn không quên,
Đường còn đi xuống đi lên,
Tình qua nghĩa bậu quyết nên vợ chồng.
- Biên Hòa có bưởi Thanh Trà,
Thủ Đức nem nướng Điện Bà Tây Ninh.
- Biết anh thích mắm cá trèn,
Nên em chịu khó bẻ thêm đọt xoài.
- Biểu đừng nghi bảy ngờ ba,

Không tin bậu hỏi kẻ xa người gần.

- Biểu em đừng thấy giàu có mà ham,
Giả như áo vải nhuộm chàm mau bay.
- Bìm bịp kêu nước lớn anh ơi,
Buôn bán không lời, chèo chống mỗi mê.
(Bìm bịp kêu nước lớn bên sông,
Mấy đời cháu ngoại giỗ ông bao giờ.)
- Bình bông ở giữa Giang Tân,
Bên tình bên nghĩa, biết phân bên nào.
(Bớ này em ơi ! Nhứt lê, nhì lựu, tam đào,
Bên tình bên nghĩa, bên nào cũng đồng thân.)
- Bình phong còn cản xa cù,
Vợ hư để vợ, đừng từ mẹ cha.
- Bồng bồng ba lá bồng bồng,
Thấy bậu chưa chồng qua để ý qua thương.
- Bồn hư cỏ mọc thêm hoài,
Gá duyên khôngặng đặng giận hoài ông tơ.
- Bồn hư nên kiếng vôi tàn,
Đó đừng sầu não khiến đây càng khổ đau.
- Bốn mùa bông cúc nở sai,
Để coi trời khiến duyên này về ai.
- Bồn xa bông bồn khô, bồn héo,
Lựu xa đào, lựu ngã đào nghiêng,
Vàng trên tay rớt xuống khôn phiền,
Buồn (Phiền) vì một nỗi tơ duyên không thành.
- Bông chi thơm lạ thơm lùng,
Thơm cây, thơm lá, người trông cũng thơm.

- Bông còn búp, bướm ong rục rở,
Mãn xuân rồi, hoa nở nhụy phai,
Gái như em, an phận có chồng rồi,
Trai anh đây ở vậy, chờ ai bây giờ.
- Bông còn thơm con bướm còn đậu, còn theo,
Bông tàn nhụy rữa, con bướm đậu cheo leo một mình.
- Bông cúc ngã ngang, con bướm vàng nhận nhụy,
Thấy miệng em cười hữu ý, anh thương.
- Bông quỳnh rụng xuống cội quỳnh,
Dù ai ngậm ngọc đồ mình đừng xiêu.
- Bông sứ cùng với bông lái,
Tui quyết bẻ hết, khỏi ai cần nhai.
- Bông thơm con bướm lẳng xăng,
Thấy mình có nghĩa mấy trăng em cũng chờ.
- Bông thơm dất kẻ hàng rào,
Khiến cho ong bướm ra vào thành thói.
- Bông trang trước cửa, ai sửa bông trang vàng,
Ngày thời chuyện vẫn nên tối lại mơ màng thấy em.
- Bớ chiếc ghe sau. chèo mau anh đợi,
Kéo đêm tối rồi, trời lại chuyển mưa.
(Bớ chiếc ghe sau, chèo mau anh(em) đợi,
Kéo (khuất) khúc sông này, bờ bụi tối tăm.)
- Bớ chiếc thuyền loan, khoan khoan bớt mái,
Đặng đây tỏ một hai lời phải trái nghe chơi.
- Bớ chú lái ghe, đừng ve cô bán cá,
Để cô đi về, tía má cô trông.

- Bớ chú sau lái, bớ chú trước mũi,
Bớ chú bửa củi, bớ chú trong mui,
Có gặp chồng tui, giăng câu bửa lưới,
Dưới lạch trên gành.
Gió mùa đông thổi càng thêm ngọt,
Cám cảnh thương chồng chua xót lá gan.
- Bớ cô má lúm đồng tiền,
Cho hun một chút đỡ ghiền khi xa.
- Bớ này anh nó ơi,
Số phận em giao phó cho trời xanh.
Lấy anh em không lấy,
Nhưng dạ cũng không đành làm ngơ.
Vốn em cũng chẳng bơ thờ,
Em đã hằng chọn trong lóng đục,
Nhưng vẫn còn chờ nợ duyên.
Vốn em muốn lấy ông thầy thuốc cho giàu sang,
Nhưng lại sợ ông hay gia hay giảm.
Em muốn lấy ông thầy pháp cho đảm,
Nhưng lại sợ ông hét la ghê gớm.
Em muốn lấy chú thợ mộc,
Nhưng lại sợ chú hay đục khoét rầy rà.
Em muốn lấy anh thợ cưa cho thật thà,
Nhưng lại sợ trên tàn dưới mặt.
Em muốn lấy người hạ bạc.
Nhưng lại sợ mang lưới mang chài.
Em muốn lấy anh cuốc đất trồng khoai,
Nhưng lại sợ ảnh hay đào hay bới.
Em cũng muốn chọn anh thợ rèn kết gối,
Nhưng lại sợ ảnh nói tức nói êm.
Bằng lấy anh đặt rượu làm men,
Thì lại sợ ảnh hay cà riêng cà tôi.
Em muốn lấy ông nhạc công cho giỏi,
Nhưng lại sợ giọng quỳnh giọng kèn.
Em muốn lấy thằng chăn trâu cho hèn,

Nhưng lại sợ nhiều điều thá ví.
Em muốn lấy anh lái buôn thành thị,
Nhưng lại sợ anh kêu mắc rẻ khó lòng.
Em muốn lấy anh thợ đóng thùng,
Nhưng lại sợ anh kêu trật niên trật ngồng.
Em muốn lấy ông Hương ông Tổng,
Nhưng lại sợ việc trông việc công.
Em muốn lấy anh hàng gánh tay không,
Nhưng lại sợ đầu treo đầu quả.
Em muốn lấy chú hàng heo khi nãy,
Nhưng lại sợ chú làm lộn ruột lộn gan.
Em muốn lấy anh thợ đất thợ đan,
Nhưng lại sợ anh hay bắt phải bắt lỗi.
Em muốn lấy anh hát bè hát bội,
Nhưng lại sợ giọng rồi giọng tuồng.
Em muốn lấy anh thợ đóng xuống,
Nhưng lại sợ anh hay dằn hay thúc...
Mấy lời trong đục chẳng dám nói ra,
Có thầy giáo tập dạy trong làng xa, hay dạy hay răn,
So đức hạnh chẳng ai bằng, lại con nhà nho học,
Sử kinh thầy thường đọc, nên biết việc thánh hiền,
Gặp nhau em kết liên, không chờ chẳng đợi...
Không chờ, chẳng đợi, phi nguyên phụng loan.

- Bớ người không quen ời,
Nghe anh em cũng muốn thương nhiều (liều),
Nhưng hoa đà có chủ, khó chiều dạ anh.
- Bớ anh ham trông bỏ kèn.
Ham chuông bỏ mõ, ham đèn bỏ trống.
- Bớ nắng không mưa cho nên rau dừa dùm lại,
Anh có thương em thì đừng nghi ngại, bớ điệu chung tình,
Con nhận bay cao khó bắt, con cá ở ao quỳnh anh lại khó câu.
- Bớ qua nghèo qua chịu chữ ngu si,
Phải chi qua có của hiếm gì người thương.

(Qua nghèo chịu chữ ngu si,
Phải qua có của hiếm gì người thương.)

- Bới tóc cánh tiên, bỏ vòng lá liễu,
Thấy miệng em cười, trời biểu anh thương.
- Bụi cỏ le the, bụi tre lúp xúp,
Em có nơi nào anh giúp đôi bông.
- Buổi chợ đông sao em chẳng bán hàng,
Chờ tan buổi chợ em dạo làng bán duyên.
- Buồn bao nhiêu em để anh buồn,
Đừng thấy bướm lụy, chuồn chuồn lụy theo.
- Buồn ơi, cha chả buồn ơi,
Không ai chuyện vãn cho tôi đỡ buồn.
- Buồn rầu lúc tỉnh lúc mê,
Nước mắt tuôn lai láng, chỉ một bề thương anh.
- Buồn rầu, buồn rĩ, buồn nỉ, buồn non,
Buồn vì một nỗi sớm con, muộn chồng.
- Buồn riêng rồi lại tủi thầm,
Hai tay áo vải ướt đầm cả hai.
(Buồn riêng rồi lại tủi thầm,
Một duyên, hai nợ, ba lăm lấy anh.)
- Buồn sao ảo não tâm tình,
Thấy em ở góa một mình, anh thương.
- Buồn tình cha chả buồn tình,
Không ai lẻ bạn cho mình kiếm đôi.
(Buồn tình cha chả buồn tình,
Không ai nói chuyện với mình cho vui.)

- Buồn tình thúng lủng sàng hư,
Mãn mùa tính lại không dư đồng nào.
- Bữa ăn có cá cùng canh,
Anh chưa mát dạ bằng anh thấy nàng.
- Bữa nay chở cát, bữa khác chở vôi,
Hai đứa mình gá nghĩa lời thôi,
Chuyến này không được nhờ trời chuyến sau.
- Bữa nay loan phụng hiệp bầy,
Hò chơi nhơn đạo, sau vầy nhơn duyên.
- Bữa nay lựu mới hái đào,
Cực tình tương hội lẽ nào chẳng vui.
- Bữa nay tui hỏi thiệt lòng mình,
Còn thương nghĩa cũ hay tình lãng xa ?
- Bước chân đến đây tình cờ bờ ngõ,
Yêu cảnh mến người nên hỏi rõ nguồn cơn:
Bởi vì ai nên tiếng sáo đi ngược tiếng đờn,
Duyên kim đâu phải ngày một mà em vội hờn trách anh.
- Bước lên cầu ván cong vòng,
Thấy em ở bậc trong lòng hết thương.
- Bước lên thanh trục cho cao,
Thấy lưng em cấy dạ nào chẳng thương.
- Bước lên xe kiếng* đi viếng mả chồng,
Mả chưa cỏ mọc trong lòng đậu thai.
(* xe song mã có gắn cửa kiếng.)
- Bước qua vườn ớt hái trầu,
Hỏi thăm lê lựu, măng cầu chín chưa ?

- Bước vô cối gạo đổ đầy,
Hò chơi đôi cối, gá gầy lương duyên.
- Bước lên cầu cầu oằn cầu oại,
Bước xuống tàu tàu chạy, tàu nghiêng.
Em ơi ở lại đừng phiền,
Anh đi làm mướn kiếm tiền cưới em.
(Bước xuống cầu cầu oằn cầu oại,
Bước xuống thuyền, sóng quây thuyền nghiêng.
Em cả tiếng kêu ai người nghĩa Phong Điền,
Người nghĩa ôi! Duyên đây không kết, người nghĩa tìm nơi đâu ?)
(Bước xuống cầu, cầu oằn cầu oại,
Bước xuống đò, đò chéch đò nghiêng.
Cả tiếng kêu người nghĩa trên thuyền,
Duyên đây không kết còn tìm nơi đâu ?)
(Bước xuống đò, đò oằn đò oại,
Bước xuống tàu, tàu chạy tàu nghiêng.
Anh thương em, em bóp bụng đừng phiền,
Đợi xong mùa lúa, anh kiếm tiền cưới em.)
- Bước xuống ghe, lòng buồn khắc khoải,
Thương em ở nhà dầu dãi nắng mưa.
- Bước xuống ruộng sâu em mắng sàu tắc dạ,
Tay em ôm bó mạ, luy úa hai hàng.
Ai làm lỡ chuyến đò ngang,
Cho loan với phượng đôi đànng biệt ly.
(Bước xuống ruộng sâu, mắng sàu tắc dạ,
Tay ôm bó mạ, rỉ rả hai hàng.
Trách ai làm lỡ chuyến đò ngang,
Cho sông cạn nước, thiếp chàng biệt ly.)
- Bướm bắt bông như Quan Công ngộ Tào tặc,
Anh gặp em một lần vắng mặt xót xa.
- Bướm bay mỗi cánh bướm rơi,
Cá đua hết nước tìm nơi vũng chà.

Hồi nào em thề nguyện với qua,
Bây giờ em dứt nghĩa, em ra lấy chồng.

- Bướm bay thường, sao không dạo vườn bông,
Anh đi thường, sao anh không ghé để đêm trông ngày chờ.
- Bướm giỡn bông, bướm chưa phỉ dạ,
Trách ai làm cây ngã bướm bay.
(Bướm giỡn bông, bướm còn mê nhụy,
Trách ai làm cho bướm lụy bỏ bông.)
- Bướm hồng đậu ngọn bông trang,
Bông búp bướm đậu, bông tàn bướm bay.
- Bướm vàng đậu đọt cau tơ,
Sao anh cứ ở lắt lơ vậy hoài.

C

- Cá kèo mà gắp mắ tươi,
Như nơi đất khách gắp người cố tri.
- Cá không ăn câu thật là con cá đại
Vác cần câu về nghĩ lại con cá khôn.
(Con cá không ăn câu thì nghĩ rằng con cá đại,
Mà xách câu về nhà nghĩ lại con cá khôn.)
(Cá không ăn câu kêu rằng con cá đại
Cá mắc câu rồi đổ tại cá tham ăn.)
(Con cá chả ăn câu thiệt là cá đại,
Câu anh cầm, câu ngãi câu nhơn.)
- Cá lên trên thót hết nhót, con cá khô
Gặp gái không ghẹo trai khờ, gái chê.
- Cá lý ngư sâu tư biếng lười
Chim trong rừng sâu cội biếng ăn.
- Cá nằm trong chậu xòe đuôi
Mình về ở bến cho tôi theo cùng.
- Cá rô ần bóng chân trâu
Một trăm quân tử tới câu không màng.
- Cá rô ăn móng, dọn sóng dưới đìa,
Cha mẹ phân chia, anh đừng lìa mới phải.
Anh ở như vậy bạc ngãi với em.
(Cá rô ăn móng, dọn sóng dưới đìa
Cha mẹ phân chia, anh đừng lìa mới phải.
Sao anh bạc ngãi, đành đoạn bỏ em.)
(Cá rô ăn móng, dọn sông dưới đìa
Ba má không thương nên vắn khóa bể chìa
Chìa hư, ống khóa liệt, hai đứa mình từ biệt mẹ cha.)

(Ca rô ăn móng, dọn sớ giữa đĩa
Kẻ nôm người xúc, biết vĩa tay ai.)
(Cá rô ăn móng, dọn sớ dưới đĩa
Chờ người quân tử trở vĩa kết duyên.)

- Cá rô ăn móng đường cày
Chuyện khôn chuyện dại ai bày cho em.

- Cá rô ăn móng trong lùm
Biết đâu nhân hậu chỉ giùm cho em.

- Cá sấu ai cá chẳng quạt đuôi,
Như lan sấu huệ, như tời sấu chông.

- Cá sặc mà rượt cá rô
Ăn nói xô bồ chẳng biết trước sau.
(- Cô kia cấy đất bên cồn,
Tôi nghe tiếng đồn chữ nghĩa nhấp nhem.
Sao không chịu học cô em?
Cô đẹp mà dốt ai thèm ưng cô
- Cá sặc mà rượt cá rô,
Ăn nói xô bồ chẳng nghĩ trước sau.
Anh kia đừng có chiêm bao!
Ai dốt hời nào, anh dám chê khen ?)

- Cá trê mà nấu canh bầu.
Chồng chan, vợ húp, gật đầu khen ngon.
(Đầu (Râu) tôm nấu với ruột bầu
Chồng chan, vợ húp, gật đầu khen ngon.)

- Cá về chợ Dĩnh hết mong
Em về Đồng Tháp bỏ chồng cho ai.

- Cách nhau một bức rào thưa,
Tay chùi nước mắt, tay đưa miếng trầu.

- Cái quả năm ngăn trong lòng sơn đỏ,

Mấy lời to nhỏ anh bỏ bạn sao đành.
Chùng nào chiếc xáng nọ bung vành,
Tàu Tây kia liệt máy, anh mới đành bỏ em.

- Cái Răng, Ba Láng, Vàm Xàng, Phong Điền
Anh có thương em thì cho bạc cho tiền
Đừng cho lúa gạo xóm giềng cười chê (họ hay).
(Cái Răng, Ba Láng, Vàm Xàng, Xà No,
Anh có thương em, xin sắm một con đò,
Để em qua lại mua cò gởi thơ.)

- Cái sao Đầu đôi về bên Bắc
Sông Giang Hà biết đâu đục, đâu trong
Đôi ta hẹn nhau tình vợ nghĩa chồng
Anh ra về để em ở lại, không khác nào con cá nó ẩn rong chờ mồi.

- Cái lên ba lá ngắt ngồng*
Mẹ già đơn chiếc, lấy chồng sao nên.
(* bông cải)

- Cảm ơn bông súng, củ co
Nợ nần trả hết, anh lo cưới nàng.

- Cảm thương ô dước, bồi lời
Cha sao, mẹ sên dựa nơi gốc bần.

- Cang thường ba má biểu đừng
Mạ non nước lớn e chùng rể (rể) hư.

- Canh bầu dễ nấu, khó nêm
Ban ngày kêu chị, ban đêm kêu mình.

- Canh chua điên điển cá linh,
Ăn chỉ một mình nên chẳng biết ngon.

- Canh khuya thấp chút dầu dư,
Tim loan cháy lụn thiếp sầu tư một mình.

- Cao ly sắc với ngưi hoàng,
Uống không mát dạ bằng thiếp với chàng gặp nhau.
- Cau ăn là nghĩa, thuốc xỉa là tình
Đội ơn phụ mẫu sanh mình dễ thương.
- Càn câu bạc cột chặc dây tơ
Câu chơi trắng sáng, trắng mờ không câu.
(Càn câu trúc cột chặc dây tơ
Sáng trắng câu giỡn, trắng mờ không câu.)
- Càn chi cá lóc, cá trê,
Thịt chuột, thịt rắn, nhậu mê hơn nhiều.
- Càn Thơ gạo trắng, nước trong,
Ai về xứ Bạc, thông dong cuộc đời.
- Càn Thơ là tỉnh, Cao Lãnh là quê,
Anh đi lục tỉnh bốn bề,
Mãi lo buôn bán không về thăm em.
- Cát mái chèo loan em nhìn chàng rơi lụy,
Thổn thức gan vàng tẩn dị thói nan.
Nhái kêu chiều xuống mé mương,
Thiếp nay đà an phận, còn thương nỗi chàng.
- Cát tiếng than hai hàng lệ nhỏ
Anh nói thương em rồi lại bỏ em đây.
- Cầu cao ván yếu Con ngựa nhỏ xiu nó chạy tứ linh
Anh đi đâu tìm tới một mình
Lại đây gá nghĩa chung tình với em.
(Cầu hư, nhịp gãy, ngựa chạy tứ linh
Em đi đâu tìm tới một mình
Hay là em có tư tình với ai!?)
(Cầu cao, ván yếu, gió rung

Anh thương em thì thương đại,
Còn ngại ngùng thì đừng thương.)
(Cầu trôi ván nổi, cục lại linh đình
Trai như anh có chữ trong mình
Gái có chồng rồi anh đừng chọc
Mới thiệt tình trai khôn.)

- Cây bần gie, cây bần liệt, diệp đậu cây chanh
Ai đi thấp thoáng giống dạng người nghĩa mình
Lột khăn, quăng nón, quay mặt lại em nhìn
Phải duyên em kết, phải tình em theo.

- Cây bần ơi hỡi cây bần
Lá xanh bông trắng lại gần không thơm.

- Cây bần soi bóng ghe nghèo
Qua sông gặp gió em chèo cùng anh.

- Cây bình linh lá cũng bình linh
Gá duyên không được một mình chèo queo.

- Cây bòn bòn lá cũng bòn bòn
Gá duyên chẳngặng, họ đồn em hư.

- Cây cao bóng mát ngã sát hàng rào
Xin cho thấy mặt, không chào cũng vui.
(Cây cao bóng ngã qua rào,
Mong sao gặp mặt không chào cũng no.)

- Cây cao chẳng quản gió lung*,
Đê cao chẳng quản nước sông tràn vào.
(* lung = nhiều)

- Cây cau nhạt mắt, gió quặt không dám trèo
Thương em để dạ, chịu nghèo đôi năm.

- Cây cùng đèn hạnh, tim lê

Mực mài nước mắt, thơ đề chéo khăn.

- Cây da Bình Đông Cây da Bình Tây
Cây da Xóm Củi Cây da Chợ Đũi Ba bốn cây da tàn
Anh với em một tông, khác làng
Muốn phân nhân ngãi, rõ ràng khó phân.
(Cây da làm sao bạn ơi.
Cây da Bình Đông Cây da Bình Tây
Cây da Xóm Củi Cây da Chợ Đũi Ba bốn cây da tàn.
Trát quan trên gởi giấy xuống làng:
Cấm điểm, cấm đàn, cấm từng tam tụ ngũ,
Cấm đủ phu thê, cấm không cho trai dựa gái kê.
Để cho người cũ trở về với duyên xưa.)

- Cây da Chợ Đũi nay nó trụi lủi, tróc gốc, mất tàn,
Tình xưa còn đó, ngõ ngàng nan phân!

- Cây da rụng lá đầy đình
Bao nhiêu lá rụng thương mình bấy nhiêu.

- Cây da tróc gốc, cái miếu còn ngồi
Người thương đâu mất chỗ ngồi còn đây.

- Cây da tróc gốc, thợ mộc đang cưa,
Gặp em đứng bóng ban trưa,
Trách trời vội tới, phân chưa hết lời !

- Cây da trước miếu ai biểu cây da tàn
Bao nhiêu lá rụng em thương chàng bấy nhiêu.

- Cây đứng giữa đồng, gió thổi lòng còn ngã
Mình thương tôi, khoan đã mình ơi.

- Cây khô để lại lá vàng
Người đi để lại muôn ngàn nhớ thương.

- Cây khô nghe sấm nứt chồi

Tình chồng nghĩa vợ, giận rồi lại thương.

- Cây kiềng trồng rào rạp xung quanh
Vì anh vô ý, cây kiềng đương xanh vội tàn
Anh gặp em đứng lại giữa đàng
Muốn phân nhơn nghĩa, ngõ ngàng khó phân.
(Cây kiềng trồng rào rạp xung quanh
Sợ loài ong bướm lạnh chanh kiềng tàn.)

- Cây kiềng vàng đeo lâu còn đỏ
Đôi đưa mình còn nhỏ còn thương.
(Dẫu cho cha mẹ không thương,
Đôi ta trải chiếu ngoài đường lạy vô.)

- Cây oăn nhờ bởi tại hoa
Qua thương nhớ bậu chẳng qua vì tình
Thương em thương dạng, thương hình
Thương bàn tay em rẽ mạ cấy xuống sinh, anh cũng thương.

- Cây oăn vì bởi gió Nam,
Xa mình vì bởi phụ mẫu tham chỗ giàu

- Cây oăn vì bởi trái sai,
Xa em vì bởi ông mai ít lời.

- Cây tre nhật mắt, gió quặt ngọn tre oăn
Nghe anh cất tiếng cười gần, em trở gót thối lui.

- Cây vông đồng gói chẳng đặt nem,
Tại anh chậm bước nên em có chồng.

- Cây vông đồng không trồng mà mọc,
Con gái xóm (xứ) này không chọc mà theo.

- Cây vông đồng không trồng nó mọc
Còn rẽ vông đồng nằm dọc nằm ngang
Trái dưa gang sọc dài sọc vắn

Còn ngọn rau đắng trong trắng ngoài xanh
Anh có thương em thì đừng dô đừng dành
Chờ nơi phụ mẫu định, phụ mẫu đành em sẽ ưng.

- Cô ba, cô bảy có chồng
Xe kéo (xe hơi) chạy trước, ngựa hồng chạy sau.

- Có chà, cá mới ở đìa,
Có em, anh mới sớm khuya chốn này.

- Có chồng anh cũng thương đùa
Dẫu vô khảm lớn đẩy xe rùa anh cũng ưng.

- Có gió giông hung mới biết từng bá cứng,
Nhờ ngọn lửa hồng mới rõ thức vàng cao,
Thuyền duyên sánh với anh hào,
Vốn không thả lý, gieo đào như ai!

- Cô kia cười cợt ghẹo trai
Cái miệng méo xẹo như quai chèo đò.

- Cô kia má đỏ hồng hồng,
Cô không biết chữ nên chồng cô chê.
Cô đi ba tháng cô về,
Quốc ngữ thông suốt chồng mê thấu trời.

- Có răng thì răng để nhai
Không răng lợi gặm không sai miếng nào.

- Có thương thì nói anh mừng
Không thương thì nói anh đừng xuống lên.

- Có thương thì thương cho chắc
Có bỏ thì bỏ cho luôn
Đừng làm theo thói ghe buôn
Khi vui cặp bến, khi buồn nhỏ neo.
(Có thương thì thương cho chắc

Có trạc trạc thì trạc trạc cho luôn
Đừng làm như con thỏ đứng đầu truông
(Khi vui giỡn bóng, khi buồn giỡn trăng.)

- Có trăng anh phụ lòng đèn
Đặng nơi sang trọng lời nguyên quên ngay.

- Cóc nghiêng răng còn động lòng trời
Cũng vì em có điệu cười mím chi.

- Cơm ăn ba chén lưng lưng,
Uống nước cầm chừng để dạ (bụng) thương em.

- Con cá đôi nằm trên cội đá,
Con chim đa đa đậu nhánh đa đa.
Chồng gần không lấy, bầu lấy chồng xa.
Mai sau cha yếu mẹ già
Chén cơm, đôi đũa, bộ kỷ trà (chén trà) ai dưng (bung)?
(... Mai sau cha yếu mẹ già
Gối nghiêng ai sửa, chén trà ai dưng.)

- Con cá đôi nằm trên cội đá,
Con mèo đuôi cụt nằm mục đuôi kèo.

- Con cá lia thia tàu đóng bọt trên ngọn cỏ lông công.
Anh đứng làm trai lấy gái có chồng,
Đêm lo ngày sợ phập phồng lá gan.
(Con cá lia thia làm bọt ở bụi cỏ lông công
Anh ơi, đừng chọc gái có chồng
Đêm lo ngày sợ phập phồng lá gan.)
(Cá lia thia nổi bọt trên đọt bông bông
Phận em là gái có chồng anh thương.)
(Cá lia thia nổi bọt trên đọt bông bông
Phận em là gái có chồng có con.)

- Con cá lóc nằm trong bụi lách
Con chim le le đứng đó mà lo

Lo cho biển cạn thành gò
Sông sâu lấp lại, con đò thôi đưa.

- Con cá lưỡi trâu sâu ai méo miệng,
Con cá trên bầu nhiều chuyện trót môi.
(Con cá lưỡi trâu vì đâu méo miệng
Con cá trên bầu nhiều chuyện sút môi.)

- Con cá lý ngư sâu tư biếng lội,
Con chim xa cảnh sâu cội biếng bay.
Sao hôm còn đợi sao mai
Chồng mà xa vợ hỏi ai không buồn?
(Cá Lý Ngư sâu tư biếng lội,
Chim trong rừng sâu cội biếng ăn.
Anh thương em nhiều nỗi long đong,
Con thơ tay bế tay bồng,
Muốn vô chấp nối em bằng lòng hay không ?)

- Con cá muối già thành ra con mắt
Vợ chồng già thương lắm, bố ông!
Lỡ tay làm bể ô đồng
Của vợ công chồng, kẻ lẽ làm chi.

- Con cá tróc vì hiềm vì nước chảy
Cái cần câu gãy vì vướng gốc tre gai
Không xong cũng tại mỗi mai.
Nên duyên trắc trở tình này không quên.

- Còn cha, còn mẹ thì hơn
Không cha, không mẹ như đờn đứt dây
Đờn đứt dây còn xoay còn nổi
Cha mẹ chết rồi, con phải mồ côi.
(Lòng con thảo như giọt sương hạt bụi,
Công mẫu từ như ngọn núi Thái Sơn.
Có cha, có mẹ thì hơn,
Không cha, không mẹ như đờn đứt dây)

- Còn cha, gót đỏ như son,
Đến khi cha chết, gót con đen sì.
(Còn cha, gót đỏ như son
Một mai cha thác, gót con như (dính) bùn.)

- Con chi rọt rẹt sau hè
Hay là rắn mới tới ve kỳ đà.

- Con chim buồn, chim bay về núi
Con cá buồn, cá chúi xuống ao
Anh buồn, cởi áo xem bầu
Em buồn, em thấy đâu đâu cũng buồn.

- Con chim buồn, con chim bay về cội
Con cá buồn, con cá lội trong sông.
Em buồn, em đứng em trông,
Ngõ thì thấy ngõ, người không thấy người.

- Con chim chà chiên nó bay thấp liệng cao
Nó kêu lẳng lẳng lú lú
Đôi lứa ta lặn độn lộn độn, sao nỡ dứt tình
Thà không anh ở một mình
Kết duyên rồi lại bạc tình sao nên.

- Con chim chìa vôi bay ngang đám thuốc,
Con cá bãi trầu lội tuốt mương cau.

- Con chim đậu dựa cành dâu
Sao mình bỏ thăm, bỏ sầu cho tôi.

- Con chim nho nhỏ, cái mỏ nó dài
Cái duyên nó đẹp, anh có tài em thương.

- Con chim nho nhỏ,
Đỏ mỏ xanh lông.
Đỏ mòng xanh kiếng,
Nó kêu xao xuyên,

Nhiều tiếng lạ lòng.
Kêu sao cho quân tử nghe cùng,
Phải duyên thì kết, phải lòng thì thương.
(Con chim nho nhỏ,
Cái lông nó đỏ,
Cái mỏ nó vàng.
Nó kêu người ở trong làng,
Đừng ham lãnh lụa phụ phàng vải bô.)

- Con chim phụng bay ngang qua chợ
Anh lấy em về làm vợ, nuôi con.

- Con chim se sẻ nó đẻ cột đình
Bà ngoại đẻ má, má đẻ mình chớ ai!

- Con chim trên nhánh, chim kêu thỏ thẻ
Vợ xa chồng, há lẽ nào vui.

- Con chim trên rừng (cành) cắn cây ngậm lá,
Con cá ngoài biển ăn đá ngậm sao.
Em gặp anh, sao em không hỏi, không chào ?
Hay là em đã có nơi nào nên em làm lạ với anh (bỏ, phụ anh)?

- Con cò nó mổ con lươn
Bên tình, bên nghĩa, anh thương bên nào?
Hai tay anh nắm trái đào
Bên tình, bên nghĩa, bên nào anh cũng thương.
(Con cò nó mổ con lươn,
Bớ chị ghe lườn muốn tía tôi hôn ?
Tía tôi thiệt ngộ quá chừng *,
Cái lưng mốc thít, cái đầu chôm bôm)
(* Tía tôi lịch sự lịch sàng)
(Chèo ghe bán cá lòng tong,
Bớ chị ghe lồng muốn tía tôi không?
Tía tôi lịch sự lịch sàng,
Cái lưng mốc thít, cái đầu chôm bôm)

- Con cò núp bụi lúa xanh
Chờ con cá đến như anh chờ nàng
Con cò núp bụi lúa vàng
Chờ con cá đến như nàng chờ anh.
- Con cò trắng tợn như vôi
Ai muốn làm bé cha tôi thì về.
(Con cò trắng tợn như vôi
Đôi mình xứng lứa vừa đôi quá chừng.)
- Con của anh không sợ, anh sợ con còng
Dao phay anh không sợ, sợ em ở hai lòng hại anh.
- Con của kinh càng bò ngang dám bí
Thấy chị hai mày, tao để ý tao thương.
(Con của kinh càng bò ngang dám bí
Thấy em nhu mì anh để ý anh thương.
Con của kinh càng bò ngang gốc mận
Thấy em còn lặn độn anh thương. ...)
- Con của nó ở dưới hang
Nó nghe giọng lý kinh càng bò lên.
- Con cút cụt đuôi, ai nuôi mày lớn ?
– Dạ thưa bà (thầy), con lớn mình ên (con).
- Con đế kêu sầu, sao anh không bắt ngắt râu
Để nó kêu rỉ rả suốt đêm thâu, em buồn.
- Con đừng nghe theo thằng hám sắc lưu linh
Lánh xa tử điểm, trà đình chó vô.
- Còn duyên kẻ đón người đưa
Hết duyên đi sớm về trưa một mình.
(Còn duyên như tượng tô vàng,
Hết duyên như ổ ong tàn ngày mưa.)
(Còn duyên kẻ đón người đưa,

Hết duyên đi sớm về trưa một mình.)

- Con ếch ngồi dựa gốc bung
Nó kêu cái quệt, biểu ung cho rồi.
- Con gái khôn mà lấy thằng chồng dại,
N như bông hoa lải cầm bãi cứt trâu.
- Con kiến vàng bò ngang đám bí
Thấy miệng em cười ần ý, anh đỡ lo.
.... (như “Con cua kinh càng”)
- Con mèo con chuột (chó) có lông,
Cây tre có mắt, nôi đồng có quai.
- Con mèo, con mèo, con meo,
Ai dạy mày trèo, tao dạy mày leo.
(Con mèo, con mèo, con meo,
Ai dạy mày trèo, mày chẳng dạy tao,
Mắt mi xanh sáng như sao,
Móng mi bén ngọt, tiếng ngao dậy trời.)
- Con mèo lành, sao gọi con mèo vá ?
Con cá không thờ, sao gọi con cá linh ?.
- Con mèo nằm bếp vinh râu
Thấy con chuột chạy, lắc đầu kêu ngao.
- Con nhận kêu thương, con gà kêu (gáy) nhớ
Chồng xa vợ, ai nữ không sầu
Cũng như Chức Nữ đoạn cầu Ngưu Lang.
- Con ơi đừng khóc, đừng la,
Đẻ má đi chịu đực, tháng ba má vía,
Má vía có bánh con ăn,
Có khô con gặm, có em con bông.

- Con ơi gia cảnh mình nghèo,
Ham chi vợ đẹp, vợ giàu nó khinh.
- Con ơi học lấy nghề cha,
Một đêm ăn trộm bằng ba năm làm.
- Con quạ đen lông kêu bằng ô thước
Thấy em lấy chồng vô phước anh thương.
- Con quạ nó đứng chuồng heo
Nó kêu bớ má: bánh bèo chín chưa.
(Con quạ nó đứng đầu cầu
Nó kêu bớ má: tèm trầu khách ăn.)
(Con quạ nó đứng đầu non
Nó kêu bớ má: thương con trở về.)
(Con quạ nó đứng đầu song
Nó kêu bớ má: lấy chồng bỏ con.)
(Con quạ nó núp vườn chồi
Thấy em đứng cười lỏn lển với ai.)
- Con quốc lẻ đôi còn ngồi than khóc
Huống chi hai đứa mình phân tóc rẽ tơ.
- Con rắn hổ đất nằm trên cây thực địa
Con ngựa nhà trời ăn cỏ chỉ thiên
Trách anh bạn tình gian dối đảo điên
Gạt em xuống chốn huỳnh tuyến bỏ em.
- Con rắn không chun, nó đi năm rùng, bảy rú,
Con gà không vú, nó nuôi được chín, mười con.
Phải chi nhan sắc của em còn,
Anh vô chốn đó chiều lòn cũng ung.
(Con rắn không chun, nó lượn năm rùng, bảy rú,
Con gà không vú, nó nuôi được chín, mười con.
Qua tưởng rằng em má phấn môi son,
Ai ngờ má mỏng môi mòn, hỡi em.)

- Con sông bên lở, bên bồi,
Bên lở thì đục, bên bồi thì trong,
Sông kia nước chảy đôi dòng,
Biết rằng bên đục, bên trong bên nào!
- Con thơ tay ẵm, tay bồng
Muốn vô chấp nôi, em có bằng lòng hay không?
- Con thú bốn chân, anh gọi con mèo thì phải
Còn em với anh tình ngãi, sao anh cũng gọi con mèo ?
- Con thương một ngả
Cha mẹ gả một nơi
Cực lòng đây lắm đó ơi
Thay chồng, đổi vợ, khổ đời đôi ta.
- Con trăng non nó hỏi con trăng già:
Tôm càng nó hỏi đồng chà ở đâu.
(Con trăng non nó hỏi con trăng già:
Đức Chúa Cha ở đó còn Đức Chúa Bà ở đâu?)
- Con trâu già kén cỏ; con bò nhỏ kén rom,
Em sợ anh chê em ốm yếu lưng tôm,
Anh đi kiếm nơi (cho) mập (đặng) anh ôm cho phỉ tình.
- (Vây chớ) Con thần lằn kia bao lớn (mà),
Nó ôm cột đình (cũng) sát đeo.
- Con vượn bông con lên non hái trái,
Anh cảm thương nàng phận gái mồ côi.
- Công anh làm rể, làm con
Áo rách, quần mòn, vợ lại về ai.
- Công cộc bắt cá dưới sông
Mấy đời cháu ngoại giỗ ông bao giờ.
- Cúc đá lăn nghiêng, cúc đá lăn ngửa

Em thò tay khéo sửa, cục đá nó lăn đứng
Em coi không xứng, em sửa nó lại lăn ngang
Em coi không sang, em sửa nó lại lăn méo
Em coi không khéo, em sửa nó lại lăn đẹp
Em coi không đẹp, em sửa nó lại lăn vuông
Em coi không giống cái khuôn, em sửa nó lại lăn đi
Em coi không giống hòn bi, em sửa nó mới chịu lăn tròn
Giận thời em nói vậy, chớ dạ còn thương anh.

- Cúc mai trồng lộn một bồn,
Hai đứa mình chồng vợ, ai đồn mặc ai.

- Cúc mọc bờ giếng cheo leo
Đố ai dám trèo hái cúc mà chơi.

- Cúc mọc dưới sông anh kêu là cúc thủy
Chợ Sài Gòn xa, chợ Mỹ cũng xa,
Gởi thơ thăm hết nội nhà,
Trước thăm phụ mẫu (ba má), sau là thăm em.
(Cúc mọc dưới sông kêu bằng cúc thủy
Chợ Sài Gòn xa, chợ Mỹ cũng xa
Gái em đi đâu thì ghé lại nhà
Trước thăm phụ mẫu, sau là thăm anh.)
(Sơn cách thủy cách, lòng em không cách
Đường xa dặm xa, nhơn nghĩa em không xa
Đi đâu, anh nhớ ghé lại nhà
Trước viếng (thăm) phụ mẫu sau là thăm em.)

- Củi đậu nấu đậu ra dầu
Tôi với mình không nên nghĩa, nguyện cạo đầu đi tu.
(Củi đậu nấu đậu ra dầu,
Anh cưới em khôngặng, anh cạo đầu đi tu.)

- Củi tre (khô) dễ nấu,
Con vợ (Thằng chồng) xấu dễ xài.
Bạn ơi mê chi con vợ đẹp,
Cho nó đọa đày cái tâm thân.

- Cùm nụn cùm nịu,
Tay tí tay tiên,
Đồng tiền chiếc đũa,
Hột lúa ba bông,
Ăn trộm ăn cắp trứng gà,
Bù xa bù xít,
Con rắn con rít trên trời
Ai mời mày xuống?
Bỏ ruộng ai coi?
Bỏ voi ai giữ?
Bỏ chữ ai đọc,
Đánh trống nhà rông,
Tay nào có?
Tay nào không?
Hồng ông thì bà,
Trái mít rụng.

- Cha chài, mẹ lưới, con câu,
Con trai tát nước, nàng dâu đi mò.

- Cha mẹ anh có đánh quần đánh quai,
Bắt anh ra treo tại nhành dương.
Biểu từ ai, anh từ đảng,
Chớ biểu anh từ người thương, anh không từ.

- Cha mẹ biểu ưng, em đừng mới phải
Em nỡ lòng nào bạc ngãi bỏ anh.

- Chà Và lép,
Ăn con tép, ỉa con tôm,
Ăn cục đờm, ỉa cục máu,
Ăn xương xáo, ỉa xương xa,
Ăn cà na, ỉa cánh chỉ,
Ăn thủ vĩ, ỉa đầu heo,
Ăn thèo lèo, ỉa cứt chuột.
(Ăn thịt luộc, ỉa ra thẳng chà và lép....)

- Chăn trâu khét nắng hôi bùn,
Ngủ chung với chó, ngủ hùn với heo.
- Chàng đừng có lóng trong gạn đục,
Thiếp giao tình bằng thẳng như cưa.
Giữ cho trọn nghĩa sau xưa,
Cũng như anh thợ mộc liệu vừa rập khuôn.
- Chàng nhìn thiếp, rưng rưng hột lụy
Thiếp nhìn chàng, lã chã hột châu
Mẹ chồng hành hạ nàng dâu
Anh đau lòng phải chịu biết làm sao bây giờ.
- Chàng ôi, giận thiếp mà chi,
Thiếp như cơm nguội đỡ khi đói lòng.
(Bây giờ tui biết phận tui,
Chỉ là cơm nguội phòng khi đói lòng.)
- Chẳng qua là gió đưa duyên
Nào ai cướp giật vợ hiền của ai.
- Chàng ràng như ếch hai hang
Như chim hai ổ như nàng hai nơi.
- Chẳng thà lặn xuống giếng cái chũm
Chết ngum rồi đời
Sống chi đây chịu chữ mô côi
Loan xa phượng cách biệt đứng ngồi với ai?
- Chẳng thương cái cổ em có hột xoàn
Thương em áo vá chẹt, vá quàng tứ thân.
(Chẳng mong cái cổ em có hột xoàn
Mong anh nhớ bến hẹn, nhớ người thương nhớ anh.)
- Chàng về, thiếp cũng xin theo,
Mẹ chàng đóng cửa, thiếp leo cột nhà.

- Chanh chua thì khế cũng chua,
Chanh bán (trái) có mùa, khế bán (trái) tư niên

- Chặt cây dừa,
Chừa cây mận,
Cây bần thận,
Cây bí đao,
Cây nào cao,
Cây nào thấp,
Cây nào rập,
Cây nào rà,
Cây nào rách,
Cây nào rời,
Mồng tơ chín đỏ,
Con thỏ nhảy qua,
Con gà ứ hự,
Bùm xùm bùm xọ,
Rút ra tay này.

- Chẻ tre bện sáo cho dày
Ngăn ngang sông Mỹ* có ngày gặp em.[Phạm Đình Chương]
(* Sông Tiền, (Mỹ Tho).)

- Chẻ tre đan cái dùm dày
Anh đây chưa vợ, em đừng bày ngó lơ
Mít non ai nữ bỏ xơ
Anh đây mới thật trai tơ chờ nàng.

- Chẻ tre lựa cật đan nia,
Có chồng con một khối chia gia tài.

- Chẻ tre lựa lông đan sàng
Chờ ba năm nữa đợi nàng lớn khôn.
(Chẻ tre lựa lông đan sàng
Thương em ở vậy chờ nàng lớn khôn.)

- Chèo dài sông hẹp khó lùa,
Thấy em ở ruộng quê mùa anh thương.

- Chèo ghe sợ sấu cắn chun (chân),
Xuống bưng sợ đĩa, lên rừng sợ ma.
(Chèo ghe sợ sấu cắn chun
Xuống sông sợ đĩa, lên rừng cạp tha.)

- Chết ba năm hồn bướm dật dờ
Đặng coi người nghĩa phụng thờ làm sao
- Tôi thờ tôi đóng ghé cao
Bình phong cần ôc, hai bộ bài cào hai bên.
(Anh chết ba năm sống lại một giờ
Để coi người nghĩa sắm bàn thờ ra sao.)

- Chỉ điều ai khéo vắn vương
Mỗi người một xứ mà thương nhau đời.
Chữ tình ai bút cho rời,
Tơ hồng đã định, đôi dờn đặng đâu.

- Chị kia bới tóc cánh tiên,
Ghe bầu đi nói một thiên mồm mòi.
Không tin dỡ hộp ra coi,
Rau răm ở dưới, mồm mòi ở trên.

- Chị kia bới tóc đuôi gà,
Nắm đuôi chị lại hỏi : nhà chị đâu ?
- Nhà tui ở dưới đám dâu,
Ở trên đám đậu, đầu cầu ngó qua,
Ngó qua đám bắp trở cờ,
Đám dưa trở nụ, đám cà trở bông,
Ngó qua nhà trống đầu cầu (bên sông),
Có con bìm bịp ăn trầu đỏ môi.

- Chỉ tơ rối rắm trong guồng (cuồng)
Rối thì gỡ rối, em buồn việc chi.

- Chiếc tàu chạy mau như giương gió
Chiếc xe hơi chạy lẹ như giông
Việc đời vợ chồng chồng
Thương nhau cũng vội, dứt lòng cũng mau.

- Chiếc thuyền kia nói có,
Chiếc ghe nọ nói không,
Phải chi miếu ở gần sông,
Em thề một tiếng kéo lòng anh nghi.

- Chiều chiều (Mười giờ) ông chánh về Tây
Cô ba ở lại lấy thầy Thông Ngôn
Thông ngôn, ký lục, bạc chục không màng,
Lấy chồng thợ bạc đeo vàng đỏ tay.

- Chiều chiều ai đứng ngó ra
Quần đen áo trắng nét na điệu dàng.

- Chiều chiều bắt nhái cắm câu
Nhái kêu cái ọ, thăm sâu nhái ơi.

- Chiều chiều chim vịt kêu chiều,
Bâng khuâng nhớ bạn chín chiều ruột đau.
(Vẳng nghe chim vịt kêu chiều,
Bâng khuâng nhớ mẹ chín chiều ruột đau.)
(Chiều chiều chim vịt kêu chiều,
Bâng khuâng nhớ mẹ chín chiều ruột đau.)

- Chiều chiều én liệng (vịt lội) cò bay,
Ông voi bẻ mía chạy ngay vô rừng,
Vô rừng bức một sợi mây,
Đem về thắt giồng cho nàng (mày) đi buôn.
Bán buôn thiếu vốn anh dùm,
Ở nhà chi đó chú trùm chú ve.

- Chiều chiều én liệng trên trời,
Rùa bò dưới đất, khi ngồi trên cây.

- Chiều chiều gọt mướp nấu canh
Thấy anh qua lại bỏ hành cho thơm.

- Chiều chiều lại nhớ chiều chiều,
Nhớ người áo trắng (dây gấm) khăn điều vắt vai.
(Áo vá vai vợ ai không biết,
Áo vá quàng chính thiệt (chí quyết) vợ anh.
(Chiều chiều lại nhớ chiều chiều,
Nhớ cha, nhớ mẹ, chín chiều ruột đau.
Chiều chiều ra đứng ngõ sau,
Ngó về quê mẹ ruột đau như dân.)

- Chiều chiều lo bảy lo ba
Lo cha mẹ già đầu bạc tuổi cao.
(Chiều chiều lo bảy lo ba,
Lo cau trở muộn, lo già hết duyên.
Còn duyên anh cưới con heo,
Hết duyên anh cưới con mèo cụt đuôi.)
(Một mình lo bảy lo ba,
Lo cau trở muộn, lo già hết duyên.

- Chiều chiều mượn ngựa ông Đô
Mượn ba chú lính đưa cô tôi về
Cô về chợ Thủ bán hũ, bán ve
Bán bộ đồ chè, bán cối đâm tiêu.
(Chiều chiều mượn ngựa ông Đô
Mượn ba chú lính đưa cô tôi về
Đưa cô về tới Ô-Rô*,
Mua một cây dù che nắng che mưa.)
(* thuộc Kiên Giang)

- Chiều chiều ngư phủ (ông Lữ) đi câu
Sấu bắt ngư phủ (ông Lữ) biết đâu mà tìm.
(Chiều chiều ông Lữ * đi đăng
Cá tôm nhảy hết nhả răng cười hoài.
Chiều chiều ông Lữ đi câu

Bỏ ve, bỏ chén, bỏ bầu ai mang.
Chiều chiều ông Lữ đi câu
Cá ăn đứt nhợ, vinh râu ngồi chờ.
Chiều chiều ông Lữ đi cày
Trâu kéo gãy ách, khoanh tay ngồi bờ.
Chiều chiều ông Lữ đi đặng
Bắt được cá lóc, nhả răng cười hoài.)
(* Khương Tử Nha)

- Chiều chiều quần tía áo màu
Dây lưng mua chịu, khoe giàu với ai
(Khoe giàu với chú bán khoai
Chú cho một củ, ngồi nhai tới ngày)

- Chiều chiều ra đứng bờ kinh
Thấy ai ở góa tôi rình về nhà.

- Chiều chiều ra đứng bờ mương
Bên tình, bên hiếu, biết thương bên nào.
(Chiều chiều ra đứng giữa đường
Bên tình, bên nghĩa, anh thương bên nào.)

- Chiều chiều ra đứng lâu tây
Thấy cô gánh nước tưới cây ngô đồng.

- Chiều chiều ra đứng ngõ sau
Thấy em kho mắm luộc rau anh thềm.
(Chiều chiều ra đứng ngõ sau,
Trông (Ngó) về quê mẹ ruột đau chín chiều.) Thu Hồ

- Chiều chiều ra đứng núi Bà
Núi Bà thì đó, còn nhà em đâu ?

- Chiều chiều tui buồn, tui ra sông cái tự ải cho rồi,
Sống làm chi mà chia ly thực nữ,
Thác cho rồi đặt chữ thủy chung.

- Chiều chiều vệt lợ ao sen
Tình cờ tôi gặp người quen tôi chào
Chào cô trước mũi tiên phuông.
Chào cô sau lá mặt vuông chữ điền
Hỏi thăm cô bác xóm giềng
Người nào là vợ Vân Tiên
Nói cho tôi biết chào liền chị dâu
Người nào người nghĩa tôi đâu
Nói cho tôi biết kết câu ân tình.
(...Chào cô sau lá mặt vuông chữ điền
Chào rồi tôi chụp hỏi liền
Hỏi thăm phụ mẫu bình yên thế nào
Hiu hiu gió thổi vườn đào
Cô nào có nghĩa tôi chào làm quen.)

- Chiều chiều vệt lợ bờ bàng
Thương người áo trắng vá quàng nửa thân.
(Chiều chiều vệt lợ lưng trâm
Thương người áo trắng vá quàng nửa lưng.)
(Chiều chiều vệt lợ bờ sông
Cầu trôi ván nổi, ai bông em qua?)
(Chiều chiều vệt lợ, cò bay,
Ông voi bẻ mía chạy ngay vô rừng,
Vô rừng bứt một sợi mây,
Đem về thắt gióng cho nàng đi buôn.)

- Chiều chiều xách giỏ hái rau,
Ngó lên mả mẹ, ruột đau như giã.

- Chiều mai chiều mốt, anh cốt* cây bần
Đừng cho ghe cá đậu gần ghe tôm.
(Mồ cha đưa đốn cây bần,
Chẳng cho ghe cá đậu gần ghe tôm.)
(Bởi anh đành đoạn, đốn ngọn cây bần,
Không cho ghe cá đậu gần ghe tôm.
Thương anh em phải sớm hôm.)
(* đốn)

- Chiều nay cắt cổ con gà vàng
Để chi nó gáy cho chàng nhớ ai.
- Chiều nay chắc áo xa bầu
Chợ Sài Gòn anh ở, còn huyện Tổng Châu em về!
- Chiều nay (Nội đây) có kẻ thất tình
Tựa (dựa) mai, mai ngã (gãy), tựa (dựa) đình, đình xiêu.
- Chiều nay (thì) anh về xứ,
(còn) Bỏ em ở lại (mà) thương vì bóng, nhớ vì hình.
Tội nghiệp (mà) thân em,
Nhìn mặt nguyệt (thì) trắng vừa mọc chênh chếch,
Tình như tiêu thuyết “cánh bướm lướt gió” (còn)
Anh thương em (là) thương (cái) gương đá.
Tạc dạ với ghi lòng.
- Chiều rồi kẻ bắc người đông
Trách lòng người nghĩa nói không thiệt lời.
- Chiều tà giục ngựa bôn ba
Nghe em đã lấy người ta mất rồi.
- Chim bay về cội, cá lội về đìa
Lòng tôi thương bậc, khóa chìa giao cho.
- Chim bay về đỉnh núi Bà
Chồng đây vợ đó ai mà muốn xa.
(Chim bay về núi Điện Bà
Phân chồng rẽ vợ ai mà không thương.)
- Chim bay về núi tối rồi
Không cây nó đậu, không mồi nó ăn,
(Chim bay về núi tối rồi,
Chị em lo liệu lấy nồi nấu cơm *.
* Bạn không toan liệu còn ngồi đó sao ?)

- Chim buồn tình, chim bay về núi
Cá buồn tình, cá lủi ra sông
Anh buồn chi, anh tìm chốn non bông
Lên miền sơn cước, xuống ruộng đồng gặp em ?

- Chim chìa vôi bay ngang (qua) đám thuốc,
Cá bãi trầu lội tuốt (dưới) mương cau.

- Chim chích (nghiêng) cánh bay về non đánh
Chờ khi anh rảnh, ghé lợi nhà em chơi.
(Chim chích cánh khó bề năn nỉ
Nhận lạc bầy nhận chỉ kêu sương.)

- Chim chuyền bụi ớt rồi lại bụi cà
Hỏi nào gắn bó đôi ta
Bây giờ bội nghĩa em ra lấy chồng.
(Chim chuyền lẳng lúu nhành dâu
Đêm nằm thăm thẳm canh thâu nhớ chàng.)
(Chim chuyền nhành ớt lúu lo,
Sầu ai nên nổi ốm o gầy mòn* ?)
* Mảng sầu con bạn ốm o gầy mòn.
* Mang sắc tình cũ ốm o gầy mòn.
– (Chim chuyền nhành ớt, nhành dâu
Em có chồng xa xứ, anh biết đâu mà tìm.)
(Chim chuyền nhành ớt, rớt xuống nhành mai
Vợ chồng xa cách khiến ai ai cũng buồn.)

- Chim huỳnh nó đậu vườn quỳnh
Đủ lông đủ cánh nó vùng nó bay
Đôi ta chút nghĩa rủi may
Chờ cho thanh vắng cầm tay bạn nghèo.

- Chim kêu cạnh suối tang tình
Không ai lẻ bạn cho mình kết đôi.

- Chim kêu dưới suối trên cầu

Trai thương vợ cũ, gái sầu chồng xưa.

- Chim kêu dưới suối, vượn hú trên nhành
Qua không bỏ bậu, sao bậu đành bỏ qua.

- Chim kêu vượn hú bìa rừng
Đã thương nhau được nửa chừng, thương luôn.

- Chim khôn ăn nhẩn, ăn xoài
Gái khôn tìm đấng trai tài kết duyên.

- Chim khôn cất (kêu) tiếng rảnh rang
Người khôn nói tiếng dịu dàng dễ nghe.
(Phải nghĩa vợ chồng anh nói em nghe
Đừng cần ông tơ vắn, bà nguyệt xe làm gì
Sương sa ngọn cỏ li bì
Mấy năm chờ được, hướng gì ngày nay.)

- Chim khôn chưa bắt đã bay
Người khôn chưa nói dang tay đỡ lời.
(Chim khôn chưa bắt đã bay
Người khôn chưa nắm cổ tay đã cười (đã hờn).)

- Chim khôn đừng nệ kiểng tàn
Gái khôn đừng thấy trai cơ hàn mà xa.

- Chim khôn kiếm nơi mà đậu,
Gái khôn chọn nơi nhân hậu mà nhờ.
Đừng ham lấy công tử bột dật dờ tấm thân.
(Con chim khôn kiếm cành xanh mà đậu
Gái khôn kiếm trai đôn hậu làm chồng
Cô bác xa dòm ngó nói phụng với rồng sánh đôi.)
(Chim khôn kiếm nơi lùm xanh nó đậu
Gái như em sao không kiếm nơi nhân hậu làm chồng
Thả chi theo đàn điếm đứng đường hư thân.)
(Chim khôn kiếm lùm cây mà đậu
Gái khôn kiếm thằng chồng nhậu mà nhờ

Mai sau nó chết bụi chết bờ khỏi chôn.)
(Chim khôn thì kiếm cây lành mà đậu,
Còn gái khôn thì kiếm trai ăn nhậu mà nhờ.
Ngày sau chết bụi chết bờ khỏi chôn.)
(Chim khôn lót ổ lựa chỗ nhiều nhành
Gái khôn lựa chỗ trai lành gởi thân.)
(Chim khôn lót ổ lựa nhành
Gái khôn lựa chốn trai lành gởi thân.)
(Chim khôn lót ổ lựa chỗ nhiều cành
Con cá khôn lựa vực, trai lành lựa nơi.)
(Chim khôn tránh bầy tránh lò
Người khôn tránh tiếng hồ đồ mới khôn.)

- Chim kia tỏ vẻ trên cành,
Nghe em nói vậy, dạ không đành rẽ phân.

- Chim quyên ăn trái nhãn lồng
Lia thia quen chậu, vợ chồng quen hơi.
(Chim quyên ăn trái nhãn lồng
Mồ cha đưa đại lấy chồng bỏ con.)
(Chim quyên ăn trái ổi chua
Vợ chồng còn nhỏ ăn thua làm gì.)
(Chim quyên ăn trái ổi Tàu
Thương nhau bất luận nghèo giàu làm chi.)

- Chim quyên đậu đó, đừng bay
Có chê lồng rách, ta thay lồng lành.

- Chim quyên đứng dựa bụi riêng
Kiếm nơi đức hạnh trai hiền gởi thân.

- Chim quyên hút mật bông quì
Nam Kỳ lục tỉnh thiếu gì gái khôn.
(– Chim quyên hút mật bông quì,
Ba năm đợi được hưởng gì một năm.)
(Chim quyên hút nhụy bông quỳ
Ba sanh còn đợi, hưởng gì ba năm.)

- Chim quyên lẳng lúu (lưu luyến) bụi riêng
Vợ thì thấy đó, chạy tiền không ra.
- Chim quyên lẻ bạn than thở một mình
Bây giờ mình lẻ bạn một mình, mình thở than.
- Chim quyên lót ổ dưới địa
Dầu ai vắn khóa bể chài
Đôi ta mới gặp đừng lìa xa nhau.
- Chim quyên nó đậu bụi riêng
Dầu bà con ruột không tiền cũng xa.
- Chim quyên xuống đất ăn trùng,
Anh hùng lỗ vắn lên rừng (nguồn) đốt than.
- Chim quyên xuống đất cũng quyên
Anh hùng lỗ vắn cũng nguyên anh hùng.
- Chim quyên xuống đất tha mồi
Tội xa người nghĩa đứng ngồi không yên.
(Chim quyên xuống đất tha mồi,
Thấy em cực khổ anh đứng ngồi không yên.)
(Chim quyên xuống suối tha mồi,
Thấy em lao khổ anh ngồi sao yên.)
- Chim quyên, chim én, chim phụng, chim nhàn
Bốn con từng tam tụ ngũ
Đậu mai, mai rữ, đậu liễu, liễu tàn
Từ ngày anh với em xa cách đôi đàng
Cơm ăn chẳng đặng, bạn vàng có hay.
- Chim rừng ai dạy mà khôn
Cây suôn ai uốn, trái tròn ai vo.
- Chờ anh em hết sức chờ,

Chờ cho rau muống lên bờ trở bông.

- Chợ Bến Thành dòi dòi

Người sao khỏi hợp tan

Xa gần giữ nghĩa tào khang

Chớ tham quờn quới (quyền quý), phụ phàng nghĩa xưa.

(Chợ Bến Thành dòi dòi*,

Người sao khỏi hợp tan.

Xa gần giữ nghĩa tào khang,

Chớ ham nơi quyền quý mà đá vàng xa nhau.)

(* dòi từ rạch Sa Ngư về chợ Sài Gòn cũ)

- Chớ bông trang trước cửa ai sửa bông trang vàng,
Ngày thời chuyện vẫn nên tôi lại mơ màng thấy em.

- Chờ chàng xuân mãn hè qua,
Bông lan đã nở sao mà vắng tin.
Chờ chàng tháng tám đã qua,
Tháng mười đã lụn, tháng ba mãn rồi.

- Cho dù cạn nước biển Đông
Hết tràm Đồng Tháp vẫn không phai lời.

- Chờ duyên nên tuổi em cao
Nên duyên em lọt má đào em phai.
(Má đào em ra nắng nó phai
Ra mưa duyên lọt, chớ ai biểu chờ!)

- Chớ nghe lời phỉnh, tiếng phờ
Thò tay vô lò mắc kẹt cái hom.

- Chợ Sài Gòn cần đá,
Chợ Rạch Giá cần xi măng*.
Giã em ở lại vuông tròn,
Anh về xứ sở, không còn vô ra.
(* xi măng)

- Chớ thấy áo rách mà cười
Cái giống gà nòi lông nó lơ thơ.
- Chợ Thót Nốt có lập đài khán võ,
Chợ Cờ Đỏ tuy nhỏ mà đông.
Thấy em buôn bán anh chẳng vừa lòng,
Để anh làm mướn, kiếm từng đồng nuôi em .
- Choàng ngang qua cổ con bạn khóc thương
Về cha mẹ giết trăm gươm cũng đành
Trông cơm ai vỗ trong thành
Đòn kìm ai gảy đổ dành bạn lang
Đòn tranh dây xé dây xang
Dây thương dây nhớ dây nàng dây anh.
- Choàng tay qua cổ nước mắt đổ ướt mình
Anh thương em chẳng nghĩ tình anh thương.
- Chồng chài, vợ lưới, con câu,
Thằng rề đóng đáy, con dâu đi mò.
- Chồng chèo thì vợ cũng chèo,
Hai đàng đã nghèo lại đụng lấy nhau.
- Chồng già vợ trẻ là tiên
Vợ già chồng trẻ là duyên ba đời (nợ nần).
- Chồng giận vợ thì vợ làm thinh
Vợ giận chồng hỏi rằng mình giận ai
Vợ rằng giận trúc, giận mai
Vợ chồng, ai nữ giận dai bao giờ.
- Chồng thấp mà lấy vợ cao,
Qua sông nước lớn, cống tao bớ mầy.
(Chồng thấp mà lấy vợ cao,
Nồi tròn, vung méo, úp sao cho vừa.)

- Chồng thì quần áo rong chơi
Vợ thì đi cấy, mồ hôi ướt đầm.
- Chữ đề bầu áo chưa phai
Nghĩa nhơn còn gánh hai vai nặng oằn.
- Chú kia vác phăng đi đâu ?
Phăng mua, phăng mượn, phăng nhà của tôi.
- Chữ phú nằm trên chữ quý
Kim Phụng sánh với Kim Loan
Cầm khăn lau nước mắt cho nàng
Xin đừng rơi lụy giữa đàng khó phân.
- Chữ rằng "quân tử tạo đoan"
Vợ chồng là nghĩa đá vàng trăm năm.
- Chữ tình khổ lắm, ai ơi
Về nhà com dọn, em ngồi khoanh tay
Không ăn cha đánh, mẹ rầy
Ăn thì nước mắt chan đầy chén com.
- Chưa chồng đi dọc, đi ngang,
Có chồng cứ thẳng một đàng mà đi.
- Chửa quen đi lại cho quen,
Tuy rằng cửa đóng mà then không cài (gài).
- Chùng gần, ngoài Huế cũng gần
Chùng xa, cách một tấm trần cũng xa.
- Chùng nào Bưng Bạc * hết sinh
Bàu Thành ** hết nước, hai đứa mình xa nhau.
(* , ** Thuộc huyện Long Đất, tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu.)
- Chùng nào cây kia không lá,
Chùng nào cá nọ không xương,

Chùng nào ớt ngọt như đường,
Khổ qua kia hết đắng, đạo cang thường mới hết thương.
(Bước lên cầu sắt, mắt ngó lại người thương
Khổ qua xanh, em xào lộn với đường
Chùng nào khổ qua hết đắng, đạo cang thường mới quên.)

- Chùng nào Chợ Lớn hết vui,
Nước Nam hết giặc, em thôi đưa đồ.
– Bắp non mà nướng lửa lò,
Đố ai ve được con đồ Thủ Thiêm.

- Chùng nào đá nổi rong chìm,
Muối chua, chanh mặn, mới tìm được em.

- Chùng nào đồn cũ vắng canh
Chợ Dinh không bán thì anh xa nàng.

- Chùng nào muối ngọt, chanh thanh,
Em đây mới dám bỏ anh lấy chồng.

- Chùng nào (Bao giờ) muối (nước) ngọt đường cay,
Gánh vừa lon gạo thì thằng Tây ở tù.

- Chùng nào trời nọ bể hai,
Bông vông màu trắng mới phai lời thề.
Sông sâu sóng bủa tứ bề,
Trách người cự ngãi chẳng hề vắng lai.

- Chuối khoe lòng chuối còn trinh,
Chuối ở một mình, sao chuối có con ?

- Chuối non giú ép chát ngằm
Trai tơ đòi vợ khóc thầm thâu (nửa) đêm
Khóc rồi mẹ lại đánh thêm
Vợ đâu mà cưới nửa đêm cho mầy.

- Chuồn chuồn bay thấp

Nước ngập ruộng vườn
Nghe lời em nói càng thương
Anh về mua đất lập vườn cưới em.

- Chuồn chuồn đậu ngọn dừa leo
Trông trời mau sáng làm heo cưới nàng.

- Chuồn chuồn mắc bẫy nhện giương
Anh xa người nghĩa, bốn phương đều buồn.

- Chuông già* đồng điệu** chuông kêu
Anh già lời nói em xiêu tấm lòng.
(* thành phần cao. ** đồng tình luyện, dùng đúc tiền điệu.)

- Chuột chê lúa lép hồng ăn
Chuột chê nhà dột ra nằm bụi tre.

- Chuột kêu chít chít trong rương,
Anh đi cho khéo đừng giương mẹ (má) hay.

D – Đ

- Dã tràng xe cát biển Đông,
Nhọc nhằn mà chẳng nên công cán gì.
- Dậm chân xuống đất khóc ngất kêu trời,
Lương duyên ai kết, để tiếng đời cho em.
- Dang tay đánh thiệp sao đành,
Tám rách ai vá, tám lành ai may.
- Dao phay cửa cổ, máu đỏ không màng,
Chết thì chịu chết, buồng nang không buông.
- Dao vàng cắt bánh mì tây,
Cau non khéo bửa cau đầy.
Dù thương anh vô hạn, cha mẹ rầy cũng thôi.
- Dao vàng tra cán bằng mun,
Thương em bắt tử muốn hun tức thì.
(Dao vàng tra cán gỗ mun.
Thương em bắt tử muốn hun bây giờ.)
- Dầu cho quá lứa em cũng chẳng hứa càn,
Phải duyên em giữ lòng vàng,
Không phải duyên kim cái em để hoa tàn nhụy phai.
- Dầu cù là hiệu Ông Tiên,
Xức vô chót mũi, nổi điên tức thời.
(Xức vô một miếng thì điên tới già)
- Dầu mà cha mẹ không dung,
Đèn chai nhỏ nhựa, em cùng lăn vô.

- Dâu nào mẹ chồng cũng thương,
Dâu cũ tâm thường, dâu mới thương hơn.
- Dẫu rằng chẳng đặng bén duyên,
Cũng hun má lúm đồng tiền của em.
- Dẫu rằng da trắng tóc mây,
Đẹp thì đẹp vậy, dạ này không ưa.
Vợ ta dù có quê mùa,
Thì ta vẫn cứ sớm trưa vui cùng.
- Dây tơ hồng ai khéo vắn vương,
Gặp nhau một bữa mà thương cả đời.
- Dế kêu cho giải cơn sầu,
Mấy lời em nói, bạc đầu không quên.
(Dế kêu khỏa lấp cơn sầu,
Mấy lời anh than vãn, bạc đầu em không quên.)
- Dế kêu dưới dạ đồng rơm,
Anh (Tôi) xa người nghĩa, bụng chén cơm khóc ròng.
- Dế kêu ngâm tình thâm nghĩa trọng,
Anh liệt chiếu liệt giường vì bởi thương em.
- Đẹp tan gian tặc,
Non nước thái bình,
Bồng lộc thân vinh,
Địch gia đoàn tụ,
Thoại Ba Công Chúa,
Liên được rước về,
Má dựa vai kề,
Muôn dân cung kính, ...
Là con 89 (về lô tô)
- Dời chân bước xuống dưới ghe,
Nước xuôi vỗ sóng, lòng tê tái buồn.

- Dời chân bước xuống ghe buôn,
Bao nhiêu sóng gợn dạ buồn bấy nhiêu.
- Dọn cơm chống đũa mà nhìn,
Mảng sầu người nghĩa, nước mắt chảy linh bình chén cơm.
(Dọn cơm chống đũa mà nhìn,
Mảng sầu người nghĩa, thất tình quên ăn.)
- Dầu không đặt chữ cang thường,
Thề hun cho được má hường của em.
- Dù Tây, nón nỉ, quai chỉ màu hường,
Cả tiếng kêu người nghĩa ngoài đường,
Duyên đây sao không kết mà kiếm đường đi đâu ?
- Dưa leo ăn với cá kèo,
Con cái nhà nghèo phải học noọc-man*.
(* Normal: trường sư phạm)
- Dưới gỏi thơ lên, trên gỏi thơ xuống,
Đôi ta đang ăn, đang uống,
Bỏ đôi đũa xuống, ngồi lại xem thơ.
Xem rồi, giấy ướt nửa tờ,
Duyên chàng nợ thiếp, ai ngờ mà xa.
- Duyên không thành ắt là duyên lỡ,
Điều vợ chồng biết thuở nào nguôi.
Anh không độc lòng chồng vợ thì thôi,
Hai đứa mình hết nghĩa làm sui trọn đời.
- Duyên phải duyên kim cải,
Ngãi phải ngãi giao hoà.
Rồi mai một đây con bạn nó vừa nhà,
Cho qua nhẩn kỉnh thăm cô bác với ông bà đặt bình an.
- Đá dầu nát, vàng dầu phai,

Trăm năm duyên nợ, chẳng sai lời nguyên.

- Đã mang lấy cái thân tầm,
Không vương tơ nữa cũng nằm trong tơ.
Đêm nằm tơ tưởng tơ,
Chiêm bao thấy bậu, bây giờ (dậy rờ) chiếu không.
- Đàn đầu mà khảy tai trâu,
Đạn đầu bắn sẻ, gươm đầu chém ruồi.
- Đàn ông rộng miệng thì tài,
Đàn bà rộng miệng điếc tai lảng giềng.
(Đàn ông rộng miệng thì sang,
Đàn bà rộng miệng tang hoang cửa nhà.)
- Đàn tranh dây xé, dây xang,
Dây tình, dây nghĩa, dây nàng, dây anh.
- Đắng khổ qua, chua là chanh giắt,
Dù ngon thế mấy cũng tiếng cam sành.
Đôi ta duyên nợ không thành,
Cũng do nguyệt lão chỉ mảnh xe hơi.
(Đắng khổ qua, chua là chanh giắt,
Dù ngọt thế mấy cũng tiếng cam sành.
Anh có thương em thì đừng dỗi, đừng đành,
Cậy mai dong tới nói, cha mẹ đành, em ưng.)
(Đắng khổ qua, chua là chanh giắt,
Dù ngọt thế mấy cũng tiếng cam sành,
Giặc Lang Sa đánh tới châu thành,
Dẫu ai ngăn qua đón lại, dạ cũng không đành bỏ em.)
- Đất Cần Thơ, nam thanh nữ tú,
Đất Rạch Giá, vượn hú chim kêu.
Quản chi nắng sớm mưa chiều,
Lên doi xuống vịnh, cũng chèo thăm em.
(Đất Châu Thành, nam thanh nữ tú,
Trong vườn thú đủ các thứ chim.

Trách ai non dạ kiếm tìm,
Nghe lời huyền hoặc lỗi niềm tóc tơ.)

- Đất lảng nguyên tự nhiên cây cỏ mọc,
Anh mắng lo nghèo nên bạn ngọc có đôi.
- Đất Sài Gòn anh ở,
Xứ Cần Thơ em trở lặn về.
Bấy lâu sông cận biển kè,
Phân chia mai trúc, dầm dề giọt châu.
- Đất Sài Gòn nam thanh nữ tú,
Cột cờ Thủ Ngũ cao thiết là cao.
Em thương anh vàng võ má đào,
Em đi tìm khắp chốn nhưng nào thấy anh.

(Đất Sài Gòn nam thanh nữ tú,
Cột cờ Thủ Ngũ cao thiết là cao.
Em thương anh vàng võ má đào,
Tìm anh khắp chốn, vàng thau khó lường.)

- Dầu gành có con ba ba,
Kẻ kêu con trạch người la con rùa.
- Đau tương tư đầu tóc rối nùi,
Đặt lược lên, để lược xuống, nước mắt chùi không khô.
- Đây anh không giận, đó em cũng chớ buồn,
Kiếp tái sinh sẽ nối phiếm đòn tri âm.
- Đây đã chèo lời đặt chờ người tri kỷ,
Gặp mặt chuyện trò cho phỉ ước mơ.
- Đây người dung, đó cũng người dung,
Cớ chi nước mắt rung rung chảy dài.
Hai tay cầm vạt áo dài,
Chạm lên con mắt, chạm hoài không khô.

- Đêm đêm ngồi ngắm ánh trăng,
Thương cha nhớ mẹ không bằng nhớ em.
- Đêm em ra bỏ xuống gành,
Kéo neo mà chạy, sao đành, anh ơi.
- Đêm khuya gà gáy ó o,
Hỡi người quân tử lần mò đi đâu!?
(Đêm khuya gà gáy ó o,
Nhà tôi sà rộng tôi bò tôi chơi)
- Đêm khuya nguyệt lặn, sao thanh,
Mình với tôi kết ngãi, liệu có thành hay không ?
- Đêm khuya nước mắt rờn rờn,
Vì em nhớ chữ loan phòng còn xa.
Làm sao vầy hiệp đôi ta,
Để mà toan liệu cha mẹ già lo chung.
- Đêm khuya ra đứng giữa trời,
Giơ tay bắt nguyệt, nguyệt đời phương nao.
- Đêm khuya thấp chút dầu dư,
Tim loan cháy lụn, sầu tư một mình.
- Đêm khuya trăng đã nằm nghiêng,
Vẳng nghe chó sủa, trông liên điệp tư.
- Đêm khuya trăng lặn gà kêu,
Anh ơi, bỏ chiếc gối thêu một mình.
(Đêm khuya trăng lặn gà kêu,
Anh về ở dưới, gối thêu ai nằm ?)
- Đêm khuya trăng dọi lầu son,
Vào ra thương bạn, héo hon ruột vàng.
Bên qua đây, đằng đã xa đằng,

Dầu tui có lâm nguy thất thế,
Hỏi con bạn vàng nó cứu không?

- Đêm nằm canh thôn thức,
Ngày sáu khắc ra vào,
Buồn riêng vì phận phòng đào lẻ đôi.
- Đêm nằm giấc ngủ không an,
Trách con để nhủi kêu vang ngoài rào.
(Đêm nằm trăn trở không yên,
Tai nghe con để reo duyên ngoài thêm.)
- Đêm nằm nghe tiếng sáo thanh,
Nhớ thương người nghĩa, cơm canh bỏ liều.
- Đêm nằm nghe vạc điểm canh,
Nghe chim rủ rỉ chuyện anh với nàng.
- Đêm nằm nghĩ tức, em muốn đem đồ phứt xuống sào,
Không có anh vô gá nghĩa, dầu có cơm vàng em cũng không ăn.
- Đêm nằm tôi lại mơ thắm,
Mơ người nghĩa cũ đang nằm bên tôi.
- Đêm nằm trần trọc gỏi loan,
Ngủ chưa an giấc, áo còn quàng vai.
Bôn ba nút chằng kịp gài,
Đuổi theo cho kịp em rày đi đâu.
- Đêm qua chớp bể mưa nguồn,
Hỏi người quân tử có buồn hay không.
- Đêm thanh cảnh vắng,
Thức trắng năm canh.
Một duyên, hai nợ, ba tình,
Đường kia, nỗi nợ, phận mình ra sao.

- Đèn cầu Tàu ngọn xanh ngọn đỏ,
Anh coi không rõ, anh tưởng đèn màu.
Rút gươm ra đâm hòng máu trào,
Để em ở lại, em kiếm nơi nào hơn anh.
- Đèn đây đất nước lạ lòng,
Con chim kêu cũng sợ, con cá vẫy vùng cũng lo (kinh).
- Đèn đây quyết lập gia cư,
Áo rách em vá, rào hư anh rào.
- Đèn hết dầu đèn cháy tới tim,
Một ngày gá nghĩa cũng niềm phu thê.
- Đèn hết dầu đèn tắt,
Nhang hết nhụy hết thơm.
Biểu anh đừng lên xuống (lai vãng) đêm hôm,
Thế gian đàm tiếu, thế thường (tiếng đồn) cười chê.
- Đèn mù u khi lu khi tắt,
Đèn cầu sắt khi đỏ khi xanh.
Anh có thương em đừng dỗi đừng dành,
Gái ngoan thì chọn trai lành, lo chi.
- Đèn nào cao cho bằng đèn ông Chánh,
Bánh nào trắng cho bằng bánh bò bông.
Anh thương em từ thuở má bông,
Bây giờ em lớn, có (lấy) chồng bỏ anh.
(Đèn nào cao bằng đèn Châu Đốc,
Gió nào độc bằng gió Gò Công.
Anh thương em từ thuở má bông,
Bây giờ em khôn lớn lấy chồng bỏ anh.)
(Đèn nào cao bằng đèn Châu Đốc
Gió nào độc bằng gió Gò Công
Thổi ngọn gió đông phong lạc vợ xa chồng.
Đêm nằm nghĩ lại nước mắt hồng tuông rơi.)
(Đèn nào cao bằng đèn Ông Chánh,

Bánh nào trắng bằng bánh bò bông,
Trách ai ăn ở hai lòng,
Sang sông rồi nhớ quên công người chèo.)
(Đèn nào cao cho bằng đèn Châu Đốc,
Đốc nào thấp cho bằng đốc Nam Vang,
Một tiếng anh than, hai hàng lụy nhỏ,
Có một mẹ già, biết bỏ cho ai.)
(Đèn nào cao bằng đèn Châu Đốc,
Đất nào đốc bằng đất Nam Vang,
Một tiếng anh than, hai hàng lụy nhỏ,
Em có chút mẹ già, biết bỏ ai nuôi.)
(Đèn nào cao bằng đèn Châu Đốc,
Đốc nào cao bằng đốc Nam Vang,
Đói no em chịu cùng chàng,
Xuống sông ra biển, lên ngàn cũng theo.)
(Đèn nào cao bằng đèn Châu Đốc,
Xứ nào đốc bằng xứ Nam Vang.
Một tiếng anh than, ba bốn đôi vàng em không tiếc,
Anh lấy đặng em rồi, anh trốn biệt lánh thân.)
(Đèn nào sáng bằng đèn Sa Đéc,
Gái nào đẹp bằng gái Nha Môn,
Anh thả ghe câu lên xuống mấy lần,
Thương em đứt ruột, nhưng tới gần lại run.)
(Đèn nào cao cho bằng đèn Châu Đốc,
Ngọn gió nao độc bằng ngọn gió Gò Công.
Thổi gió đông lạc vợ xa chồng,
Năm đêm nghĩ lại, nước mắt hồng tuôn rơi.)
(Gà nào hay bằng gà Cao Lãnh,
Gái nào bảnh bằng gái Cái Bùng.
Thương em hết đất hết vườn,
Còn ba mẫu nữa cang thường lôi thôi.)
(Gà nào hay bằng gà Cao Lãnh,
Gái nào bảnh bằng gái Tân Châu.
Thương em chẳng nài sang giàu,
Cơm không ăn đặng, áo gài hở bầu.)
(Gà nào hay bằng gà Cao lãnh,
Gái nào bảnh bằng gái Tân Châu.

Anh thương em chẳng ngại sang giàu,
Mút hồng một lượng, trà tàu một cân.)
(Gà nào hay cho bằng gà Cao Lãnh,
Gái nào bảnh cho bằng gái Nha Môn.
Bước lên xe đầu đội khăn rằn,
Nói năng đúng điệu, tảo tần bán buôn.)
(Lầu nào cao bằng lầu ông Chánh,
Bánh nào trắng bằng bánh bò bông.
Đạo nào sâu bằng đạo vợ chồng,
Anh đừng giờ thói luông tuồng khó coi.)

- Đèn nhà lâu hết dầu đèn tắt,
Lửa nhà máy hết cháy thành than.
Nhang chùa Ông hết mạt nhang tàn.
Kể từ khi em biết được chàng,
Đêm về em lặn lội như con chim phượng hoàng bị tên.
- Đèn Sài gòn ngọn xanh, ngọn đỏ,
Đèn Mỹ tho ngọn tỏ, ngọn lu.
Anh về học lấy chữ nhu,
Chín trăng em cũng đợi, mười thu em cũng chờ.
- Đèn tọa đăng thấp sáng bàn thờ,
Vặn lên nó sáng, vặn xuống nó lờ.
Xuống sông hỏi cá, lên bờ hỏi chim.
Ai làm cho muông nọ xa tiêm,
Tôi xa người nghĩa như một điềm chiêm bao.
- Đèn treo cột phướn, gió chướng thổi hao dầu,
Anh có thương em thì chậm chậm, đừng buồn rầu ốm đau.
(Thương anh thì nằng để dạ, đừng sầu tương tư).
- Đèn treo dưới xáng tỏ rạng bờ kinh,
Em thương anh, em nói thiệt tình,
Kéo anh lên xuống một mình bơ vơ.
(Đèn treo ngang quán, Tỏ rạng bờ kinh,
Em có thương anh thì ăn (em) nói cho thiệt tình,

Đừng để cho anh lên xuống một mình bơ vơ.)

- Đi chùa lạy Phật cầu chồng,
Hộ pháp liên bảo, đờn ông hết rồi.
(Vô chùa lạy Phật cầu chồng,
Ông Phật ông nói, đờn ông hết rồi.)
- Đi đâu bỏ nhện giăng mùng,
Bỏ đôi chiếu lạnh, bỏ phòng quạnh hiu?.
- Đi đâu cha đánh mẹ la ?
Chùng thương đắp chiếu ở nhà cũng thương.
- Đi đâu cho thiếp theo cùng,
Đói no thiếp chịu, lạnh lùng thiếp cam.
- Đi ngang lò mía thơm đường,
Muốn vô kết nghĩa cang thường với em.
- Đi ngang nhà má,
Cái tay tôi xá,
Cái cẳng tôi quỳ,
Lòng thương con má, sá gì thân tôi.
- Đi qua nhà nhỏ,
Thấy đôi liễn đỏ,
Có bốn chữ vàng.
Thanh suy anh chưa biết,
Chớ thấy nàng anh vội thương.
(Ngó vô nhà nhỏ,
Thấy đôi liễn đỏ,
Thấy bốn chữ vàng.
Thanh suy chưa biết,
Thấy nàng vội thương.)
- Đình Tân Uy có bốn cây cột (trụ) quỳnh đàn,
Ruôi xăng kèo chấp (với) đôi ta trực trặc vẫn tròn lời thề.

Dầu em có lạc Sở qua Tề,
Một trăm (mà) năm nữa cũng trở lộn về (ôi lại) với anh.

- Đố ai con rít mấy chun,
Cầu Ô mấy nhịp, chợ Dinh mấy người.
Chợ Dinh bán áo con trai,
Chợ trong bán chỉ, chợ ngoài bán kim.
- Đố ai kiếm được cái vẩy con cá trê vàng,
Cái gan con tép bạc mấy mấy ngàn anh cũng mua.
– Dễ đâu kiếm được cái vẩy con cá trê vàng,
Có đâu gan con tép bạc để mà anh muốn mua.
- Đố anh mấy thứ cá đồng,
Rô, trê, lóc, sặt, cá dầy
Ròng ròng, hũn hủn nhập bầy lia thia.
- Đố buồn, đây chẳng vui chi,
Đố sa nước mắt, đây khi khóc thầm.
- Đố gặp đây như rồng mây gặp hội,
Em khá nghĩ chút tình, kéo tội bỏ em !.
- Đố lửa than nên vàng lộn trấu,
Anh mắng thương thâm chưa thấu dạ em.
- Đố nghèo, đây cũng phận nghèo,
Đôi ta như bọt với bè thương nhau.
- Đố huyền hòa với đờn tranh,
Em có chồng phụ nghĩa với anh, anh buồn.
- Đố cơm lạt mắt tèm hèm,
No cơm ấm áo lại tìm nọ kia.
- Đố lòng ăn đọt chà là,
Để cơm nuôi mẹ, mẹ già đau (yếu) răng.

- Đói lòng ăn trái khổ qua,
Nuốt vô sợ đắng, nhả ra bạn cười.
- Đôi mình mới gặp hôm nay,
Cho hun một chút, em Hai đừng phiền
(Có hun thì hun cho liền,
Đừng làm thỏ lộ, lảng giềng cười em).
- Đòi người có một gang tay,
Ai hay ngủ ngày còn được nửa gang.
- Đôi ta chẳng được (đặng) sum vầy,
Cũng như cánh nhạn lạc bầy kêu sương.
- Đôi ta chung thủy vẹn tuyền,
Xem lên mái tóc hương nguyên còn đây.
- Đôi ta gá nghĩa ngoài đồng,
Về nhà luống chịu nước mắt hồng nhỏ tuôn.
- Đôi ta gá nghĩa trao lời,
Chim kia đủ cặp, bèo trôi với bèo.
- Đôi ta mưa ướt áo rồi,
Kiếm nơi đổ lửa vô ngòi hơ chung.
(Đôi ta mưa ướt hết rồi,
Kiếm nơi đốt lửa mình ngòi hơ nhau.)
- Đôi ta như cá ở đìa,
Ngày ăn tản lạc, tối vìa đủ đôi.
- Đôi ta như lúa dòng dòng,
Đẹp duyên nhưng chẳng đẹp lòng mẹ cha.
- Đôi ta như lựu gặp đào,
Như kiềng (cá) gặp nước, dạ nào chẳng thương.

- Đôi ta như nút với khuy,
Không gài để đó, sút đi sao đành.
(Đôi ta như nút với khuy,
Như mây với núi, biệt ly không đành.)
- Đôi ta như rắn liu điu,
Nước chảy mặc nước, ta dìu lấy nhau.
- Đôi ta như vợ với chồng,
Chỉ hiềm một nỗi ông tơ hồng chưa se.
- Đôi ta thương nhớ lỡ chừng,
Anh thôi sao được, em đừng sao nên.
- Đời văn minh người ta thường hay chọn lấy bạn,
Kiếm gương soi đâu có thấy dạng hình.
Thấy bông đương thơm thiếu chi ong rập bướm rình,
Bạn ơi, xin đừng có nghe tiếng sáo thanh tao giọng đờn ai oán,
(Vây) mà cam nhận lấy vào mình cái nỗi khổ thân.
- Đom đóm bò vành chậu sáng trưng,
Thấy em có nghĩa, lòng ưng đã đành.
– Anh đành, cha mẹ không đành,
Mẹ ơi, đừng dứt duyên lành, tội con!
- Đón cây ai nữ dứt chồi,
Đạo chồng nghĩa vợ, giận rồi lại thương.
- Đờn cò lên trức kêu vang,
Anh còn thương bậu, bậu khoan lấy chồng.
(Muốn cho hơn nghĩa đạo đồng,
Qua đây thương bậu hơn chồng bậu thương.
Chiều nay qua phản bạn hồi hương,
Nghe bậu ở lại vậy vờn nơi nào,
Ghe tui tới chỗ cắm sào,
Nghe bậu có chôn muốn nhào xuống sông.)

- Đòn độc huyền nhỏ tiếng kêu thanh,
Anh bỏ em cưới vợ sao đành,
Em kêu trời một tiếng, chim trên cành nó cũng phải rơi.
- Đòn năm dây biết gãy dây nào,
Bạn bầu đông đảo, vô dây nào nó cũng không ăn.
- Đồng Bến Tre nhiều bung, nhiều lác,
Đường về Ba Vát* nặng trĩu sầu riêng.
Anh ra đi đã bốn năm liền,
Sao không trở lại kết bạn hiền với em.
(* Thuộc Hồng Ngự - Đồng Tháp.)
- Đồng hồ chợ Búng (nó) búng đúng mười hai giờ,
Anh biểu em về thay quần đổi áo, ra ngã ba bờ gặp anh.
- Đồng hồ liệt máy vì bởi sợi dây thieu,
Anh xa em vì bởi sợi chỉ điều se lơi.
- Đồng Nai, Châu Đốc, Định Tường,
Lòng anh sở mộ gái miệt vườn mà thôi.
- Đồng Tháp Mười cò bay thẳng cánh,
Nước Tháp Mười lóng lánh cá tôm.
(Muốn ăn bông súng mắm kho,
Thì vô Đồng Tháp ăn no đã thèm).
- Đồng xanh điểm trắng cánh cò,
Thương em vì bởi câu hò có duyên.
- Đốt than nướng cá cho vàng,
Lấy tiền mua rượu cho chàng uống chơi.
- Đu đủ bên Tàu trong xanh ngoài đỏ,
Đu đủ bên mình trong đỏ ngoài xanh.
Thương em đừng dỗi, đừng dành,

Như duyên Kim, Thúy, đôi tình thuở xưa.

- Đu đủ tía, giềng giềng cũng tía,
Khoai lang giâm, ngọn mía cũng giâm.
Củ kia chen lộn với trầm,
Em giữ sao cho khỏi, kéo lằm, bớ em.
(Ô rô tía, dền dền cũng tía,
Đọt lang giâm, đọt mía cũng giâm.
Em nói với anh nhiều tiếng thâm trầm,
Bây giờ anh gá duyên chỗ khác, ruột em bầm như dưa.)
(Đu đủ tía, bạc hà cũng tía,
Ngọn lang giâm, ngọn mía cũng giâm,
Anh thấy em tốt mã anh lằm,
Bây giờ anh biết rõ, vàng cầm anh cũng buông.)
- Đủ tàu, đủ tía, đu đủ ta,
Đủ dâu, đủ rể, đủ bà, đủ con.
- Đưa anh về tới bờ đưng,
Dứt tình trở lại, nước mắt rung rung nghẹn ngào.
- Đưa anh về tới Rạch Chanh,
Muối mòng cắn nát cật anh đưa về.
- Đứa nào được Tấn quên Tần,
Xuống sông sáu ních, lên rừng cộp tha.
- Đũa bếp có đôi, chìa vôi có bạn,
Tôi với nàng đồng chạn hát chơi.
Hát chơi em cũng muốn hát chơi,
Em đây, anh đó, kết đôi nhân tình.
- Đũa mun một chiếc khó cầm,
Duyên đây không kết, mai một tâm khó ra.
- Đưa nàng về tới Cây Trôm,
Quay lưng trở lại, sao Hôm đứng đầu.

- Đũa vàng động xuống mâm sơn,
Thấy em có nghĩa anh thương mặn nồng.
- Đừng chê em xấu, em đen,
Nước kia dù có đục lắng phèn lại trong.
- Đừng ham đồng bạc con cò,
Bỏ cha, bỏ mẹ đi phò Lang - sa.
- Đừng nên tham phú phụ hèn,
Đừng như châu chấu thấy sáng đèn nhảy vô.
- Đứng xa kêu bố anh (em) Mười,
Thương hay không thương anh (em) nói thiệt chớ đừng cười đẩy đưa.
- Đường dài ngựa chạy cát bay
Nghĩa nhân thăm thăm mỗi ngày một xa.
- Đường đi cát nhỏ cỏ mềm,
Mấy lời anh nói em liền khắc ghi.
(Đường đi cát nhỏ cỏ mòn,
Em thác thì mới mất, sống còn thương anh.)
- Đường mương nước chảy, con cá nhảy, con tôm nhào,
Hai đứa mình kết ngãi, cha mẹ nào không thương.
- Đường rầy nghiêng, xe lửa chạy cũng nghiêng,
Gặp nhau đây dưới thủy trên thuyền,
Lời phân chưa có cạn, nước mắt liền vội tuôn.
- Đường trơn trượt gượng đi kéo té,
Áo còn nguyên ai dỡ xé vá quàng.
Hồi sớm mai gặp em sao anh không hỏi,
Hay dạ của chàng nay đã hết thương?
- Đường trường nước chảy như reo,

Thương em chẳng nệ mái chèo ngược xuôi.

- Đường xa thì thật là xa,
Mượn mình làm mối cho ta một người.
Một người mười chín đôi mươi,
Một người vừa đẹp vừa tươi như mình.
- Đứt tay một chút còn đau,
Huống chi hơn nghĩa là sao cho đành.
(Đứt tay một chút chẳng đau,
Xa em một chút như dao cắt lòng.)

E

- Em chớ thấy anh bé mà sầu,
Con ong bao nhiêu tuổi (lớn) nó châm bầu, bầu thâm?
(Em đừng thấy anh nhỏ thó mà rầu,
Con ong kia bao lớn nó chích trái bầu cũng teo.)
(Em đừng chê anh nhỏ thó mà anh buồn tình,
Con thằn lằn kia bao lớn, nó ôm cột đình sát đeo.)
- Em có chồng rồi như ngựa đủ yên,
Anh đây chưa vợ như chiếc thuyền nghiêng giữa dòng.
(Em có chồng như ngựa có yên,
Anh đà có vợ như chim quyên nhập bầy.)
- Em có chồng về xứ Bạc Liêu,
Để anh ở lại như tiêu nát nhừ.
- Em có thương anh thì nói thiệt tình,
Đừng để anh lên xuống một mình bơ vơ.
- Em đeo chiếc kim huồn,
Em còn chờn vờn chiếc kim xuyên,
Huồn xuyên vượt tay rồi, buồn nghiền, ai thương!
- Em đi qua cầu qua trăm cái nhịp,
Em đi không kịp, kêu bố anh ơi!
Nghĩa tào khang sao anh đành vội dứt,
Đêm em nằm âm ức, ngày lụy ứa tuôn rơi,
Xa nhau bởi tại ông trời biểu xa.
- Em đi tìm anh, nước mắt nhỏ ứa cọng cỏ vàng,
Anh không tin đi lại mấy nẻo đàng em qua.
- Em đương vút nếp nấu xôi,
Nghe anh có vợ, thúng trôi, nếp chìm.

(Em đang bắt nước nấu xôi,
Nghe anh có vợ, quăng nôi, đá vung.)

- Em là con gái ở đồng,
Làm ăn lam lũ, em không lượt là.
Phấn son chẳng có trong nhà,
Trông bông em dệt vải ta em xài.
- Em lên vô nhà vuông* ngói,
Em mở trắng, mở trời cho chàng.
Anh lo phương ăn mặc, tầm đường lánh thân.
(* nhà việc, nhà làng trụ sở xã)
- Em nghĩ thân em như kiếng lấm lem cát bụi,
Ai đó lau chùi, biết tới buổi nào xong?
- Em ngồi giữa chợ bán cau,
Anh muốn mua chút vú sợ đau lòng nàng.
- Em ơi, em có thương anh,
Em ra canh lính cho anh leo tường!
- Em ôm bó mạ xuống đồng,
Miệng hò (ca) tay cấy mà lòng nhớ ai ?.
- Em tội buồn ngủ buồn nghề,
Con tầm chín đỏ, con dê mọc sừng.
Mọc sừng thì mọc giữa lưng,
Đừng mọc trên mắt nó sừng tù vù.
(Em tội buồn ngủ buồn nghề,
Con tầm đẻ chín con dê đẻ mùi.)
- Em tội khát sữa bú tay,
Ai cho bú thép ngày rày mang ơn.
- Em về anh hồng dám đưa,
Nước mắt nhỏ giọt như mưa tháng mười.

- Em về anh mượn khăn tay,
Gói câu tình nghĩa lâu ngày sợ quên.
- Em về có nhớ anh không,
Anh về thơ thần mé sông khóc hoài.
Sầu mình nên nổi nằm dài,
Cơm ăn không dậy, nước mắt chảy hoài không khô.

G

- Gà cồ ăn quần cối xay,
Hát bảy tám ngày không hết một câu.
(Gà què ăn quần cối xay,
Hát đi hát lại tối ngày một câu.)
- Gá duyên đừng sợ nơi nghèo,
Sao cho xứng cột xứng kèo thì vui.
(Gá duyên đừng sợ nơi nghèo,
Sao cho xứng cột vừa kèo thì thôi.)
- Gá duyên không dặng hội này,
Em lên Chợ Lớn nằm đường rày cho xe lửa cán chơi.
(Gá duyên chẳng dặng hội này,
Tôi chèo ghe ra sông cái, nước lớn đầy... tôi chèo vô.)
- Gà cồ ăn quần cối xay,
Rau răm, muối ớt xé phay gà cồ.
- Gà lạc bầy, gà kêu lạc tiếng,
Phụng lìa loan, phụng lại biếng bay.
Xa em từ mấy bữa rày,
Cơm ăn không dặng, áo gài hở bầu.
- Gái Tâm Vu đồng xu ba đũa ,
(Con) trai Thủ Thừa cỡi ngựa xuống mua.
- Gai trên rừng, ai chuốc mà nhon,
Quả trên ngọn, nó tròn ai vo.
- Gạo Ba Thắc trắng như bông bưởi,
Nước phong tên tiên rưới một đôi.
Sài Gòn vui lắm em ơi,
Lấy chồng về đó, một đời sướng thân.

- Gạo ngon nấu cháo chưa nhừ,
Mặt chị có theo, ảnh trừ đôi bông.
- Gặp anh đây em mừng, em hỏi,
Phụ mẫu ở nhà mạnh giỏi hay không ?
- Gặp anh em chưa kịp chào,
Hai bên còn lạ sao vào đứng chung.
- Gặp anh hồi nãy em chào,
Nhưng bởi xay lúa ồn ào chẳng nghe.
- Gặp cơm Ba Thắc thơm ngon,
Chan nước mắm Hòn ăn chẳng muốn thôi.
- Gặp em anh chẳng dám chào,
Sợ ba má hỏi: thằng nào biết con.
- Gặp em chưa kịp trao lời,
Kiếng Ba Son vội đổ, rẽ rời đôi ta.
- Gặp lúc trăng thanh gió mát,
Thú nào vui bằng thú hát huê tình.
Trời xui hội ngộ, hai đứa mình kết duyên.
- Gặp mặt anh đây em còn ngúng nguẩy,
Xa anh rồi, nước mắt em chảy như mưa (thành sông).
- Gặp mặt em (mình) mới biết em (chắc mình) còn,
Năm Thìn bão lụt*, anh khóc mòn con người.* 1904
- Gặp nhau đây lỡ hỏi lỡ chào,
Hai tay nghiêng nón, nước mắt trào như mưa.
- Gặp nhau giữa đám ruộng vuông,
Lời phân chưa dứt nước mắt tuôn theo liền.

- Ghe ai đỏ mũi xanh lườn,
Phải ghe Gia Định xuống (miệt) vườn thăm em ?
– Ghe anh đỏ mũi xanh lườn,
Ở trên Gia Định xuống vườn thăm em.
- Ghe anh mỏng ván bóng láng nhẹ chèo,
Xin anh bớt mái nương lèo đợi em.
- Ghe bầu trở lái về đông,
Con gái theo chồng bỏ mẹ ai nuôi?
(Mẹ tôi đã có người nuôi,
Tôi theo chú lái cho xuôi chữ tòng (một bề!))
- Ghe em rẽ vô ngọn, anh chẳng đón chẳng chờ,
Ghe anh tách bến tách bờ, em buồn cho trăng mờ sao lặn,
Mình lấy nhau chẳngặng đặng bởi bà mai lưỡi vắn ít lời.
Mặt đường dù chẳng đi đôi,
Chút hương rớt lại, một đời chưa quên.
- Ghe lên ghe xuống dầm dề,
Sao anh không gởi thơ về thăm em?
- Ghe lui, em chẳng dám cầm,
Hai vạt áo lụa ướt dầm như mưa.
- Ghe lui thì bạn nhỏ sào,
Anh còn bịn rịn khóc gào thảm thê.
- Giả đồ mua khế bán chanh,
Giả đi đòi nợ thăm anh đỡ (kéo) buồn.
- Giặc Sài Gòn đánh xuống,
Binh ngoài Huế đánh vô,
Anh biểu em đừng đợi đừng chờ,
Đề anh đi lấy đầu giặc tể cờ nghĩa quân.

- Giặc Tây đánh tới Cần Giờ,
Bậu đừng thương nhớ đợi chờ uổng công.
- Giận chồng xách gói ra đi,
Chồng theo năn nỉ, khoái tù ti trở về.
- Giấy tây mua lấy một tờ,
Đề thơ quốc ngữ,
Dán lên trái bưởi,
Thả xuống giang hà.
Cả tiếng kêu người nghĩa trong nhà,
Xuống sông vớt bưởi lên mà xem thơ.
(Giấy hồng đơn bán mấy, cho anh mua lấy một tờ,
Viết thơ quốc ngữ dán trên trái bưởi, thả xuống giang hà.
Bớ cô gánh nước bên bờ, Xuống sông vớt bưởi để mà xem thơ.)
- Gió bắc lạnh lùng, mưa rung lá hẹ,
Cảm thương nàng có mẹ không cha.
- Gió đẩy đưa cảnh tơ liễu yếu,
Cảm thương nàng trọn hiếu trọn tình.
- Gió đẩy đưa cho vừa lòng bạn,
Khúc sông Giang Hà chỗ cạn chỗ sâu.
- Gió đẩy, gió đưa giọt mưa uồn éo,
Anh đem em về dạy khéo dạy khôn.
- Gió đẩy, gió đưa rau dừa quặn quịu,
Anh mắng thương nàng lịu địu xuống lên.
- Gió đưa bông cúc, bông trang,
Bông búp về nàng, bông nở về anh.
- Gió đưa bông lách, bông lan,
Bông lê, bông lựu, đổ nàng mấy bông?.

- Gió đưa bụi chuổi sau hè,
Anh mê vợ bé bỏ bè con thơ.
(Con thơ tay ẩm tay bông ,
Tay dắt mẹ chồng, đầu đội thúng bông.)
(Gió đưa bụi chuổi sau hè,
Bụi môn trước cửa ai dè em hư.)
- Gió đưa bụi chuổi tan tành,
Em ôm duyên đi bán, cả châu thành đều hay.
- Gió đưa bụi cúc ngã, bụi sả tàn,
Nương theo chéo áo con bạn vàng,
Dầu sanh dầu tử một mình nàng mà thôi.
- Gió đưa bụi cúc ngã quỳ,
Thương cha phải chịu lụy dì, dì ơi.
- Gió đưa con buồn ngủ lên bờ.
Đừng cho nó xuống, nó rờ mắt tôi.
(Gió đưa con buồn ngủ lên bờ,
Mừng ai có rộng, xin ngủ nhờ một đêm.)
(xem “Trời mưa mát đất ...”)
- Gió đưa cây cải về trời,
Rau răm ở lại, chịu lời đắng cay.
- Gió đưa cây sậy nằm dài,
Ai xui (làm) em bậu buồn hoài không vui.
(Gió đưa cây sậy nằm dài,
Ai làm thực nữ buồn hoài không thôi.)
- Gió đưa cô Tám Bến Tre,
Mặt rỗ hoa mè, ăn nói có duyên.
(Gió đưa mười tám lá me,
Mặt rỗ hoa mè, ăn nói có duyên.)
- Gió đưa, gió đẩy bông trang,

Ai đưa, ai đẩy duyên nàng tới đây.
Tới đây thì ở lại đây,
Chùng nào bén rễ, xanh cây mới về.
(Gió đưa, gió đẩy bông trang,
Bông búp về nàng, bông nở về anh.)

- Gió đưa, gió đẩy duyên đưa,
Gặp đâu thương đó, kén lừa làm chi.
(Gió đưa gió đẩy mây mưa,
Gặp đâu hay đó, kén lừa làm chi.)
- Gió đưa, gió đẩy,
Về rẫy ăn còng,
Về sông ăn cá,
Về đồng ăn cua.
- Gió đưa tàu chuối la đà,
Tiếng chuông Xá Lợi, canh gà Thủ Thiêm.
(từ Gió đưa cành trúc là đà,
Tiếng chông Thiên Mụ, canh gà Thọ Xương)
- Gió đưa trăng thì trăng đưa gió,
Quạt nọ đưa đèn, đèn có đưa ai.
(Gió đưa trăng thì trăng đưa gió,
Trăng lặn rồi, gió biết đưa ai.)
- Gió ùng ùng, mưa rung lá hẹ.
Cảm thương nàng có mẹ không cha.
- Gió lao rao, tàu cau nhong nhánh,
Em thương anh rồi thọ lãnh đôi bông.
- Gió lên rồi căn buồm cho sừng,
Gác chèo lên ta nướng khô khoai.
Nhậu cho tiêu hết mấy chai,
Bỏ ghe nghiêng ngửa không ai chống chèo.

- Gió mùa hè, ai dè bạc phận,
Mấy con trăng này thời vận đảo điên.
- Gió mùa thu, mẹ ru con ngủ,
Gái thương chồng thức đủ năm canh.
(Gió mùa thu, mẹ ru con ngủ,
Năm canh dài (chầy) thức đủ cả năm.)
(Gió mùa thu, mẹ đưa con ngủ,
Năm canh dài, thức đủ năm canh.)
- Gió nam hây hây chiều hôm,
Xong việc gặt hái, ôm con thả diều.
- Gió năm non thổi lòn hang cóc,
Mấy cô chưa chồng nằm khóc thâu đêm.
(Gió năm non thổi lòn hang đế,
Em đi lấy chồng, nâng túi sữa khăn.)
(Gió năm non thổi lòn hang đế,
Con bạn xa rồi để nhớ để thương)
(Gió năm non thổi lòn hang đế,
Anh mãng mê theo mèo bỏ phé ruộng nương.)
(Gió năm non thổi lòn hang đế
Em ở trọn niềm có ể anh thương.)
- Giờ sách ra hai hàng lụy nhỏ,
Quên chữ đầu bài vì bởi nhớ ai.
- Gió sao gió mát trên đầu,
Dạ sao dạ nhớ, dạ sầu người dung.
(Gió đầu thổi mát sau lưng,
Dạ sao da nhớ người dung vô cùng.)
- Gió thổi hiu hiu, chín chiều ruột thắt,
Nhìn sao bên Bắc, nước mắt chảy bên Đông,
Ai xui chi cho vợ chồng chồng,
Không biết đây với đó duyên hồng có xe?.

- Gió thổi lao xao khúc sông nào sóng nầy,
Thuyền em đi giữa dòng, anh thấy anh thương.
- Gió thổi liu riu (hiu hiu), lục bình trôi lú rú,
Anh đừng bận bịu, bớ điệu chung tình,
Nhạn bay cao khó bắt, cá ao quỳnh khó câu.
- Gió trăng là bạn, bướm hoa là tình,
Bao giờ duyên ta bén với duyên mình,
Cầm bằng câu đối đầu đình ngày xuân.
- Giỏi giỏi theo anh về nơi châu thành coi nam thanh nữ tú,
(Chớ) ở chi đất này vườn hủ chim kêu.
Giỏi giỏi theo anh về nơi phố chợ,
(Chớ) ở chi đất này cực khổ (lắm) em ơi !
- Giọt nước mắt em rơi nghe cái đập,
Anh lấy cái nắp hộp anh đập lại liền.
Đôi ta thương trộm xóm giếng đều hay.
- Giữ lòng bền chặt với chồng,
Dầu ai thêu phượng vẽ rồng mặc ai.
- Giục ngựa buông cương Lên đường thượng lộ,
Trời hỡi trời duyên nợ về đâu ?
- Giương cung mà bắn con cò,
Le le, sáo sậu co giò bay xa.
- Gò Công anh dũng tuyệt vời,
Ông Trương “Đám lá tối trời” đánh Tây.
- Gò Công giáp biển nổi tiếng mắm tôm chà,
Mắm tôm chua ai ai cũng chắt lưỡi hít hà,
Sài Gòn Chợ Mỹ ai mà không hay.
- Gôi xa đầu, buồn râu hết biết,

Tôi xa mình, thăm thiết, mình ơi!

- Gươm vàng để đó, anh ơi,
Chết thời chịu chết, lia đôi không lia.

H

- Hạc châu thần đứng trước cửa thềm
Anh với em chồng vợ như đá gập ghềnh chưa chêm.
- Hạc giao đầu, phụng lại giao đuôi,
Anh về ở dưới bỏ tui một mình.
- Hai đứa mình “xôi đứng” xứng đôi,
Khi đi cũng đẹp, khi ngồi cũng cân.
- Hai đứa mình đành, phụ mẫu không đành,
Đắng làm cha mẹ nữ đứt duyên tình của con.
- Hai đứa mình đứng cũng bằng vai,
Người ngoài không biết, nói hai vợ chồng.
- Hai đứa mình ngồi xuống một ghe,
Khoan khoan bớt mái để nghe huê tình.
- Hai đứa mình như áo cắt chưa may,
Thương ngày nào đỡ ngày nầy, chớ chông gai khó lường.
- Hai đứa mình như cặp cá lia thia,
Bằng ngày giỡn bóng, tối phân chia hai đàng.
(Hai đứa mình như cặp cá ở đìa,
Ngày ngao du giỡn bóng, tối lại lìa, than ôi!)
- Hai đứa mình như điều đậu nành mai,
Đậu chưa yên chỗ, trách ai rung cành.
- Hai đứa mình ở hai nơi,
Gặp nhau hun hít đã đời mới thôi.
- Hai hàng nước mắt lãng lai,

Thân em như thể ngọn sao mai một mình.

- Hai ta hái củ một rừng,
Bứt dây một cội, xin đừng nghe ai.
- Hai tay cầm vạt áo dày,
Chạm hai con mắt, chạm hoài không khô.
- Ham chơi bông đứt dây đòn,
Anh thất ngôn lời hứa, con bạn buồn trăm năm.
(Ham chơi bông đứt dây đòn,
Dầu cho chín giận mười hờn cũng nguôi.)
- Hát bội làm tội người ta,
Đàn ông bỏ vợ, đàn bà bỏ con.
- Hết mùa áo rách quần mòn,
Tính đi tính lại chẳng còn đồng xu.
- Hiu hiu gió thổi dọt cà,
Làm sao cho đặng cha mẹ già nuôi chung.
- Hiu hiu gió thổi vườn đào,
Thấy người có nghĩa, tôi chào làm quen.
- Hò chơi cho mệt cho mê,
Hề ai lẻ bạn, dất về có đôi.
- Hò chơi phỉ dạ hai đàn,
Công anh ở trên băng ngàn xuống đây.
- Hò chơi vui ruộng vui đồng,
Nào ai bắt kết vợ chồng làm chi.
- Hò ít câu có chi đâu mà sợ,
Chiều hai đưa lên bờ trả duyên nợ cho nhau.

- Hò rồi ghé nhà anh chơi,
Tổn hao anh chịu, mượn xe hơi đưa em về.
- Họa may thiệp bén duyên chàng,
Như chuông cổ chế* nước vàng kêu xa.
(* pha)
- Học hành ba chữ lem nhem,
Thấy gái thì thèm như chữa thềm chua.
- Học trò ăn vụng cá kho,
Bị thầy bắt được, đánh mo lên đầu.
- Hỏi anh, anh nói học trò,
Sao em lại thấy anh cỡi bò hôm qua?
- Hồi hôm tôi ngủ có ông trời,
Lăn qua trở lại thấy mấy lời em than.
Đứng giữa trời anh chẳng dám nói gian,
Vắng em một bữa, ruột gan rã rời.
- Hồi nào anh ngủ, em ngồi,
Con muỗi bay qua em đập, nhớ mấy hồi gian lao.
- Hồi nào em nói mà anh không nghe,
Bây giờ anh xách nón chèo ghe đi tìm.
- Hồi nào mặt mũi tèm lem,
Bây giờ em lớn, anh thèm, anh ve.
- Hồi nào tui mạnh, mình đau,
Tui bắt từng con cá ruộng, nấu canh rau tui nuôi mình.
(Hồi nào mình bệnh, mình đau
Bắt từng con cá ruộng, nấu canh rau nuôi mình)
- Hột giống nghĩa tình dễ gieo khó nhỏ,
Đã gieo rồi, đừng để khổ cho nhau.

- Hót tôm*, xuồng nhỏ khó ngồi,
Đêm khuya lạnh lẽo, gỡ mối ăn chơi.
(* dùng vợt vớt tôm)
- Huệ nhớ thương Lan, héo vàng xác huê,
Anh quá thương nàng, trời kệ thị phi.
- Huệ tàn, bướm chẳng vắng lai,
Tình thương đã phụ, trúc mai kể gì.
- Hun em anh hít lấy hơi,
Lỡ khi phòng vắng còn mùi của em.
- Hun trước một miếng mà chơi,
Mâm trầu hũ rượu, kết đôi vợ chồng.
- Hữu duyên thiên lý năng tương ngộ,
Vô duyên đối diện bất tương phùng.
Anh có thương em thì kết duyên cùng,
Anh đừng thương vội nửa chừng bỏ em.
- Huỳnh Cầm, Huỳnh Bá, Huỳnh Liên,
Ba Huỳnh hiệp lại thì khiêng ra đồng.
Huỳnh Liên, Huỳnh Bá, Huỳnh Cầm,
Ba Huỳnh hiệp lại thì nằm xuội lơ.

K

- Kẹo Mỏ Cày năm đồng một ký,
Đường Giồng Trôm một ký năm đồng.
Em đi buôn mong kiếm tấm chồng,
Đề đêm năm canh, con gà gáy sáng,
Chôn cô phòng đỡ lẻ loi.
- Khác nào quạ mượn lông công,
Ngoài hình xinh đẹp, trong lòng xấu xa.
- Khăn bàng lông chín chỉ, nón nỉ quai hường
Duyên đây em không kết, kiếm đường đi đâu?
- Khăn lau nước mắt ướt mèm
Xuống lên không đáng vì em có chồng
– Hai bên nhân nghĩa đạo đồng
Nghĩa em không phụ, đạo đồng em không quên.
- Khăn vuông bốn chéo cột chùm
Miệng mời người nghĩa hò giùm ít câu.
- Khăn xanh có mí hai đầu
Nửa thương cha mẹ, nửa sầu căn duyên.
- Khế rụng bờ ao, ngọt ngào anh cũng chuộng
Chớ trái cam sành héo cuống anh chê
Măng lên khỏi đất thành tre
Dặn em cần kẻo đừng nghe lời người.
- Khổ qua mắc nắng, khổ qua đắng, khổ qua đèo
Dầu sanh, dầu tử, dầu nghèo em cũng thương.
Trách ai trồng đám dưa hồng
Anh ăn vào dạ, thay lòng bỏ em.
(Khổ qua xanh, khổ qua trắng,

Khổ qua mắc nắng khổ qua đèo,
Anh muốn thương em mần giấy giao kèo,
Dù sanh dù tử, dù nghèo em cũng theo)
(Trời mưa khổ qua đắng,
Trời nắng khổ qua đèo.
Anh (em) thương em (anh) thì làm giấy giao kèo,
Lăn tay điếm chỉ em mới thiệt con mèo của anh)

- Khó than, khó thở, khó phân trần,
Tóc không se mà rối, ruột không dần mà đau.
- Khoai lang bí, khoai lang sùng
Khen ai khéo để anh lùn dễ thương.
- Khoai lang ba tháng phủ vòng
Thương em quá bộ băng đồng đến (tới) đây.
- Khoan khoan mổ một con gà,
Bí đao xắt nhỏ, tiêu cà bỏ vô.
- Khoan khoan xin đó buồng chèo,
Đợi đây theo với, nước bèo hiệp nhau.
- Khóc rồi lại than, than rồi lại tủi
Anh có vợ rồi, phận rui cho em.
(Vợ gì anh, rui gì em
Kiếm tiền khóc mướn theo kèn đám ma).
- Không ai hôm sớm bạn cùng,
Dựa mai, mai gãy, dựa từng, từng xiêu.
- Không cau ăn vỏ cò ke
Chồng chưa đi nói chạy khoe khắp làng.
- Không chồng đi dọc, đi ngang,
Có chồng cứ thẳng một đường mà đi.
(Trót sanh làm phận nữ nhi,

Giữ sao cho khỏi tiếng thị phi chê cười).

- Không chùi đê vậ lu lì,
Chùi ra tỏ rạng khác gì trăng thu.
- Không có áo tàu dành bạn áo ta
Buổi nghiêng nghèo, đói khó, đừng có xa hoa bạn cười.
- Không thương dầu có đeo vàng,
Bằng thương chiếc áo vá quàng cũng thương.
- Không tình cũng nghĩa bên đò xưa
Không thành chồng vợ cũng đón đưa trọn niềm.
- Khuất đám đưng dòm chừng đám sậy
Bớ cô bạn áo vá quàng đứng dậy cho anh coi.
- Khúc sông quanh chèo qua Vàm Thập
Chèo mỗi mê, miệng ngáp, biếng hò
Thấy cô cuộc rầy buồn xo
Cùng anh kết nghĩa chuyện trò cho vui.
- Khuyên chàng đọc sách ngâm thơ,
Dầu cạn thiếp rót, đèn mờ thiếp khêu.
- Khuyên em chớ giận anh chi,
Thoa son, gội phấn, rồi đi chụp hình.
- Kiêng hoang thấy chẳng ai nhìn
Kiêng vào trong chậu kẻ rình người bông.
- Kiêng vật còn đây, em đành đi mất,
Bạn ngọc xa rồi, gia thất ai coi?
(Kiêng vật còn đây, người đà đâu mất,
Con bạn xa rồi, trời đất quanh hiu.)
- Kiêng xa bồn, kiêng lại héo queo

Anh xa người nghĩa như lồng đèn treo hết dầu.

- Kiêng xa bồn thì kiêng không xanh,
Anh sầu người nghĩa cơm canh bỏ liều.
- Kim găm vào áo tránh khuy
Giàu sang cũng đợi, lâm nguy cũng chờ.
- Kim vàng ai nỡ uốn câu,
Người khôn ai nỡ nói nhau nặng lời.
- Kinh xáng mới đào, tàu Tây mới chạy
Thương em thương đại, đừng ngại gần xa.
(Kinh xáng mới đào, tàu Tây mới chạy
Thương em thương đại, đừng ngại, bố anh.)

L

- Lá khô lủng lẳng treo cành,
Giận thì nói vậy, sao đành bỏ nhau.
- Làm giàn cho bí leo chơi
Chẳng may bí đệt, mồng toi leo cùng (nhờ).
- Lăm le dạ muốn kết duyên,
Thấy anh giở chén chung tiền em chê.
- Lâm râm khăn vái Phật Trời,
Xin cho cha mẹ sống đời với con.
- Làm sao hóa dạng chim xanh
Bay ra đảo vắng thăm anh đỡ buồn.
(Làm sao hóa dạng chim xanh
Bay ra Phú Quốc thăm anh đỡ buồn.)
- Làm thơ quốc ngữ, đề chữ Lang Sa,
Mười giờ xe lửa lại, gọi qua thăm mình.
- Làm trai như anh, giữ mưu giữ kế
Làm gái như em, giữ thể giữ thanh
Miệng thể gian bèn tợ gươm trần
Anh có thương để bụng, đừng có đứng gần mà thị phi.
- Lan Huệ sầu ai Lan Huệ héo,
Lan Huệ sầu chồng (tình) trong héo ngoài tươi.
- Lập vườn thời phải khai nương
Làm trai hai vợ phải thương cho đồng (đều).
(Trồng trâu thì phải khai nương
Làm trai hai vợ phải thương cho đồng)

- Lâu ngày mới gặp một lần
Chuyện chi em cứ phân trần với anh
Bờ quanh con nước chảy quanh
Thấy anh có nghĩa, ưng anh cho rồi.
- Lấy ai lấy khính chồng người?
Lấy chồng kiêu đó lấy thằng cùi sượng hơn!
- Le le, vịt nước, bông bông,
Con cua, con rạm, con còng, ốc bươu.
- Lên non chọn đá thử vàng,
Thử cho đúng lượng, mấy (bạc) ngàn cũng mua.
- Lên non, thiếp cũng lên theo
Tay vịn, chân trèo, hái trái nuôi nhau.
- Lên xe nước mắt lưng tròng
Để xem em bậu đem lòng thương ai.
- Lên xe quân tử đứng, thực nữ ngồi
Nhìn anh, em khóc tiếng bởi tiếng còi chia ly.
- Lêu lêu mắc cỡ,
Chạy lỏ vòng khoai,
Kêu bố anh hai,
Cho xin miếng mỡ,
Tha mặt tha mày,
Cho hết mắc cỡ.
- Liệu bề duyên nợ đã rồi
Đừng ra sông Cái thả trôi như bè.
- Liệu mình lội xuống ao sâu
Đặng đo miệng cá, uốn câu cho vừa
Gá duyên đừng kén, đừng lừa
Cụm mây kia đen đặc,

Ngọn gió lửa cũng tan.

- Linh đình xứ lạ một mình
Tìm Nam tìm Bắc không thấy mình ở đâu.
- Lỡ miệng thì nói Nam mô,
Trong lòng thì đựng ba bờ dao găm.
- Lột còn ần bóng cây tùng,
Thuyền quyền đợi khách anh hùng sánh vai.
- Lòng dạn lòng, ai dụ dỗ đừng xiêu
Giá như chàng Kim Trọng với Thúy Kiều thuở xưa.
- Lòng dạn lòng, dù non mòn núi lở
Dạ dạn dạ, bền bỉ keo sơn
Tánh em ở thẳng như đòn
Mặc lòng anh đó, ở đâu hơn anh kiếm tìm.
- Lòng đèn treo cột đáy
Gió xoáy lòng đèn xoay
Đĩa nghiêng mức nước sao đầy
Lòng thương người nghĩa, cha mẹ rầy cũng thương.
- Lọng vàng che nải chuối xanh,
Tiếc cho con chim phượng đậu cành tre khô.
- Lục bình bát giác, cầm các bông hường,
Má anh kén dâu, anh thì kén vợ, đạo cang thường sẽ ra sao.
(Lục bình bát giác, cầm các thứ bông hường.
Cha mẹ em kén rể mà lỡ anh tầm thường biết đặt hay không?)
- Lục bình bông trắng, diên diên bông vàng.
Diên diên mọc ở đất làng,
Lục bình trôi nổi như chàng hát rong....
- Lưới thưa mà bủa cá kìm

Lòng qua thương bậu, bậu tìm nơi đâu ?

- Lưới võng khôi khôi sương qua chẳng lọt,
Trai nam nhân, anh đây không ham lời ngon tiếng ngọt mà em gặt gấm
trao hiền,
Trai nam nhân, anh đây không thấy em nhiều bạc nhiều tiền mà anh
ham.

- Lưỡi Trương Nghi dầu bén,
Miệng Tô Tần dầu lạnh.
Bây giờ em đã với anh,
Dầu hai ông tái thế, dầu dành cũng chẳng xiêu.

- Lựu, lê, bình bát, mãng cầu
Bốn cây tứ quý, anh sâu một cây.

M

- Mả ai chôn tại bìa gò
Phải chăng người nghĩa đứt câu hò chôn đây ?
- Má khoe con má chính chuyên,
Chính chuyên với má, nó liền với trai.
- Má ơi con má hư rồi,
Má đừng trang điểm phấn dôi uổng công.
(Má ơi con má hư rồi,
Má còn trang điểm phấn dôi làm chi.)
(Má ơi con má hư rồi,
Còn đâu má gả, má đòi bạc trăm.)
- Mạ non bắt nhẽ* cây biền *xé mìn
Anh thương em đứt ruột, chạy tiền không ra.
(Mạ non mà cây đất biền,
Mưa hòa, gió thuận, có tiền cưới em.)
- Má ơi con vịt chết chìm,
Thò tay vớt nó con cá lìm kìm nó cắn tay con.
- Má ơi đừng đánh con đau
Để con hát bội làm đào má coi.
(Má ơi đừng đánh con đau,
Để con bắt ốc hái rau cho má nhờ.)
(Má ơi đừng đánh con khờ,
Để con thả lờ kiếm cá cho má ăn.)
(Má ơi đừng đánh con hoài
Để con bắt (câu) cá hái (bằm) xoài má ăn.
- Má ơi đừng gả con xa
Chim kêu vượn hú biết nhà má đâu.

- Mắm ngon váng nổi màng màng
Người khôn xem lấy hai hàng tóc mai.
- Mâm thau chùi sáng, để nằm trên ván, bóng lộn thấy hình.
Cháo đậu xanh kia, đường cát nọ, nhớ mình quên ăn.
- Mâm trầu, hũ rượu đang hoàng,
Cậy mai đến nói phụ mẫu nàng thì xong .
- Mãn mùa, nón cũ rã vành
Mượn tiền người nghĩa mua nón lành đội chơi.
- Mãn mùa rồi anh ghé lại em chơi
Chiều hồ vắng em trái, em kéo đàn cò anh nghe.
- Mảnh rỗng một bức giăng ngang,
Tôi với mình trời định tam cang ngũ thường.
Mình về thừa lại thung đường,
Qua đây gá nghĩa cang thường với em.
- Mảnh coi con bướm trắng* cắn sợi dây đàn,
Thất ngôn lời nói, con bạn hồn trăm năm.
(* châu đàn kìm có hình con bướm).
- Mảnh coi con kiến lửa lên xuống cửa thêm
Anh là người quân tử, sao hiềm nữ nhân?
- Mảnh coi hạc tắm suối vàng
Cây cao vợi ngã lấp đànang nghĩa nhân
Nghĩa nhân là nghĩa nhân đồng
Qua không biểu bậu bỏ chồng theo qua.
- Mảnh coi ong bướm quần quít cây đào
Mảnh coi lê lựu quên chào bạn xưa.
- Mảnh lên khỏi đất thành tre
Dặn em cận kề đừng nghe lời người.

- Mảng lo gìn giữ cây đào
Đề thẳng điểm lạ đập rào bể bông.
- Mảng lo thương anh đầu tóc rối nùi
Đặt lược lên, đề lược xuống, nước mắt chùi không khô.
- Mặt em rõ có ngày lì,
Tay anh cán vá, ông nội em trì cũng không ra.
- Mất mẹ cha thật là khó kiếm
Đạo vợ chồng không hiếm chi nơi.
- Mất nhìn lụy nhỏ hàng hai
Cúc tàn, kiểng héo, tại hai đứa mình.
- Mặt trời gõ tới cái keng
Mặt trời còn em khóc thút thít, mặt trời chen em khóc oà.
- Mặt trời vừa lặn, mặt trăng vừa ló,
Quối nương em ơi, anh xin tỏ với nàng.
Con gái ông Bang, con gái ông Phủ, qua cũng không màng.
Chỉ chuộng con bạn ngọc biết đá vàng, thuỷ chung.
(Mặt trời vừa lặn, mặt trăng vừa ló,
Nè em Hai ôi, lại đây cho anh tỏ một đôi lời.
Nước bèo gặp gỡ vậ thôi,
Mai anh ra cửa biển, em sống đời biệt ly.)
(Mặt trời vừa lặn, mặt trăng vừa ló,
Đứng bên đó để bên này anh hỏi đôi lời.
Tình này lòng nọ đôi nơi,
Muốn cùng gá nghĩa trọn đời được hôn ?)
(Mặt trời vừa lặn, mặt trăng vừa chói
Mình nghiêng tai tôi hỏi nhỏ đôi lời
Còn chuyện tào khang bất đắc, nhơn nghĩa ở đời em tính sao?)
- May cho mình cái áo châu xá bông tây
Tại mình ở bạc, ngồi xuống đây em lột trần.

- May không chút nữa tôi làm
Khoai lang xắt lát, tưởng nhân sâm bên Tàu.
- Mấy lời em nói, anh hong khói để bên,
Dầu trăm năm nữa, không quên lời nào.
- Mấy lời than của anh nghe sao mà thiết yếu
Nước mắt em riu riu tuôn ra
Anh ơi, không nhớ thuở xưa kia anh Vân Tiên mắc nạn, chị Nguyệt Nga
đợi chờ.
- Mấy năm cách lự xa đào
Ngày nay gặp mặt biết chào làm sao ?
(Mướp hoang bỏ ngọn qua rào
Bây giờ gặp mặt biết chào làm sao ?)
- Mày thì cong tợ trăng non,
Mặt thôn trứng ngỗng, ngó mồn lông nheo.
- Mẹ già cui cút, cút cui
Xé vai vá vạt, sụt sùi nuôi con.
- Mẹ già như chuối chín cây
Sao đây chẳng liệu cho đây liệu cùng.
- Mẹ mong gả thiếp về vườn,
Ăn bông bí luộc, dưa hường nấu canh.
(Mẹ mong gả thiếp về giồng,
Thiếp than phận thiếp, gánh gồng chẳng kham.)
- Mèo ngao cắn cổ ông thầy (cọp)
Ông thầy vật chết cả bầy mèo ngao.
- Miễn bậu đành ừ, qua chẳng từ lao khổ,
Dầu lên rừng tìm hổ, Hay xuống biển kiếm rồng.
Trước sau vẫn giữ vẹn một lòng,

Vào lòng ra cúi anh cũng một lòng thương em.

- Miệng đuôi chim, tay cầm đất vụn
Mãn mùa rồi, xí hột anh ơi.
- Miệng kêu bớ người nghĩa bởi xuống,
Duyên đây không kết để lòng tuồng đi đâu ?
- Miệng lằn lưỡi mối nào yên,
Xa nhau cũng bởi lảng giềng gièm pha.
- Miếu thần, gà gáy có đôi,
Trông bầu trông đứng, trông ngồi,
Trông người có nghĩa, bồi hồi lá gan.
- Mình có thương, mình cắt tóc mình thề,
Chỉ trời, vạch đất chớ hề bỏ nhau.
- Mình đành, cha mẹ chẳng đành,
Cũng như gạo nước tưới hành không tươi.
- Mình đừng sầu muộn ôm đau,
Bây giờ cách mặt, ngày sau vợ chồng.
- Mình mộng nổi nước,
Su được rườn rà,
Ở đây anh tính sao ra,
Sấm bông hột lựu đắng mà cười em!
- Mình quân lương tể tao phùng dị
Tài tử giai nhân tể ngộ nan
Trời xui anh gặp bạn vàng
Một lời phải nghĩa ngàn vàng khó mua.
- Mình thương thùng thảng tôi đành
Dầu cho áo rách áo lành cũng thương (ung).

- Minh thương tôi chưa có mấy (mà) mình than,
 Đây rồi (mà) tôi thương lại hoài, tàu Nam vang (nó) chở đầy.
 Mưa sao dưới gió mưa lũ,
 Trách (cho) ai đốt rẫy trên nguồn,
 Khói bay phừng phất (mà) tôi tưởng cái đạo vợ chồng nó vãng lai.
- Mịt mịt mây bay khói tỏa
 Em ngồi trông anh mây rã từng chòm
 Nếu anh có vợ rồi thì lấy tay che mặt, đừng ngó đừng dòm tới em.
- Mít vườn nhỏ mùi thơm xa
 Cây kia lắt léo, dơi đà muốn ăn.
- Một lần cho tổn tới già
 Đừng đi nước mặn mà hà ăn chân.
- Một mai sóng đánh đò đưa
 Sóng đánh mặc sóng, đò đưa mặc đò.
- Một mai thiệp có xa chàng,
 Đôi bông thiệp trả, đôi vàng thiệp xin.
- Một mai trống lũng còn vành
 Da trâu bịt lại cũng thành như xưa.
 (Một mai trống lũng khó hàn
 Dây dùn khó dứt, kẻ khôn ngoan khó tìm.)
 (Một mai trống lũng khó hàn,
 Dây dùn khó dứt, bạn loan khó tìm).
 (Một mai trống lũng khó hàn,
 Dây dùn khó dứt, bạn vàng khó phân.)
- Một miếng trầu, năm ba lời dặn
 Một chén rượu, năm bảy lời giao
 Anh chớ nghe ai nổi sóng ba đào
 Em giữ niềm tiết hạnh, anh chớ lãng xao em buồn.
- Một mình đứng giữa Trung Lương

Bên tình bên hiếu biết thương bên nào.

- Một ngày năm bảy trận giông,
Anh đi nằm bãi sao không thấy về.
- Một thương, hai nhớ, ba sầu,
Cơm ăn chẳng được, ăn trầu cảm hơi,
Thương chàng lăm lăm chàng ơi,
Biết đâu thanh vắng mà ngồi thở than.
- Một trăm con gái Thủ, một lũ con gái chợ không màng
Cảm thương con gái ruộng cơ hàn nắng mưa.
- Một vợ nằm giường lèo,
Hai vợ nằm chèo queo,
Ba vợ ra chuồng heo mà nằm.
- Một vui, hai sướng, ba mừng,
Còn sầu một nỗi chưa hun được nàng.
- Một vũng nước trong con cá vùng cũng đục
Dầu đỏ như cục son tàu gàn mực cũng đen.
- Mùi u bông trắng, lá quắn, nhụy huỳnh,
Thấy em đi cây ướm mình anh thương.
(Mùi u bông trắng, lá quắn, nhụy vàng
Đội ơn phụ mẫu sanh nàng có duyên.)
(Trời xanh bông trắng nhụy huỳnh,
Đội ơn phụ mẫu sanh mình có duyên)
(Mùi u bông trắng, nhụy huỳnh
Thấy em bửa củi một mình anh thương.)
(Mùi u bông trắng, lá quắn, nhụy huỳnh
Thấy anh cực khổ một mình em thương.)
(Nước trong xanh, con cá lành canh nó lội tang tình
Thấy em đi cây lội sinh anh thương.)
- Mưa lâm râm ướt đầm lá cải

Cảm thương chàng áo vải mong manh
(Mưa lâm râm ướt đầm lá cỏ
Thương một người tóc bỏ ngang vai.)
(Mưa lâm râm ướt đầm lá hẹ
Cảm thương nàng có mẹ không cha.)
(Mưa lâm râm ướt đầm lá khế
Hỏi cô nàng để chế cho ai
Để chế cho ai, xé hai một nửa
Để chế người tình, mỗi lửa đốt đi.)

- Mưa sa lác đác
Hột cát nhỏ nằm nghiêng
Lữ Phụng Tiên ép chế Điều Thuyền
Kiếp này không đặng thề nguyên kiếp sau.
- Mưa sa ướt bụi ướt bờ,
Uớt em em chịu, ai ngờ ướt anh.
- Mưa sao dưới gió mưa luôn
Trách ai đốt rẫy trên nguồn khói bay
Hay là phởng phất bóng ai
Người tình tôi đã vãng lai chốn này.
- Mưa trong đám sậy mưa luôn,
Giơ tay hứng nước rửa buồn cho em.
- Mực bất kiên, nhĩ tăng văn.
Thấy em có nghĩa, mây trắng anh cũng chờ.
- Mực vãng vô giấy khó chùi,
Vào vòng chồng vợ đuôi cùi cũng phải theo.
(Mực vãng vô giấy khó chùi
Vô vòng chồng vợ sứt sùi sao nên.)
- Mười giờ tàu chạy (lại) Bến Thành,
Xúp lê vội thôi, bộ hành xôn (lao) xao.

- Mười giờ xe lửa lại Trung Lương
Đôi ta bước xuống cội dương khóc ròng.
- Mười hai giờ kiêng đồ nhà thờ,
Sao anh không học đặng nhờ tắm thân?
- Mười măn ba năm mười hãy còn măn
Gừng cay chín tháng gừng hãy còn cay
Điệu nghĩa cang thường chớ đổi đừng thay
Dầu làm nên danh vọng hay rủi có ăn mày cũng vẫn kết đôi.
(Mười măn ba năm mười hãy còn măn
Gừng cay chín tháng gừng hãy còn cay.
Đạo cang thường chớ đổi đừng thay
Dầu có nên danh vọng hay rủi có ăn mày vẫn theo.
- Mười năm cấp sách theo thầy,
Năm thứ mười một vác cày theo trâu.
- Mười ngày nửa tháng lâu lâu,
Ông kia nhớ bướm thăm nhau kéo buồn.
- Muốn ăn cơm trắng cá kho,
Trốn cha, trốn mẹ, xuống đò cùng anh.
- Muốn cho nhen nghĩa đạo đồng.
Em thề thương bạn như chồng của em.
- Muốn hun thì hun cho liền,
Đừng làm thổ lộ xóm giềng cười em.
- Muốn làm kiêng, lấy gái Sài Gòn,
Muốn ăn mắm cá, lấy gái đen giòn Bạc Liêu.
- Muốn người ta, người ta không muốn,
Xách cây dù đi xuống đi lên.
- Mướp hương bỏ ngọn qua rào.

Bây giờ gặp mặt, biết chừng nào gần em ?.

N

- Năm ngoái em còn e còn ngại
Năm nay em kêu đại bằng mình
Áo bà ba nút ốc miễn chung tình thì thôi.
- Năm bảy tháng trước, còn che còn đây
Năm bảy tháng sau, lỡ bọ lỡ bung
Trực nhìn nước mắt rưng rưng
Khai hoa nở nhụy, khổ quá chừng, anh ơi!
- Nam Vang đi dễ khó về,
Trai đi có vợ, gái về có con.
(Nam Vang đi dễ khó về,
Khi đi trai trắng, khi về bụng beo.)
(Nam Vang đi dễ khó về,
Trai đi mất vợ, gái về thêm con.)
- Năm Thìn trời bão thành linh,
Kẻ trôi người nổi, hai đứa mình còn đây.
- Nàng đành, phụ mẫu không đành.
Lá cao che khuất ngọn ngành nàng ơi!
(Chàng đành, phụ mẫu không đành,
Lá cây che khuất ngọn ngành, trời ơi.)
- Nàng dâu khôn lanh nấu canh cho ngọt,
Canh sôi hớt bọt, thêm ớt rắc tiêu.
Mẹ chồng cay đắng đủ điều,
Mẹ ghét cứ ghét, chồng chiều cũng vui.
- Nắng đỏ chang chang,
Thấy mặt con bán khoai lang,
Tui bàng hoàng muốn làm củ rét.
Trời mưa sấm sét,

Thấy mặt con bán bánh tét,
Tui muốn hét rưng ròi.

- Nắng lên cho héo lá lan,
Cho đáng kiếp chàng, phụ rẫy tình xưa.
Nắng lên cho héo ngọn dừa,
Đánh chết chẳng chừa cái thói đổi thay.
Nắng lên cho héo nhánh mai,
Tui rửa tội ngày kẻ chẳng thủy chung.
- Nàng ơi, anh quyết với mình,
Công anh dan díu chẳng thành thời thôi.
(Con sông bên lở bên bồi,
Bên lở thì đục, bên bồi thì trong,
Sông kia nước chảy hai dòng,
Biết rằng bên đục, bên trong bên nào.)
- Nè em Tiên Bửu ôi,
Nhớ em, chưa ăn xôi mà anh như gặp hời no bụng,
Chưa ăn bún mà anh cũng no hơi.
Thương em quên đứng, quên ngồi.
Ngựa đầu quên gãi, đứt ruột rồi quên đau.
- Nay em còn cha còn mẹ, còn cô còn bác,
Nên em không dám tự tung tự tác một mình.
Anh có thương em, cây mai dong đến nói,
Cha mẹ đành em cũng sẽ ưng.
- Ném muông đường om, mùi thơm vị ngọt,
Qua thương nhớ bầu thức trót canh gà.
Phận bậu như hạt mưa sa,
Phận qua như gió thổi tuốt ra vòm ngoài.
- Nếu anh ác gian đem dạ phụ phàng,
Cho con kiến hôi bò dưới đất,
Con kiến vàng bò trên nhánh cây.
Nếu anh mê đó bỏ đây,

Cho con cá lội dưới nước, con chim bay trên trời.

- Nếu mà không lấy đặng em
Anh về đóng cửa cài rèm đi tu.
- Nếu phải căn duyên nhà rách, vách nát, vạt sập, nước ngập, anh cũng
ngồi
Không phải căn duyên dù nhà ngói đỏ, ngựa gỗ, ngựa dầu anh cũng
không ung.

- Ngã tư Chợ Gạo muốn hỏi
Tôi chồng, mình vợ, còn ngồi thương ai.
(Ngã tư Chợ Gạo nước hỏi
Tôi chồng, mình vợ, còn ngồi trông ai!)
- Ngải nhơn mỏng dánh như cánh chuồn chuồn,
Khi vui nó đậu, khi buồn nó bay.
(Rủ nhau đi đập chuồn chuồn
Khi vui nó đậu, khi buồn nó bay.
Đường dài ngựa chạy, cát bay,
Ngải nhơn thăm thẳm, mỗi ngày một xa!)
- Ngày đi trăm hẹn trăm hò
Ngày về vắng bóng con dò Thủ Thiêm.
(xin xem "Chùng nào Chợ lớn...")
- Ngày đi trúc chửa mọc măng,
Ngày về trúc đã cao bằng ngọn tre.
Ngày đi lúa chửa có về,
Ngày về lúa đã đỏ hoe ngoài đồng.
Ngày đi em chửa có chồng,
Ngày về em đã con quán, con quít, con bông, con mang.
- Ngày nào nên nghĩa vợ chồng
Đôi lứa ta như thể cá hóa rồng lên mây.
- Ngày nay loan phụng lẻ bầy

Nam Vang xa xứ khó gầy yến anh.

- Ngày xuân ong bướm rộn ràng
Vườn huê rào kỹ, nhụy vàng còn thơm.
- Nghe trống chiến, chết điếng cái đầu
Nghe trống châu, cái đầu lảng mướt.
- Nghe vè nghe vè, nghe vè cờ bạc,
Đầu hôm sao xắc (xào xắc), bạc trắng như tiên,
Đêm khuya không tiền, bạc như chim cú,
Cái đầu xù xụ, con mắt trộm lơ,
Hình đi phát phơ, như hình chó đói.
- Nghe vè nghe vè, Nghe vè thịt chó.
Đứa nào chịu khó, bắt nước cạo lông.
Đứa nào ở không, đi mua đồ nấu.
Đứa nào xấu xấu, xắt sã nạo dừa.
Đứa nào không ưa, đi dang chỗ khác.
Tao làm một lát, thì có bây ăn.
Đứa nào lảng xãng, thiên hạ đồn tiếu.
Đứa nào yếu yếu, thì đừng ăn vô.
Nếu mà ăn vô, dừa khô trúng chết.
- Nghèo thì áo rách phải mang,
Nước sông gạo chợ, thiếp chàng nuôi nhau.
- Nghĩ buồn cho ai, nhành mai đang thắm,
Chẳng xứng tay cầm, uống nhánh mai tươi.
- Nghĩ xa rồi lại nghĩ gần.
Làm thân con nhện biết mấy lần vương tơ!
- Nghĩa nhân là nghĩa nhân kẻ
Còn lo một nỗi nặng nề công lao
Chữ rằng bằng hữu chi giao
Tui đây mình đó biết sao, bớ mình.

- Nghĩa nhân mỏng vánh như cánh con chuồn chuồn,
Khi vui nó đậu, khi buồn nó bay.
- Nghĩa nhân nào phải nợ nần
Anh đừng cời áo ở trần khó coi.
- Ngó lên biển thánh rùng nho
Qua chưa bỏ bận, bận đừng lo bao đồng.
- Ngó lên lầu lầu cao vách ván
Lòng em dám thương anh lắm anh ơi
Anh về ở dưới anh đừng mê cây đờn kêu, ông sáo thổi anh xiêu lòng bỏ
em.
- Ngó lên Châu Đốc vàm Nao,
Thấy buồm em chạy như dao cắt lòng
(Ngó lên Châu Đốc, ngó xuống Vàm Nao
Thấy con cá đao bỏ nhào vô lưới
Biết chừng nào anh cưới được em.
(Ngó lên Châu Đốc, ngó xuống Vàm Nao,
Anh thương em ruột thất gan bào.
Biết em thương lại chút nào hay không ?)
- Ngó lên chót vót cây dầu
Thấy đôi diệc đậu, em sầu phận em.
- Ngó lên con ác lăng xăng
Có đôi chim sẻ đang quần với nhau.
(Ngó lên con ác lăng xăng
Thấy anh bồi rồi như giăng cối xay.)
- Ngó lên đám bắp trở cờ
Cau buồng đã lớn, anh chờ duyên em.
(Ngó lên đám bắp trở cờ
Biết em mấy tuổi mà chờ uổng công.)
(Ngó lên đám bắp trở cờ,

Chuối kia đúng vóc, anh chờ duyên em.)
(Chị kia bới tóc đuôi gà,
Nắm đuôi chị lại hỏi nhà chị đâu ?
Nhà tôi ở dưới đám dâu,
Ở trên đám đậu đầu cầu ngó qua
Ngó qua đám bảo trở cờ
Đám dưa trở nù, đám cà trở bông
Ngó qua nhà trống bên sông
Có con bìm bịp ăn trầu đỏ môi)

- Ngó lên đầu tóc em tròn
Hàm răng em trắng, miệng cười giòn, anh mê.
- Ngó lên hòn núi Điện Bà
Đạo chồng nghĩa vợ có hà phân ly.
- Ngó lên mây bạc chín từng
Thấy bầy chim lạ nửa mừng nửa lo
Khuyên chàng về học chữ nhu
Chín trăng em đợi, mười thu em chờ.
- Ngó lên mây bạc trời hồng,
Thương em, hỏi thiệt, có chồng hay chưa.
- Ngó lên mây trắng trời xanh
Thương ai cũng vậy, thương anh cho rồi.
- Ngó lên nuộc lạt trên nhà
Đếm bao nhiêu nuộc, thương cha mẹ già bấy nhiêu.
(Ngó lên nuộc lạt mái nhà,
Bao nhiêu nuộc lạt, thương bà bấy nhiêu.)
- Ngó lên rừng thấy cặp cu đương đá,
Ngó về Rạch Giá thấy cặp cá đương đua.
Anh về lập miếu thờ vua,
Lập trang thờ mẹ, lập chùa thờ cha.
(Ngó lên trời thấy mây giăng tứ diện,

Ngó xuống biển thấy chim liệng cá đua.
Anh về lập miếu thờ vua,
Lập trang thờ mẹ, lập chùa thờ cha.)
(Ngó lên trời thấy cặp chim đang đá
Ngó ra ngoài biển thấy cặp cá đang đua
Anh về lập miếu thờ vua
Lập trang thờ mẹ, lập chùa đi tu.)

- Ngó lên Sở Thượng thêm buồn
Muốn chầm cội rẽ, sợ đường xa xôi.
- Ngó lên tám sáo em đánh bạo đề thơ
Anh về cưới vợ đừng chờ
Tuổi em còn nhỏ, còn dại còn khờ
Để cho cha mẹ em nhờ đôi năm.
- Ngó lên Tân Định thấy anh vịn cây đào
Em thương anh ruột nát gan bào
Biết anh có thương lợi chút nào hay không ?
- Ngó lên trăng sáng
Đám mây án, con trăng lơ
Dầu gì anh cũng đợi chờ duyên em.
- Ngó lên trời, mưa sa lác đác
Ngó xuống đất, hột cát nằm nghiêng
Rượu Ba Xuyên rót đãi người hiền
Trước là đãi bạn, sau giải phiền cho anh.
- Ngó lên trời thấy mây trong lại trắng
Ngó xuống nước thấy nước trắng lại trong
Nhỏ nhỏ như em chắc dạ bền lòng
Lỡ duyên chịu lỡ, đóng cửa loan phòng đợi anh.
- Ngó lên trời thấy sao nguyệt bạch
Ngó ra ngoài rạch thấy con cá chạch đỏ đuôi
Nước chảy xuôi con cá đỏ đuôi lội ngược

Em có chồng rồi anh thương sao được mà thương.
(Anh ngó lên trời thấy đám mây bạch,
Anh ngó xuống lòng lạch thấy con cá đỏ đuôi.
Nước chảy xuôi con cá xuôi ngược,
Anh mắng thương nàng, biết được hay không.)

- Ngó lên trời, trời cao lồng lộng,
Ngó xuống đất, đất rộng mênh mông,
Cá lòng tong ăn bóng ăn rong,
Anh đi Lục Tỉnh giáp vòng,
Đến đây xui khiến đem lòng thương em.
(Trên rừng có cây hoa kiểng,
Dưới biển có cá hóa long.
Con cá lòng tong ăn bóng ăn rong,
Anh đi Lục Tỉnh giáp vòng,
Tới đây trời khiến đem lòng thương em.)
(Trên trời có mây hóa kiểng,
Dưới biển có cá hoá long.
Anh đi Lục Tỉnh giáp vòng,
Tới đây trời khiến đem lòng thương em.)
(Cây trên rừng hoá kiểng,
Cá dưới biển hoá long,
Con cá lòng tong ăn bóng ăn rong.
Anh đi Lục Tỉnh giáp vòng,
Đến đây trời khiến đem lòng thương em.)
- Ngó lên trời, trời cao trăng tỏ
Ngó xuống bụi cỏ, giọt nhỏ sương sa
Nào ai phân rẽ đôi ta
Thiếp một đường, chàng một nẻo, kêu ca không thấu trời.
- Ngó qua bên chợ Thủ Thiêm
Thấy em đương dệt, giắt ghim trên đầu.
Anh đi bên Xiêm cho tới bên Lào
Ngăn phòng không em đợi, bạc đầu thì thôi.
- Ngó qua bên chợ Tổng Châu

Thấy cô đương đẽm trên đầu giắt ghim.

- Ngó ra ngoài nhánh trâm bầu
Thấy đôi cường đậu qua râu phận qua.
- Ngó ra sông cái, ngó ngoái lại đình,
Hạc châu thân còn có đủ cặp, hướng chi mình muốn lẻ đôi !
- Ngọc còn ắn đá chờ vàng
Anh còn ắn sĩ (náu) chờ nàng lớn khôn.
- Ngọc Hoàng giữ sổ ôm bộ về quê,
Đồ gia cang để lại bạn hiền thê giữ dùm.
- Ngọc lành đợi giá thiệt cao,
Chờ người quân tử kết giao nghĩa tình.
- Ngọc vô tay áo không cầm,
Ngọc mất không tiếc, tiếc thâm duyên em.
- Ngọc xa trầm, trầm lại xa hương
Em xa anh bạn, bốn phương đều buồn.
- Ngồi buồn đem khay cái đờn
Duyên chàng nợ thiệp, hết hờn lại thương.
- Ngồi buồn giỡn bóng chơi trăng
Ít ai thương vợ cho bằng tôi đây.
- Ngồi buồn ngắt ngọn rau mơ
Anh thương em bậu, làm ngơ sao đành.
- Ngồi buồn nhớ mẹ ta xưa
Miệng nhai cơm búng, lưỡi lừa cá xương.
- Ngồi buồn quăng đá xuống sông
Quăng đá đá nổi, quăng bông bông chìm.

- Ngồi buồn thôn thức lá gan
Kiểng xanh sao héo, hỏi nàng tại ai.
- Ngồi buồn (Đêm nằm) tơ tưởng, tưởng tơ
Chiêm bao thấy bậu, dậy rồi chiều không.
- Ngồi buồn vọc nước giỡn trăng
Nước xao trắng lặn, biết rằng cùng ai.
(Ngồi buồn vọc nước giỡn trăng
Nước xao trắng lặn, buồn chẳng hời buồn.)
- Ngồi buồn se chỉ bấy cò
Bấy chim chim chạy, bấy cò cò bay.
(Ngồi buồn se chỉ uốn cần
Se chưa dệt chỉ, cá lặn ra khơi.)
- Ngọn bù rầy ngọn dài ngọn vắn,
Cải tần ô ngã dọc ngã ngang,
Trái dưa gang sọc trắng sọc vàng,
Cọng rau đắng trong trắng ngoài xanh.
Công anh đắp rầy bồi thành,
Trồng cây vượng trái (mà) để dành ai ăn.
(Ngọn rau lang ngọn dài ngọn vắn,
Ngọn rau đắng trong trắng ngoài xanh.
Tiếc công anh đắp lũy bồi thành,
Trồng cây hái trái để dành ai ăn ?)
(Ngọn lang trắng ngọn vắn ngọn dài,
Rau tần ô ngã dọc ngã ngang;
Trái dưa gang sọc đen sọc trắng,
Ngọn rau đắng trong trắng ngoài xanh;
Chim quên uốn lưỡi trên nhành,
Bởi em ở bạc, ông trời nào đành để em.)
(Ngọn lang trắng ngọn vắn ngọn dài ,
Cây thài lài ngã dọc ngã ngang,
Cây dưa gang sọc đen sọc trắng,
Quả mướp đắng trong trắng ngoài xanh.

Lòng em ăn ở với anh,
Trách cái thân lận đận nên ta đành xa nhau.)

- Ngồi không may túi đựng trời,
Đương phen cản gió, đắp bờ cản sông.
- Ngọn cỏ phát phơ, ngọn cỏ phơ phát
Nồi đồng sôi, nồi đất cũng sôi
Anh với em duyên nợ đã hết rồi
Để cho người khác đứng ngồi với anh.
- Ngọn lúa vàng, gốc lúa cũng vàng
Anh thương em, cha mẹ họ hàng cũng thương.
- Ngựa ô anh thắng kiệu vàng,
Anh tra khốp bạc đưa nàng về dinh.
- Ngựa ô không cỡi, cỡi bò
Đường ngay không chạy, chạy dò đường quanh.
- Ngựa ô trở mã thành rồng
Anh đây trở mã thành chồng của em.
- Người khôn con mắt đen sì,
Người dại con mắt nửa chì nửa thau.
- Người ta giàu, đầu heo nọng thịt,
Tụi mình nghèo, cặp vịt đôi bông.
Sao mai mọc buổi hừng đông
Ước sao nên vợ nên chồng thì thôi.
- Nhà Bè nước chảy chia hai,
Ai về Gia Định Đồng nai thì về.
- Nhà em có bụi mía mừng,
Có con chó dữ anh đừng lại qua.

- Nhà em cao hàng rào em kín,
Nhà em tám, chín, mười từng,
Con ong bay vô không lọt,
Biểu con bướm đừng xông xao.
Anh về sắm lễ cho cao,
Cây mai dong cho giỏi,
Mới bước vào nhà em.
- Nhà em cửa đóng then cài (gài)
Anh vô không được, ở ngoài khóc um.
- Nhà hát bóng chào rào chộn rộn,
Sở chụp hình ngồi đứng chỉnh tề.
Thăm em một chút anh về,
Chơi khuya lính bắt khó bề phân bua.
- Nhái kêu chiều rộ dưới mương,
Thiếp đà an phận, còn thương nỗi chàng.
- Nhận đậu cành sung, anh giương cung bắn nhận,
Con nhận lụy (bay) rồi, anh làm bạn với ai ?
- Nhắm tây Liêu Quốc, Đình Quí dẫn đường,
Đến Hỏa Xa Càng, Thầy trò đi lạc,
Lộn qua Đông Bắc, Tới trước Thôn Trào,
Gặp thời Thiên Long, Là quan giữ đi, ...
Là con số 7 chi (về lô tô)
- Nhận kêu sương, cò đương ngóng cò
Phụng giao đầu, hạc đỗ nhành mai.
- Nhận kêu sương em tưởng nhận lạc bầy
Lần theo tiếng nhận vô chốn này gặp anh.
- Nhận lạc bầy kêu sương nơi biên Bắc
Em tìm anh mọi nẻo tắt đường quanh
Em vái cho chồng gặp vợ, dầu có tử sanh cũng không nề.

- Nhận lạc bầy kêu sương nơi biển bắc
Thương anh rồi em hứa chắc một câu.
- Nhận lạc bầy ra ngõ kêu sương,
Ngày thời nhớ nhận, năm canh trường nhớ anh.
- Nhận Nam én Bắc,
Con bay tắt, con bay vòng,
Duyên gặp duyên không kết, đóng cửa phòng đi đâu?
- Nhận Nam, én Bắc lạc bầy,
Biết bao giờ đăng duyên vậy ái ân.
- Nhận trên trời nhận lạc kêu sương
Ngàn năm ly biệt, đạo cang thường chớ quên.
- Nhận về biển Bắc nhận oi,
Bao giờ (thuở) nhận hồi đề én đợi trông.
- Nhện giăng Bắc Đẩu Nam Tào,
Lời thề đã hẹn lẽ nào lại quên.
- Nhện sa xuống nước nổi phình,
Kiểu huỳnh, kiểu đệ, kiểu người tình, tôi lui.
- Nhiều điều phủ lấy giá gương,
Người trong một nước phải thương nhau cùng.*
(* cả nước)
- Nhiều sương cỏ mới bạc đầu
Thương anh em chịu thấm sâu nhiều phen.
(Vì sương cỏ mới bạc đầu
Vì anh em chịu thấm sâu bao phen.)
- Nhìn chàng nước mắt rung rung
Xuống lên không đăng vì chung em có chồng.

- Nhìn nhau nước mắt rung rung
Phải chi kiếp trước mình đừng thương nhau.
- Nhớ ai em những khóc thầm
Hai tay áo chẹt ướt đầm cả hai.
- Nhớ anh đi ra đi vô
Gan teo từng đoạn, con mắt mờ kéo mây.
- Nhớ anh em chỉ nằm dài
Cơm ăn thì nghẹn, nước mắt chảy hoài không khô.
- Nhợ xa cần nhợ lại nằm khoanh
Chim kêu rủ rủ, nhớ tới anh em khóc mùi.
- Như anh cũng đã hay, người ngay không làm điều quấy,
Gái như em không chịu lấy hai chồng.
Tội nghiệp cho anh, đến chậm phải đứng trước cửa phòng bơ vơ.
(Anh cũng đã hay, người ngay không quấy.
Gái chính chuyên, em chẳng lấy hai chồng.
Biết em buông mối chỉ hồng,
Tiếc cho anh đi chậm nên đứng ngoài phòng bơ vơ.)
- Niềm kim thạch, nghĩa cù lao
Bên tình, bên hiếu, ở sao cho tuyền (toàn).
- Niên kỷ cũng đồng niên kỷ,
Phu thê cũng xứng phu thê.
Gá duyên chồng vợ... Chỉ sợ anh chê em nghèo.
- Nỡ nào dứt nghĩa lìa tình,
Đây còn thương tưởng sao mình khiến xa.
- Nói đây đưa cho vừa lòng bạn,
Con (Khúc) sông Giang Hà chỗ cạn chỗ sâu.

- Nói hỏ người, anh đừng cười em dại
Bởi thương mình nên em phải trần ai.
- Nơi thương, cha mẹ biểu không
Nơi chẳng bằng lòng, cha mẹ biểu ưng.
- Nội trong lục tỉnh Nam Kỳ,
Thấy em ăn nói nhu mì anh thương
- Có mặt tui mình nói mình thương,
Tui về chốn cũ mình vẫn vương nơi nào?
- Nửa về nửa muốn ở đây,
Về nhà nhớ bạn, ở đây nhớ nhà.
- Nực cười cóc nọ leo thang,
Chìa vôi hút thuốc, hỏ mang ăn trầu.
- Nực cười cơm cháy quạ tha,
Anh cầm duyên em lại cho già rụng răng.
- Nực cười cơm nguội lên hơi,
Cá kho trong trã, con bơi con trườn.
- Nực cười thầy bói trèo cau,
Buồng thì không bẻ, bẻ tàu quơ quơ.
- Nước chanh giấy rưới vô mắt mực,
Rau mủi viết trộn lẫn giấm son.
Bốn mùi họp lại càng ngon,
Cũng như qua gần bầu, chẳng còn chờ trông.
- Nước chảy bon bon
Con vượn bông con lên non hái trái
Cảm thương nàng phận gái mồ côi.
- Nước chảy Láng Linh chảy ra Vàm Cú,
Thấy dạng em chèo, cặp vú muốn hun.

(Nước chảy liu riu, lục bình trôi lú rú
Anh thấy em ngồi nhỏ xíu anh thương.)

- Nước chảy ra, thương cha nhớ mẹ
Nước chảy vào, thương kẻ mồ côi.
- Nước chảy re re con cá he nó xòe đuôi phụng,
Cả tỉnh Mỹ này anh đành bụng có một mình em.
(Nước chảy re re, con cá he nó xòe đuôi phụng.
Anh xa em rồi, trong bụng còn thương.)
- Nước chảy thì đá lăn tròn
Giận thì nói vậy, bụng còn thương em.
- Nước còn quyện cát làm doi,
Huống chi ta chẳng tài bồi cho nhau.
(Tay cầm đĩa muối sàng rau,
Thủy chung như nhút sang giàu mặc ai.)
- Nước đâu cũng chảy về nguồn,
Thương anh đến nỗi liệt giường xanh xao.
Em đau em cũng hết mau,
Gần anh bữa trước, bữa sau em hết liền.
- Nước không chùn, sao kêu nước đứng,
Con cá không trèo, sao nói cá leo.
- Nước lên cuốn sáo nhỏ đăng,
Trong tay em có ngọc cũng không bằng có anh.
- Nước lên (lớn) thì nước lại ròng,
Để gì bắt được con còng trong hang.
(Nước lên rồi nước lại ròng,
Đó ai bắt được con còng trong hang.)
- Nước mắm ngon dầm con cá cóc,
Em có chồng rồi nói dóc với anh.

(Nước mắm ngon dầm con cá đối
Nhấn chị Hai mày, chiều tối tao qua.)
(Nước mắm ngon dành ăn bánh hỏi,
Qua thương nàng mòn mỗi tháng năm.)

- Nước mắm ngon dòm sâu đáy hũ,
Thả miếng đu đủ xuống tận đáy bình.
Mù u nhuộm thắm bông huỳnh.
Bao nhiêu gái đẹp không nhìn,
Dạ anh chỉ để thương mình em thôi.
- Nước mắt nhỏ sa, lấy khăn mu xoa nàng chặm,
Quyến luyến nhau rồi ngàn dặm khó quên.
- Nước ngã ba chảy ra Giồng Dứa,
Nghe giọng anh hò em ứa giọt châu.
- Nước nguồn chảy xuống ruộng dâu,
Thấy anh đánh bạc lừa trâu đi cầm.
Cầm trâu, cầm áo, cầm khăn,
Cầm dây lưng lụa, xin đừng cầm em.
- Nước nóng đỏ miệng bình vôi,
Tôi ngồi tôi nhớ tía tôi, tôi buồn.
- Nước ròng bỏ bãi xa cù,
Gặp em hỏi thử sao từ nghĩa nhân.
- Nước ròng chảy tới Nam Vang,
Làm (Viết) thơ để lại, em khoan lấy chồng.
- Nước ròng chảy thâu Tam Giang,
Sầu đâu chín đỏ, sao chàng còn đây?
- Nước ròng chảy xuống như tên,
Bắt tay chào hỏi ghe thuyền bốn phương.

- Nước ròng tôm đất lội xuôi,
Chỉ tơ thông xuống cột tôi với mình.
- Nước ròng trong ngọn chảy ra,
Thấy em có nghĩa bốn ba tới liền.
- Nước sao nước chảy tràn đồng,
Tơ duyên còn đó, chỉ hồng chưa se.
- Nước trong, cá chẳng ăn mồi,
Đừng câu mà mệt, đừng ngồi mà trưa.
- Nước trong con cá nó lội lờ đờ,
Ai đi đâu mãi, biết chờ, chờ ai?
- Nước trong khóa mức một vừa,
Thương em cho trọn một mùa tháng Giêng.
- Nước trong thấy đá, cá lội thấy hình,
Có đôi cũng lịch, một mình cũng xong.
(Nước trong thấy đá, cá lội thấy hình,
Thấy anh có nghĩa khiến tình em thương.)
(Nước trong, cá lội thấy hình,
Bóng anh không thấy, thấy một mình con cá lòng tong.)
(Nước trong, cá lội thấy hình,
Nấu canh đậu xanh, đường cát trắng, mắng sấu tình quên ăn.)
(Nước trong thấy đá, cá lội thấy kỳ,
Anh thương em lỗi đạo vô nghi.
Vợ còn, con sẵn, nghĩa lý gì thương em.)
- Nước trong xanh chảy quanh Bình Thủy,
Trách lòng chàng không nghĩ đến em.
(Nước trong xanh chảy quanh đường lộ
Anh có vợ rồi đừng làm bộ thương em.)

O

- Ở này cô mặc áo nâu,
Đầu đội nón lá, đi dâu vôi vàng ?
- Ở này em ơi, hãy nghe cho kỹ,
Xưa nay gái không cưới chồng, trai không ở goá,
Đoái thấy thương nàng xinh đã quá xinh,
Buông lời vừa vỗ vế non, nếu như nàng lo việc cháu con,
Sao không kiếm chốn trao thân, gởi thế?
Trên đời bá công bá nghệ,
Dưới lại đà tứ thứ tứ dân ,
Làm người sao khỏi chữ lương nhân,
Mà nàng chịu để phòng không ở goá?
Sách có chữ rằng phụ nhân nan hoá, ít kẻ yêu vì.
Nên lấy chồng phải luận phải suy,
Phải xem trong lòng đục,
Đây đã đến thời phải lúc,
Hay là nàng còn cục dục cù lao,
Để anh ngơ ngẩn ra vào, vì thâm yêu trộm nhớ thì dạ nào em bỏ anh?
- Ôi thôi bình tích bể rồi,
Chén chung lỡ bộ, đứng ngồi sao yên.
- Ở xa anh tưởng là tiên,
Lại gần mới biết em chẳng hiền hơn ai.
(Ở xa ai cũng tưởng là tiên,
Lại gần da nứt như niên cối xay.)
- Ôi em nhỏ nhỏ mần cở giữ trâu,
Bước qua năm nữa, anh bùng trâu cưới em.
- Ôm đờn mà gảy năm cung,
Đã thương sao sợ dây dùn dây căng.

- Ôn cha nghĩa mẹ chưa đền,
Bậu mong ôm gối cuốn mền theo ai.
- Ông quyền* dài khen ai khéo thổi
Anh bỏ giọng trầm nhiều nỗi nhớ thương.
(Ông quyền dài khen ai khéo thổi,
Em bỏ chồng nhiều nỗi đắng cay.)
(*quyền : sáo)
- Ông Trúc chỉ con trai còn chuộng:
Bậu lỡ thời như ruộng bỏ hoang.
Ruộng bỏ hoang người ta còn cấy.
Bậu lỡ thời như giấy trôi sông.
Giấy trôi sông người ta còn vớt.
Bậu lỡ thời như ớt chín cây,
Ớt chín cây người ta còn hái.
Bậu lỡ thời như nhái lột da,
Nhái lột da người ta còn bắt.
Bậu lỡ thời như giặc Hà Tiên,
Giặc Hà Tiên người ta còn đánh.
Bậu lỡ thời như cánh chim bay,
Cánh chim bay người ta còn bắn.
Bậu lỡ thời như rắn cụt đuôi,
Rắn cụt đuôi người ta còn sợ.
Bậu lỡ thời như nợ kéo lưng,
Nợ kéo lưng người ta còn trả.
Bậu lỡ thời như lửa cháy lan,
Lửa cháy lan người ta còn tưới.
Bậu lỡ thời như lưới giăng ngang.
Lưới giăng ngang người ta còn cuốn.
Bậu lỡ thời ai muốn bậu đâu !

P

- Phải chi anh hóa đặng con kiến vàng
Bò ngang vành nón hun nàg cái chơi.
- Phải chi cắt ruột đùng đau
Để em cắt ruột em trao anh mang về.
- Phải chi em được ở chung
Thì đâu đến nỗi anh hun gói mòn.
- Phải chi nhan sắc em còn,
Anh vô đó để chịu đòn cho em.
(Phải chi nhan sắc em còn,
Anh vô chôn đó chịu đòn cũng ưng.)
- Phải chi ớt ngọt hơn đường
Em nghèo em chịu, không lương của anh.
- Phải duyên áo rách cũng màng
Trái duyên áo nhiễu nút vàng cũng không (không ham).
(Phải duyên, cây lau cây đề ngoài Huế anh cũng đem vô trồng
Trái duyên, cúc mọc vườn hồng anh cũng không ham.)
(Phải duyên quán rách cũng ngồi
Trái duyên nhà ngói dầu mời cũng không.)
(Phải duyên túc đế Như cây cỏ ngoài Huế anh cũng đi tìm
Không phải lương duyên cây cúc mọc dựa thềm anh cũng không.)
- Phải lương duyên chẳng nệ giàu nghèo
Miễn là duyên nợ lên ải xuống đèo cũng đi.
- Phải anh kiếm vợ cho lành
Đêm nằm chuyện vãn như khảy đàn tranh trong mùng.
- Phát phơ ngọn cỏ gió lùa

Thấy em cười gượng anh chua xót lòng.

- Phòng loan trải chiếu rộng thềm
Anh lần qua đặng cái gối tưởng bạn mình, em ơi!
- Phòng trong sớm mở tối gài
Ai cười khúc khích để phòng ngoài ngẩn ngơ.
- Phụ mẫu đánh em, đánh què đánh quặt,
Đem treo em lên tại nhánh bần.
Rút đứt dây rút xuống, em cũng lần theo anh.
- Phù sa nước đục khó dòm,
Nhớ anh em khóc đỏ lòm con ngươi.
- Phụng hoàng chấp cánh bay xuôi
Liệu bề thương đặng mình ơi, tui chờ
- Nước lên khỏi vực tràn bờ
Thương thì nói vậy, biết chờ đặng không ?
- Phụng hoàng đậu nhánh cầm lai
Dẫn lòng người nghĩa chớ sai lời thề
Ghe lên ghe xuống dầm dề
Sao em không gởi thơ về thăm anh.
- Phụng hoàng đậu nhánh ô rô
Ông thần ông vật mấy cô chưa chồng.
(Ô rô ba lá ô rô
Sao ông thần hồng vật mấy cô chưa chồng.)
(Phụng hoàng đậu nhánh sa kê
Ông thần hồng vật mấy thằng dê cho rồi.)
(Nên thì lập kiềng trồng hoa
Không nên đá kiềng trồng cà dái dê
Sa kê ba lá sa kê
Ông thần không vật mấy thằng dê cho rồi.)
- Phụng (Phượng) hoàng đậu nhánh vông nem

Phải dè năm ngoái cười em cho rồi.
(Ngã tư Chợ Gạo nước hồi,
Tui chồng mình vợ, còn chờ đợi ai.)

- Phụng hoàng đua, se sẻ cũng đua,
Đạo chơi trước miếu sau chùa.
Đụng người buôn bán quê mùa mà thương.
- Phụng với loan gá nghĩa trên cành,
Loan chưa bỏ phụng, phụng đành bỏ loan.
- Phụng với loan, hai đàn phân rẽ,
Qua với nàng chẳng lẽ phân hai.
- Phượng chấp cánh, lòng còn đợi gió,
Rồng chờ trăng còn ẩn trên mây.
Đạo vợ chồng trăm năm đâu phải một ngày,
Chàng ôm đàn sao không chọn khúc đặt lên dây cho vừa.
- Phượng hoàng đậu nhánh cheo leo,
Sa chân lỡ bước phải theo đàn gà.
Bao giờ mưa thuận gió hòa.
Thay lông đổi cánh lại ra phượng hoàng.

Q

- Qua cầu áo ướt phơi phong
Thấy anh có nghĩa em mong em chờ.
- Qua đã hết giọng kèn, giọng sáo,
Bậu hãy còn ngơ ngác kìm, tranh.
Đành thôi dứt sợi tơ mảnh,
Bậu ôm cây đờn độc để dành phiêu diêu.
- Qua đen lông xuống sông mà tắm,
Bậu không chồng, khó lắm bậu ơi.
- Qua găng công se sợi chỉ mảnh,
Nương nhau đừng thẳng quá, sợ bung vành uổng công.
- Qua kêu nam đáo nữ phòng,
Người dung khác họ đem lòng nhớ thương.
(Chỉ điều ai khéo vắn vương
Mỗi người mỗi xứ mà thương nhau đời.)
(Liệu bề đất được thì đương,
Đừng gầy rồi bỏ, thói thường cười chê.)
- Qua kêu, điều khóc, con quốc nọ chui qua,
Nhị nhơn đôi khẩu, thiết giao hòa,
Đôi ta thương lén, cha mẹ già chưa hay.
- Qua nói chơi với em không dám nặng lời,
Đề còn đi lại mà chơi đỡ buồn.
Đừng bày đánh trống động chuông,
Chồng em hay đặt, thêm buồn cho qua.
- Qua tỉ như chùm gởi đáp nhờ,
Gá vô nhành bưởi nọ mà nhờ hưởng hơi.

- Quần chằm áo vá là tiên,
Quần trơn áo mỏng nhưng tiền đi vay.
- Quất ông tơ cái trót,
Ông nhảy tót lên ngọn cây bần.
Biểu ông se mỗi chỉ năm bảy lần, ông không se.
(Đánh ông mai cái trót,
Ông nhảy tót lên ngọn trâm bầu.
Ông se đầu đó,
Ông thấy nhân nghĩa nghèo ông không se.)
- Quế càng già càng tốt, Mía nhất đốt càng ngon,
Anh thương em nặng nghĩa vuông tròn,
Mấy sông cũng lội, mấy nguồn cũng qua.
- Quí gì một nải chuối xanh (Sá chi một nải chuối xanh)
Năm bảy người giành cho mủ dính tay.

R

- Ra đi anh có dặn dò,
Ruộng sâu cấy trước, ruộng gò cấy sau.
- Ra đi chân bước mặt buồn
Hai tay ôm áo, vo tròn nỗi đau.
- Ra đi có sỏi, có sành,
Có lau, có lách, anh đành xa em.
- Ra đi mẹ có dặn dò,
Sông sâu chớ lội, đày đò chớ qua.
- Ra đi gặp vịt cũng lừa,
Gặp duyên cũng kết, gặp chùa cũng tu.
- Ra đi quần soóc (short), sơ mi (chemise)
Về nhà hết gạo, ăn mì trừ cơm.
- Ra đường lảm chuyện bực mình,
Về nhà gặp vợ cười tình cũng no.
- Ra quân chống lại, Ngũ tướng ra oai,
Một phen trở tài, Thiên Long khiếp đảm, ...
Là con số 8 (về lô tô)
- Ra về nhẩn với người thương
Tay vỗ thanh giường, chếp miệng thở than.
- Ra về ruột nọ quặn đau,
Nhơn sâm sắc uống mấy tàu cho nguôi?
- Ra về trăng đã đứng đầu,
Vẳng nghe chó sủa, trên lầu điểm ba.

- Rạng ngày hai ngả phân chia,
Sài Gòn anh ở, em về Cà Mau.
- Rau dền, rau má mọc riêng
Cỏ chỉ, cỏ cú mọc liền đầy sân.
- Rau lang trở ngọn hồng hồng
Bởi thương người nghĩa xuôi dòng đến đây.
- Rau răm, đất cứng dễ bứng, khó trồng,
Dù thương cho lắm cũng chông người ta.
(Rau răm, đất cứng khó bứng dễ trồng,
Dầu khôn dầu dại cũng chông của em.)
- Ròng chầu biển bắc, phụng múa Hà Tiên.
Anh thương em gặp mặt thương liền,
Tỉ như Lữ Bố, Điêu Thuyền thuở xưa.
(...Thương làm sao gặp mặt thương liền,
Giả như Lữ Bố - Điêu Thuyền thuở xưa.)
- Ròng chầu ngoài Huế ngựa tể Đồng Nai.
Nước sông trong chảy lộn sông ngoài,
Thương người quân tử lạc loài tới đây.
(Nước sông sao lại chảy hoài,
Thương người xa xứ lạc loài tới đây.)
- Rộng đồng cỏ chỉ mọc lan,
Phải duyên chông vợ gian nan không rời.
- Ròng nằm bề cận phơi râu,
Mấy lời anh nói giấu đầu hở đuôi.
- Ròng ròng ra đứng giữa mưa,
Em liều áo ướt em đưa anh về.
- Ròng giao đầu, phượng lại giao đuôi,

Ngày nay tôi hỏi thiệt, mình thương tôi không mình?

- Ròng vàng tắm nước ao tù,
Người khôn ở với người ngu bực mình.
- Ruộng ai thì nầy đắp bờ,
Duyên ai nầy gặp, đợi chờ uổng công.
- Ruộng cấy xong xuôi, tôi xách cái nón, chân tôi bước rảo, tôi nghe
thiên hạ họ đồn rằng:
Nơi chốn miệt vườn nầy có một nàng sắc sảo đoan trang.
Nàng ơi, tôi muốn cùng nàng (tôi) kết ngãi vắn vương,
Còn đêm năm canh tôi tơ tơ tưởng tưởng,
Tại vì tôi mãi nhớ thương cái nghĩa của nàng.
- Ruộng gò cấy lúa Nàng Co,
Thương anh thì thương đại, đừng để anh gò mất công.
- Rượu lạt uống lắm cũng say,
Người khôn nói lắm, dẫu hay cũng nhàm.
- Rượu nằm trong nhạo chờ nem
Anh nằm phòng vắng chờ em tối ngày.
(Rượu nằm trong nhạo chờ nem,
Qua nằm thuyền (phòng) vắng chờ em một mình)
- Rượu ngon bắt luận ve chai,
Thương em bắt luận sợ ai chê cười.
(Rượu ngon bắt luận ve sành,
Áo rách khéo vá hơn lành vụng may.)

S

- Sách có chữ rằng: họa phước vô môn,
Em ơi, sang giàu còn dễ kiếm, người khôn khó tìm.
Con chim khôn tối ngủ nó lựa nhàn,
Con cá khôn lựa bực, con trai lành lựa nơi.
(Ví dầu họa phước vô môn
Sang giàu dễ kiếm, người khôn khó tìm
Tàu ra khơi sợ nổi tàu chìm
Hai đứa mình phải giữ cho trọn niềm phu thê.)
(Chữ rằng họa phước vô môn
Sang giàu dễ kiếm, người khôn khó tìm.
(Chữ rằng: họa phúc vô môn ,
Tìm giàu thì dễ tìm khôn khó tìm.)
- Sài Gòn thiên hạ rộn ràng
Qua đây nhớ bậu không màng cuộc chơi.
- Sáng trăng giã gạo ngoài trời
Cắm bay phưởng phất nhớ người phương xa.
(Sáng trăng giã gạo ngoài trời.
Cắm bay phưởng phất nhớ lời em than.)
- Sao hôm rồi lại sao mai
Vợ chồng xa cách, hỏi ai không buồn.
- Sao vua chín cái nằm kề
Thương em từ thuở má về với ba.
(Sao vua chín cái nằm ngang
Thương em từ thuở má mang trong lòng.)
(Sao vua chín cái nằm chồng
Thương em từ thuở má bông trên tay.)
(Sao vua chín cái nằm ngay
Thương em từ thuở biết đi biết bò.)

- Sớm mai đi chợ Gò Cát ,
Cây Cao bóng mát, Cát nhỏ dễ đi
Gái như em, mặt tròn như bông hoa lý
Trai như anh, thâm ý vừa lòng
Em với anh thương thiết, sao ông tơ hồng không se.
- Sớm mai trời thổi lát phát
Chiều thổi gió bắc, em thút thít khóc hoài
Lỡ duyên chịu lỡ, cửa đóng then gài em đợi anh.
- Sóng bên doi bờ vôi bên vịnh
Hai đứa mình trời định đã lâu.
- Sông Cửu Long chín cửa hai dòng,
Người thương anh vô số, nhưng anh chỉ một lòng với em.
- Sông dài cá lội biệt tăm,
Chín thu cũng đợi, mười năm cũng chờ.
(Sông dài cá lội biệt tăm,
Phải duyên chồng vợ ngàn năm em cũng chờ.)
(Sông dài cá lội biệt tăm,
Phải duyên chồng vợ trăm năm cũng chờ.)
(Sông dài cá lội biệt tăm,
Thấy anh người nghĩa mấy năm cũng chờ.)
(Sông dài cá lội biệt tăm,
Phải duyên phu phụ, ngàn năm anh cũng chờ.
(Sông dài cá lội biệt tăm,
Người thương đâu vắng, chỗ nằm còn đây.)
(Sông sâu, cá lội mất tăm,
Chín tháng cũng đợi, mười năm cũng chờ.)
(Sông sâu cá lặn biệt tăm,
Chín trăng cũng đợi, mười năm cũng chờ.
- Sông sâu cá lặn vào bờ,
Lấy ai thì lấy, đợi chờ nhau chi.)
- Sông dài cá lội huyền thuyên,
Lòng anh muốn bắt con cá lội riêng một mình.

- Sông dài được mấy đò ngang,
Ai nhiều nhân ngã chỉ (ít) mang oán thù.
- Sông Gò Quao sóng lớn lượn dài,
Rạch Nhà Ngang khúc cong khúc đại.
Còn anh thương em xứng trai, xứng gái,
Tại cha với mẹ kén lừa sui gia.
- Sông Ngân há dễ bắc cầu,
Trai thương vợ cũ, gái sầu chồng xưa.
- Sông quê nước chảy đôi bờ,
Để anh chín đại mười khờ thương em.
- Sông Sài gòn, cầu Bình Lợi ,
Tôi tưởng tình chồng vợ, tôi đợi hết hơi.
Ai dè mình kiếm chuyện nói chơi cho qua đường.
- Sông sâu ai dễ cầm sào,
Chim đà mên cội, cá lẽ nào quên sông.
- Sông sâu cá lội lững lờ,
Lấy ai thì lấy, đừng chờ uống công.
(Sông sâu cá lội vào bờ,
Phải duyên thì lấy, đợi chờ làm chi.)
- Sông sâu có cặp cá kìm,
Anh đà có bạn, em biết tìm nơi đâu.
- Sông sâu kiếm chẳng đặt đò,
Muốn lội qua thăm bậu mà sợ hụt giò chết trôi.
- Bớ này anh nó ôi, nếu anh lỡ có hụt giò,
Thì em sẽ lội xuống đặt mò anh lên.
- Thôi em ới mò chi cái xác không hồn,
Bận tâm lồi xóm phải chôn cất giùm.
Thuở sanh tiền kiếp sống linh bình

Đến khi nhắm mắt phải trọn tình với cá tôm.

- Sông sâu nước chảy có nguồn,
Con sam có cặp theo luồng nước trong.
- Sông sâu nước chảy ngập kiêu,
Dầu anh phụ bạc còn nhiều nơi thương.
- Sông sâu sào vắn khó dò,
Muốn qua thăm bậu gác đò không đưa.
(Sông sâu sào vắn khó dò
Người khôn ít nói không đo được lòng.)
(Sông sâu sào vắn khó dò,
Nào ai lấy thước mà đo lòng người.)
- Sông sâu sóng bủa Láng Cò,
Thương anh vì bởi câu hò có duyên.
- Sông Tiền cá lội xòe vi
Chị Thúy Kiều sầu anh Kim Trọng tĩ như tui sầu mình.
- Sông Vàm Cỏ nước trong thấy đáy,
Dòng Cửu Long xuôi chảy dịu dàng.
Ai về Mỹ Thuận Tiền Giang,
Có thương nhớ gã đánh đàn năm xưa.
- Sương sa xuống đất lạnh lòng
Thương người áo trắng vô cùng, người ơi.
(Sương sa xuống đất lạnh lòng
Thương người áo vải, thủy chung đợi chờ.)
- Sụt sùi lụy ứa thấm bầu
Bấy lâu vắng mặt, gởi sầu bốn phương.

T

- Tài hèn sức kém, Long bị chặt đầu,
Tin đến Thôn Trào, Chúa tôi bàn tính, ...
Là con số 9 (về lô tô)
- Tai nghe quạ nói với diều:
Cù lao ông Chương có nhiều cá tôm.
- Tào thua Xích Bích, Tào đương bôn tẩu,
Gặp Quan Công Hào, Tào lại kể ơn, ...
Con 60 tron (về lô tô)
- Tập tầm vông.
Chị lấy chồng, em ở goá.
Chị ăn cá, em mút xương.
Chị nằm giường, em nằm đất.
Chị hút mật, em liếm ve.
Chị ăn chè, em liếm bát.
Chị coi hát, em vỗ tay.
Chị ăn mỳ, em xách bị
Chị làm dĩ, em xỏ tiền.
Chị đi thuyền, em đi bộ.
Chị kéo gổ, em lợp nhà.
Chị trồng cà, em trồng bí
Chị tuổi tí, em tuổi thân
Chị tuổi dần, em tuổi mẹo
Chị kéo kẹo, em đòi ăn.
Chị lạng xăng, em lít xít.
Chị ăn hết, em la làng.
Chị đào hang, em chun tuốt.
- Tàu Nam Vang chạy ra biển Bắc,
Xuồng câu tôm đậu sát bến nga.
Thấy em mất mẹ còn cha.

Muốn vô hoan dưỡng biết là đặng không.
(Chiếc tàu Nam Vang chạy ngang Cồn Cát
Xuồng câu tôm đậu sát cạnh đa
Thấy em có chút mẹ già
Muôn vô nuôi dưỡng biết là đặng không.)

- Tàu Sài Gòn chạy xuống Gò Công
Một trăm đàng nhịp, tôi theo không kịp
Tôi gọi bố mình ơi!
Vậy chớ nghĩa Tào Khang sao chàng vội dứt
Đêm tôi nằm thao thức, nghĩ uất ức phận mình.
- Tàu súp lê một, còn than còn thờ,
Tàu súp lê hai, còn đợi còn chờ,
Tàu súp lê ba, tàu ra biển Bắc...
Hai tay tôi vịn song sắt, chắc lưỡi kêu trời,
Ngồi nhân đứng đó, ghen lời khó phân.
(Tàu súp lê một, còn trông còn đợi,
Tàu súp lê hai, còn đợi còn chờ,
Tàu súp lê ba, tàu ra biển Bắc...
Hai tay tôi vịn song sắt, nước mắt chảy ròng ròng
Miệng kêu bố chú tài công...
Khoan khoan, chậm chậm
Vợ chồng tôi thôi đành ngàn dặm cách phân...)
(Súp lê một, còn than còn thờ,
Súp lê hai, nửa ở nửa về,
Súp lê ba, tàu ra biển Bắc,
Tay vịn song sắt miệng chắc lưỡi kêu trời,
Chồng Nam vợ Bắc sống đời đặng sao?)
- Tay bung chậu cúc năm bông,
Chờ anh chẳng đặng nên trông xuống đây.
- Tay bung đĩa muối chấm gừng,
Gừng cay muối mặn, xin đừng bỏ nhau.
(Tay nâng chén muối đĩa gừng,
Gừng cay muối mặn, xin đừng bỏ nhau.)

- Tay bung hộp thiếc cau dây
Hỏi em bao tuổi, anh gây căn duyên.
- Tay cầm cuốn sách bìa vàng
Sách bao nhiêu chữ thương nàng bấy nhiêu.
- Tay cầm nắm cái anh vãi vô vòng
Cầm duyên em lại ể chồng anh lo.
- Tay cầm nhánh bừa lệ ứa hai hàng.
Thuở xuân xanh sao không gặp,
Đến lúc hoa tàn mới gặp nhau
- Tay cầm sợi lạt đôi cua,
Hỏi em làm mướn một mùa bao nhiêu.
- Tay cắt tay sao nữ,
Ruột cắt ruột sao đàn.
Lời anh thề nước biết non xanh,
Theo anh cho trọn tử sanh tại trời.
- Tay chùi nước mắt ướt mem,
Tại anh chậm bước nên em lấy (có) chồng.
- Tay mang khăn chế áo thùng
Đầu đội chữ hiếu, tay bông con thơ
Trách trời phân tóc lìa tơ
Kẻ đi âm phủ, người chờ dương gian.
- Tay mang túi bạc kè kè,
Nói bậy nói bạ, thiên hạ nghe rầm rầm.
- Tay tôi lần theo cọng cỏ bóc, tay tôi cắt cọng bàng,
Cực khổ tôi chịu, để cho nàng phong lưu.
- Tay vịn thành ghé khóc than

Nước rồng có thuở, bông hoa tàn có khi.

- Tề Thiên Đại Thánh, Đánh với Hồng Hải,
Đại chiến cả ngày, Bất phân thắng bại ...
Là con số 7 (về lô tô)
- Tiếc con gái khôn lấy thằng chồng đại
Tiếc bông hoa lài cắm bãi cứt trâu.
- Tiếc công anh se nhợ uốn cần
Se rồi sợi nhợ, cá lùn ra khơi.
- Tiếc công anh xúc tép nuôi cò,
Nuôi cho cò lớn, cò dò cò bay.
(Tiếc công anh bắt tép nuôi cò,
Cò ăn cò lớn, cò dò lên cây.
Biết rằng nông nổi thế này,
Thì ông đập chết từ ngày cò con)
(Công anh bắt tép nuôi cò,
Cò ăn cho lớn, cò dò lên cây.
Nếu biết tình trạng như vậy,
Thì anh đã bỏ từ ngày còn non!).
Uổng công xúc tép nuôi cò
Cò khôn cò lớn, cao giò cò bay.
- Tiếc công em chờ đợi mối mê
Tại nghe anh có hiền thê, em buồn.
- Tiếc thay cái đội bịt vàng,
Đem ra đóng cám, lỡ làng duyên em.
- Tiếc công lau đĩa chùi bình,
Cậy mai dong tới nói, phụ mẫu nhìn bà con.
- Tiên Đường, hậu Tống, Tam Quốc, Châu Do
Em không thương anh, nói chuyện đưa đồ
Tỷ như Đắc Kỷ theo phò Trụ vương.

- Tiếng anh ăn học lâu thông,
Hỏi anh có biết khăn lông mấy đường
- Em về đếm hết cỏ vườn,
Lại đây anh nói, mấy đường khăn lông
(Tiếng anh ăn học Sài Gòn
Đố anh đếm được cây gòn mấy bông
- Em về đếm cá dưới sông
Đề anh ở lại đếm bông cây gòn.)
- Tiếng anh ăn học văn chương
Lại đây em hỏi : chữ thương ai bày.
- Thương mây thương gió, chẳng có ai bày
Hai đứa mình nói chuyện lâu ngày ắt phải thương.
- Tiếng (Nghe) đồn cha mẹ anh hiền,
Cẩn cơm không bể cẩn tiền bể hai.
(Ai ai cũng tưởng bậu hiền,
Cẩn cơm không bể, cẩn tiền bể hai.)
(Tiếng đồn cha mẹ anh giàu
Sao áo anh mặc như tàu chuối te.)
- Tờ thơ đo đỏ, Anh dán con cò đen.
Gởi về thăm bạn, có tên em trong này.
- Tóc quăn chải lược đôi môi,
Chải đứng chải ngồi, quăn vẫn còn quăn.
- Tôi bước xuống cầu, cầu trơn cầu trượt
Tôi bước xuống tàu, tàu lắc tàu nghiêng
Mở miệng kêu người nghĩa ở Phong Điền
Ra đây tôi thấy mặt chữ điền tôi thương.
- Tôi còn thương bạn, bạn ơi
Nỡ nào người nghĩa dứt đôi cho đành
Chùng nào con sóng bỏ gành
Cù lao bỏ biển mới đành xa nhau.

(Chùng nào cho sóng bỏ gành
Cù lao bỏ biển, anh đành bỏ em.)

- Tôi còn thương bầu bầu ơi!
Nỡ nào người nghĩa dứt đôi cho đành.
- Tới đây cụm liễu giao nhành
Hỏi anh kết nghĩa liễu thành hay không ?
- Tới đây đất nước lạ lòng
Chim kêu phải sợ cá vùng phải kiêng.
(Tới đây xứ sở lạ lòng,
Con chim kêu phải sợ, con cá vùng phải kinh.)
- Tới đây dầu dói giả no
Dầu khôn giả đại dạng dò ý em.
- Tới đây dầu (đầu ?) lạ sau quen
Bóng trắng là nghĩa, ngọn đèn là duyên.
- Tới đây lạ bến đậu nhờ
Lạy trời bớt gió cho sóng trong bờ đừng chao.
- Tới đây mướt lại gặp dừa,
Bầu kia gặp bí, sao chưa chung giàn?
- Tới đây thì ở lại đây,
Chùng nào bén rễ quen cây hãy về.
- Tới đây xa xứ lạ làng
Quanh đi quẩn lại mình chàng em thương.
- Tôi khéo khen anh Sáu Chơi hay,
Hò cụt cũng hay, hò mép hò môi cũng lạ.
Anh cất tiếng lên rao thiệt là dòn (mà)
Khi anh hát lên cao (mà) thả giọng trầm như đờn cò xuân nữ.
Có oán, có ai, có hồi rĩ rả Rồi anh dứt chót giọng rồi ... hơi đã còn dư.

- Qui tức cảnh hò chức cũng hay
Hò tình cũng giỏi, hò vào cũng giỏi, hò hỏi cũng tài
Hò tích hò truyện, nghe khoái lỗ tai,
Hò thở hò than, ai ai rồi cũng muốn khóc vậy.
Anh kẻ từng hồi chơn tóc kẻ răng.
Nhớ đến công cuộc mần ăn có hơn có thiệt, có ly có biệt, lúc bổng lúc
trầm.

Khi nực cười thâm nôn ruột mà nghe anh dứt chót thả giọng.
Nghe cũng đủ mùi thấu ruột thấu gan.

- Tôi người lữ thứ tha phương
Muốn gây nhân nghĩa rủ nàng hò chơi.
- Tôi rồi rủ bạn tới nơi
Lấy bàn cờ tướng đánh chơi giải sầu.
- Tôi thương chàng thiệt chàng ơi
Chàng đừng tính chuyện nói chơi giả đồ.
- Tôi trời đom đóm chớp giăng
Xa nhau một bữa, bỏ ăn khóc hoài.
(Tôi trời đom đóm chớp giăng
Xa nhau một bữa, nước mắt đầm ướt khăn.)
- Tôi trời vạch vách trao thơ
Biểu anh lấy vợ đừng chờ đợi em.
- Tôi xa mình, hồng chết cũng đau
Thuốc bạc trăm không mạnh, mặt nhìn nhau mạnh liền.
- Tôi xa mình, ông trời nắng tôi nói mưa
Canh ba tôi nói sáng, giữa trưa tôi nói chiều.
- Tôi càng lột vỏ bỏ đuôi,
Giã gạo cho trắng mà nuôi mẹ già.
- Tu đâu cho em tu cùng

May ra thành Phật thờ chung một chùa.
(Tu đâu cho thiếp tu cùng,
Mai sau thành Phật ngồi chung một bàn.)

- Từ khi xa cách bạn vàng
Cơm ăn không được như chim phụng hoàng bị tên.
- Từ ngày bão lụt năm Thìn,
Đến nay trôi nổi mới nhìn được em.
- Từ rày buộc chỉ cô tay,
Chim đậu thì bắt, chim bay thì đừng.
- Tui hun mình dầu có la làng
Thì tui la xóm hai làng chịu phạt chung.
- Tui hun mình dầu có làm hung
Nhơn cùng tắc biển, tui chun xuống sà.
- Tùng khô quế rũ, nhân tình cũ xa rồi
Phủ tay đứng dậy, chớ ngồi chi đây.
- Thùng thùng các các
Chim đậu không bắt, để bắt chim bay
Cười em chẳng đặt, anh thương hoài ngàn năm.
- Tưởng đâu bên đã gặp thuyền
Nào hay em cười lãnh nhách, anh liền lui ghe.
- Tưởng giếng sâu anh nổi sợi giây dài,
Nào ngờ (Ai dè, Hay đâu) giếng cạn anh tiếc hoài sợi dây
(Ai phụ tôi có đất trời chứng giám,
Phận tôi nghèo, tôi không dám phụ ai.
Tưởng giếng sâu tôi nổi sợi dây dài,
Ai dè giếng cạn, tiếc hoài sợi dây.)
- Tưởng là anh tới anh chơi

Ai dè anh tới kết đôi vợ chồng.

- Tưởng là thiên hạ nói chơi
Hay đâu nói thiệt rụng rời tay chân
Hỏi mây, hỏi gió, hỏi trăng
Hai hàng nước mắt rần rần tuôn ra.
- Tương phùng gặp hội rồng mây
Hò chơi cho toại sau gầy nghĩa nhân.
- Thà là mặc áo mới may
Không thềm mặc áo xỏ tay vô rồi.
- Thà rằng chẳng biết cho đừng,
Biết ra dan díu nửa chừng lại thôi.
Con sông bên lở bên bồi,
Một con cá lội mấy người buông câu.
(Thà rằng chẳng biết thì đừng,
Biết ra dan díu nửa chừng bơ vơ.
Giặc kia đã tới Cần Giờ,
Biểu đừng thương nhớ đợi chờ uổng công.)
- Thà rằng chịu cảnh gông xiềng
Còn hơn có vợ cười vô duyên tới ngày.
- Thác ba năm thịt đã thành bùn
Đầu thai con chim nhạn đậu nhánh tùng chờ em.
- Than ôi ! Con nước loạn cần người giúp đỡ,
Còn buổi lâm nguy cậy ở thanh niên.
Tổng phản công súng nổ vang rền,
Mau tuốt kiếm phục thù hờn vong quốc.
Anh ơi anh hãy dứt mối ân tình ...
Anh ra mặt trận giữ gìn biên cương
Thà là chết ở chiến trường,
Còn hơn sống ở trên giường thê nhi.
Phản công súng nổ đi đùng,

Kìa bao chiến sĩ anh hùng xông pha.
Giang san nghĩa nặng hơn nhà,
Lẽ nào anh nghĩ tình nhà cao hơn.
Biệt ly sanh tử chớ sồn,
Nam nhi thời loạn rửa hờn nước non.
Còn trời còn nước còn non,
Còn trang thanh sử là còn ghi công.
Anh ơi, tình nghĩa vợ chồng,
Mặc dầu duyên thắm tình nồng đôi ta,
Chớ vì âu yếm đậm đà,
Xin anh dứt áo đặng mà ra đi.
Em là chút phận nữ nhi,
Giữ tròn tiết hạnh xứng thì với anh.
Lời nguyên một mái tóc xanh,
Dù cho non lở biển thành còn dâu.
Cùng nhau chung sống bạc đầu,
Gặp cơn hoạn nạn dãi dầu xông pha. ...
Con thơ em ẵm trên tay,
Cùng anh nhịp bước trên đài vinh quang.
Là ngày độc lập hoàn toàn,
Là ngày hội hiệp gia đàng cùng nhau.
Anh ơi anh nghĩ thế nào?
(Khuyên chồng dứt áo ra đi, thơ kháng chiến)

- Thân anh như con én len lén trên nhành,
Muốn kê trái hạnh nên chẳng đành bay xa.
- Thân anh như kết sắt, như tử chắc đề thờ
Góp thân tiền bạc giấy tờ ? ông nào phải nghĩa em được nhờ cát vô.
- Thân em như bông bưởi trắng rờn,
Mùi thơm nức mũi mà lòng sạch trong.
- Thân em như cá lội tránh môi
Tìm nơi sông lớn vịnh bồi ản thân.
- Thân em như cá trong lò

Hết nơi vùng vẫy không biết nhờ nơi đâu.

- Thân em như cánh buồm trước gió
Nay đây mai đó thiệt khó làm sao
Biết đâu nhờn nghĩa đặt vào gá thân.
- Thân em như con phụng lạc bầy
Thấy em lẻ bạn anh muốn gây nhân duyên.
- Thân em như trái bần trôi
Sóng dập gió dồi, biết tấp vào đâu.
- Thân em như trái hạnh rành rạnh đương tròn,
Dầu sương dầm nắng dải vẫn không mòn tiết xuân.
- Thần lặn chắc lưỡi giao đuôi
Nghe em có chồn, nghĩ phận tôi, tôi buồn.
- Than rằng gói gắm không êm,
Gói lụa không mềm bằng gói tay em.
- Than ôi, nhìn xuống đất đen xì như mây ám,
Còn ngó lên trên chớp nhoáng tợ sao giăng.
Mình chơn đi chơn bước lẳng quăng,
Thêm cặp mắt nhướng hoài sập mí.
Sách có chữ rằng "Tửu bất túy nhân, nhận tự túy",
Còn men không mê, tôi lại tự mê.
Mấy cô thanh nữ hay nhún hay chề,
Này cô ơi, cô chưa có biết:
Hễ chim khôn thì kiếm cây lành mà đậu,
Còn gái khôn thì kiếm trai ăn nhậu mà nhờ ...
Ngày sau chết bụi chết bờ khỏi chôn.
Sống no thì sống mới khôn,
Chết thì cho đặt linh hồn (chớ) ám no.
Tôi đi không đặt tôi bò,
Đố ai làm được cái trôi tôi say.
- Ủa này, mới gặp anh hai,

Lòng tôi quá thích đạo chay tui mình.
 Đi đâu coi bộ linh xình ?
 Gặp tôi (mà) trợn dục chẳng nhìn đến tôi ?
 - Mắc xì đừng có nói chơi,
 Tôi đi chuyện gặp họ mời tôi đi.
 Đàng kia có hạ cờ tây (cây tơ)
 Tôi đi đến đó đặng mà ngửa nghiêng.
 - Đi sao giống bộ thẳng điên ?
 Chân cao chân thấp xĩa tiền lang bang.
 - Thôi cha đừng có làm tàn
 Vì tôi học bộ phụng hoàng từ lâu.
 Giống ngang bắt kẻ lộ cầu.
 Lại thêm có một chai bầu lộn lưng.
 Bảnh tàn nhứt hạng rượu rưng.
 - Nếu anh đi nhậu coi chừng công an.
 Sáng giờ tôi nhậu lang bang,
 Nhớ anh trong dạ tôi càng băng khuâng.
 Thời nay kháng chiến tung bùng,
 Tui mình nhậu kịch cháu cưng Bài Nhì.
 - Máy bay bắn phá li bì, Tui mình thiệt giận giống gì cô son
 Nhậu thời yêu nước mền non,
 Ai quên tổ quốc như con trâu già.
 Anh nào không nhậu dang ra,
 Tui mình rỉ rả vui say (cứ) nhậu hoài.
 Tự do bất luận nằm ngòì,
 Nếu ai động đến tới trời cũng theo.
 Cũng theo cho đến tới trời.
 (Thơ chổng say sưa, thời kháng chiến)

- Thân tui thui thui một mình,
 Đêm đêm lạnh lẽo buồn tình lang thang.
 Nếu ai nghĩ chuyện đá vàng,
 Tui xin được dạo cung đàn tình chung.
- Tháng ba cơm gói ra hòn,
 Muốn ăn trứng nhận phải lòn hang Mai.
 (Tháng Ba cơm gói ra hòn,

Muốn ăn trứng nhận phải lòn hang Mai.
Trăm tình ai dễ hơn ai,
Muốn ăn trứng nhận, hang mai phải lòn.

- Thành thị chỗ nào cũng xí xô xí xào khách trú,
Em ăn cơm bảy phủ, dạo đủ khắp nơi,
Bán buôn một vốn, ba bốn tiền lời,
Chê anh dân ruộng, chơn mốt cời quanh năm.
- Thấp đăng cá nhảy qua bờ
Anh đừng xí gạt, em chờ uổng công.
- Thập Mười có anh Sáu Chơi
Biệt tài hò mép hò môi khắp vùng.
- Thắt Sơn ai đắp mà cao,
Sông Tiền, sông Hậu ai đào mà sâu.
- Thấy ai lo lắng cho mình,
Mình nghe tràn ngập chuyện tình trâu cau.
- Thấy anh đi ghe củi
Em đây nghĩ tủi tấm lòng
Dẫu có thương anh cách mấy,
Nước ròng anh cũng phải lui.
- Thấy anh hay chữ, em hỏi thử đôi lời :
Thuở tao thiên lập địa, ông Trời ai sanh ?
- Thấy cô nhỏ nhỏ tui muốn bỏ cái nghề đồn,
Theo cô mần tuồng giả Quách Quờn cho cô coi.
- Thấy đó nói ra em đà hiểu ý,
Muốn cho đào lý hợp với trúc mai.
Quản chi biển rộng sông dài,
Ôm duyên đợi khách chương đài bấy lâu.

- Thấy em bận áo bà ba trắng Anh muốn gắn chữ duyên
Rủi mai sau lưu lạc, anh đi tìm em khỏi lầm.
- Thấy em có cục duyên ngâm
Nụ cười có nghĩa, anh quên mất, anh bỏ ăn.
- Thấy em cuộc rầy buồn xo
Cùng anh giây lát chuyện trò giải khuây.
- Thấy em da trắng muốn kẻ
Hường nhan cũng đẹp, sợ bề có đôi.
- Anh đừng nói vậy, anh ơi
Hình dung yếu điệu có đôi bao giờ.
- Thấy em đẹp nói, đẹp cười,
Đẹp người, đẹp nét, lại tươi răng vàng.
Vậy nay anh gửi thơ sang,
Thiệt tình anh quyết lấy nàng mà thôi.
- Thấy em gò má hồng hồng
Phải chi em đừng mặc cỡ, anh bông anh hun.
- Chuyện vợ chồng anh chớ bên chôn
Anh thương em xin tránh tiếng đồn cho em.
- Thấy em nhỏ thó lại có duyên ngâm
Anh đây để bụng thương thầm bấy lâu.
- Thấy em trắc nét anh muốn kết duyên chơi
Chớ Nam Kỳ lục tỉnh thiếu chi nơi đảng hoàng.
- Thiếp thương chàng, đừng cho ai biết
Chàng thương thiếp, đừng nói ai hay
Thế gian nhiều kẻ thầy lay
Cực chàng chín rười, cực em đây mười phần.
- Thiếp xa chàng khóc no lại nín
Để tìm người ước định gia cang.

- Thiếu chi củi quế rừng ta
Kiếm chi củi mục rừng xa đem về
Phải duyên túc đế, ngoài Huế tôi cũng tầm
Không phải duyên, củi quế dựa thân tôi cũng nhờ quăng.
- Thiếu tay nên phải cầm chày
Hò lên ba tiếng, dỡ hay đừng cười.
- Thỏ núp bóng chờ khi giỡn nguyệt
Anh có thương em nói thiệt em mừng
Đừng như con thỏ ngoài bụng
Đẩy đưa theo trăng gió cầm chừng rồi bỏ qua.
- Thò tay anh ngắt cọng ngò
Thấy em còn nhỏ giữ bò anh thương.
- Thò tay ngắt ngọn rau mương
Bò em em giữ, anh thương nỗi gì ?
(Thò tay mà ngắt ngọn ngò
Thấy em ở đợ chăn bò anh thương.)
(Trời mưa cá sặt lên gò
Thấy em chăn bò anh để ý anh thương
- Trời mưa cá lóc qua mương
Bò em em giữ, anh thương nỗi gì.)
(Thò tay ngắt cọng bông ngâu
Thấy em còn nhỏ giữ trâu, anh buồn.
- Thò tay nhổ cọng bồn bồn
Trâu em em giữ, anh buồn chuyện chi.)
- Thò tay mà ngắt cọng ngò,
Thương em đứt ruột giả đờ ngó lơ.
- Thờ mình đĩa muối, tương, rau,
Còn thờ phụng mẫu, mâm cao cỗ đầy.
- Thò tay ngắt ngọn bông trang
Hoa thơm con bướm đậu, hoa tàn con bướm bay.

- Thôi thôi đã lỡ nước cờ
Thương nhau xin hãy đợi chờ kiếp sau.
- Thôi thôi vụt đuốc đi thăm
Còn duyên chi nữa bán trầm buôn hương.
- Thử chuông cho biết chuông đồng
Thử người cho biết một lòng hay hai
Chữ đề trên đá còn phai
Vợ chồng còn không chắc, gái trai đâu có chắc gì.
- Thùng thùng, cắc cắc, lửa cháy thành than
Vắng em một bữa ruột gan rã rời.
- Thùng thùng, đó nói một câu, đây em châu nửa chục,
Hề gạn đục thì phải lóng trong.
E cho miệng chẳng in lòng,
Thuyền duyên sánh với anh hùng mới xuê.
- Thuộc Gò Vấp ngon lắm, anh ơi!
Giấy quyến rộng khổ, anh bỏ tôi sao đành!?
- Thuộc rê Cao Lãnh thơm nồng
Con gái Cao Lãnh má hồng thấy mê.
- Thương ai bằng nỗi thương con
Nhớ ai bằng nỗi gái son nhớ chồng.
- Thương ai ví (cho) bằng thương chồng,
Vì chồng cờ bạc nên lòng chẳng thương.
- Thương anh ăn nói thiệt thà
Theo anh may rủi gọi là hên xui.
- Thương anh đáo để vô hồi
Tướng đi, tướng đứng, tướng ngồi cũng thương.

- Thương anh em đợi em chờ
Sao anh bối rối như cò bị vây.
- Thương anh luông những trông chờ
Làm thơ gửi xuống anh Mười Trà Ôn.
- Thương anh đâu quản hiểm nghèo
Ngặt vì một nỗi, anh đã có con mèo theo sau.
- Thương anh em cuộn gói cho tròn
Chờ ba má ngủ em bước lòn cửa sau.
- Thương cha thương mẹ có khi,
Thương em lúc đứng, lúc đi, lúc ngồi.
(Thương cha thương mẹ có hồi,
Thương em lúc đứng, lúc ngồi cũng thương.)
- Thương chi cho uông tâm tình,
Bậu về xứ bậu bỏ mình bơ vơ.
- Thương chi thương trước uông công
Chừng nào thiệt vợ thiệt chồng hãy thương.
- Thương chồng nấu cháo đường xe,
Nấu canh "lắc lích" , nấu chè "bù loong" .
- Thương điền tích thủy, hạ điền khan,
Ruộng trên có nước, ruộng dưới khô rang.
Đó con quan, đây cũng con làng,
Đi thi lỡ hội, xin nàng gá duyên.
- Thương em ăn nói khôn lanh
Đêm nằm thức suốt năm canh nhớ hoài.
- Thương em anh cũng muốn thương,
Nước thì muốn chảy mà mương chưa đào.

(Em về em liệu thế nào,
Đề cho nước chảy lọt vào trong mương.)
(Thương thương, nhớ nhớ, thương thương
Nước kia muốn chảy mà mương không đào.)
(Thương sao cho được mà thương,
Nước kia muốn chảy mà mương chưa đào.)

- Thương em anh phải đi đêm
Té xuống bờ giếng, đất mềm không đau.
(Đất mềm nên mới không đau,
Phải chi đất cứng xa nhau lâu rồi.)
- Thương em chẳng dám vô nhà
Tay cầm cuốn sách hỏi gà bán không.
- Thương em (nhau) chẳng quản xa gần,
Cầu không tay vịn cũng lần mà sang..
(Xa (Yêu) nhau anh muốn lại gần,
Cầu không tay vịn anh cũng lần anh đi.)
- Thương em hồi áo mới may
Bây giờ áo rách thay tay vẫn chờ.
- Thương em không biết để đâu
Đề trong túi áo lâu lâu thăm chừng.
(Thương em chẳng biết để đâu
Đề ngọn trâm bầu bụi trúc bờ ao.)
(Thương em không biết để đâu,
Đề trong cái hũ (túi áo) lâu lâu dỡ dòm.)
(Thương em không biết để đâu,
Đề trong họng súng lâu lâu bóp cò.)
(Thương em anh biết để đâu,
Đề trong tay áo lâu lâu lại dòm.)
(Thương anh em không biết để đâu,
Đề trong cái rốn lâu lâu xúc dầu.)
(Em thương anh không biết để đâu,
Đề trong thúng cám, đề đều chuồng heo)

- Thương em mũi chảy lòng thông
Bây giờ em lớn, em lấy chồng bỏ anh.
- Thương em nước mắt sụt sùi
Khăn lau không ráo, vạt áo chùi không khô.
- Thương em rồi anh đẹp hết ưu phiền
Nợ Tào Khang là nặng chớ bạc tiền kể chi.
- Thương em ruột thắt gan bào
Biết em có thương lại chút nào hay không.
- Thương em thì cho em tiền
Mua nón em đội, mua kiềng em đeo.
- Thương em thì tới thăm em
Anh đừng thơ gởi, thơ đem lậu tình.
- Thương em thuở áo mới may,
Bây giờ áo đã thay tay, vá quàng.
- Thương hỡi thương ơi, năm bảy gươm trường anh đây không sợ
Dầu súng hai nòng, vì duyên nợ anh cũng lẫn vô.
- Thương nhau bụi cỏ cũng ngồi
Đám tranh cũng lợi, rừng chồi cũng băng.
- Thương nhau chẳng biết làm sao
Đổ nước vào đĩa làm ao trâm mình.
- Thương nhau chẳng lấy đặt nhau
Ăn cơm quên đĩa, ăn trà quên vôi.
- Thương nhau chớ nói lòng vòng
Hun đại một cái, xiềng gông cũng đành.

- Thương nhau đi xuống đi lên
Nát bờ cỏ chỉ chưa nên vợ chồng.
- Thương nhau đừng sợ công phu
Mấy trắng cũng đợi, mấy thu cũng chờ.[
- Thương nhau lột cỏ mà nằm
Rồi thì tính chuyện trăm năm sang giàu.
- Thương nhau nhượng cặp lông mày
Đừng liếc mắt ngọc, thiên hạ hay khó lòng.
- Thương nhau ruột thắt dạ dùn
Áo năm khuy đứt hết, móng tay cùn tận phao.
(Thương nhau ruột thắt dạ teo
Áo năm khuy đứt hết, phổi phèo khô rang.)
- Thương sao thương quá bất nhơn,
Bữa nay gặp mặt thương hơn bữa nào.
- Thương thay chín chữ cù lao
Tam niên nhũ bộ, biết bao nhiêu tình.
- Thương thay con nhận giữa trời
Ngang mây còn sợ có người giương cung.
- Thương thay thân phận trái dừa
Non thời khoét mắt, già cửa lấy đầu.
- Thương thì kết tóc se tơ
Hun chi ngoài bãi ngoài bờ khó coi.
- Thương thì thương hết cả nhà
Ghét thì mượn hết người ta ghét giùm.
- Thuyền dời, nào bến có dời,
Khăng khăng một lời, quân tử nhứt ngôn.

- Thuyền đây nhớ bến vô cùng,
Ngặt vì đồn bót ngại ngừng khó qua.
- Thuyền đây ý cũng muốn qua,
Thuế má đóng đủ, gãy cha... cái cột buồm.
- Thuyền em đã nhẹ, chèo lẹ khôn theo,
Khuyên em bớt mái khoan lèo đợi anh.
- Thuyền ơi có nhớ bến chăng,
Bến thì một dạ khăng khăng nhớ (đợi) thuyền.
- Thuyền quyền phải sánh anh hào
Phụng hoàng đâu sánh thấp cao với điều.
- Tiếc bông sen nở chen bông súng,
Tiếc con chim phượng hoàng đậu trụng nhánh tùng khô.
- Thuyền tôm kia nói có,
Ghe cá nọ nói không.
Phải chi miếu ở gần sông,
Em chỉ tay thề lại kéo lòng anh nghi.
- Trả ơn bóng mát cây dừa
Cho tôi trốn nắng tôi chờ người thương.
- Trách ai ăn (tham) giấy bỏ bì
Khi thương thương vội, khi lìa lìa xa.
- Trách ai chẳng khéo lường cân,
Đào tiên không bẻ, bẻ trái bần làm chi.
- Trách ai cầm quạt che đèn
Không cho em thấy lạ quen em chào.
- Trách lòng con chó sữa dai,
Đêm năm canh viếng bầu sữa hoài sáng đêm.

- Trái bòn bon trong tròn ngoài méo
Trái thầu dầu trong héo ngoài tươi
Em thương anh ít nói giữ lời
Em ôm duyên chờ đợi chín mười năm nay.
- Trai đất giồng lỵ gái Gò Me*
Không vì hảo sắc, chỉ mê giọng hò.
(* thuộc Gò Công)
- Trái khỗ qua xanh, Trái khỗ qua trắng,
Trong trắng ngoài xanh,
Liều mẹ không đẻ, liều cha không sanh.
Chém đầu đứa nịnh, cho đành dạ em ...
- Trai khôn tìm (kén) vợ chợ đông
Gái khôn tìm chồng giữa chốn ba quân.
- Trái nhãn lông trong bọc ngoài bao
Anh có vợ rồi, em biết tính sao bây giờ ?
- Trai như anh có chữ nghĩa trong mình
Gái có chồng anh đừng chọc, mới thiệt tình trai khôn.
- Trăm năm tượng rách còn thờ
Lỡ duyên chịu lỡ cũng chờ mình anh.
- Trắng da vì bởi phấn dôi,
Đen da vì bởi em ngồi chợ trưa.
- Trắng lên con nước rong đầy
Anh đừng đến nữa, cha mẹ rầy khổ em.
- Trắng lên khỏi núi, khuất bụi chuối con trăng lờ,
Tiếng anh ở chợ sao khờ hơn em.
(Trắng lên khỏi núi khuất bụi chuối con trăng mờ,
Anh biết em bao nhiêu tuổi mà đợi chờ cho uống công).

(Trăng lên khỏi núi, khuất bụi chuối con trăng mờ,
Phải duyên thì lấy em đừng chờ uổng công.)
(Trăng lên khỏi núi, khuất bụi chuối con trăng lơ
Tiếng em ở chợ sao khờ bán buôn.)

- Trăng lên khỏi núi sáng lò
Mấy lời anh nói, về nhà em khó quên.
- Trăng lu vì bởi đám mây
Đôi ta cách trở vì dây tơ hồng.
- Trăng mười lăm đã tỏ lại tròn
Củ lang tia tía đã ngon lại bùi.
- Trăng như bông lòng anh không chuộng,
Đen như cục than hầm lòng muốn dạ ưa.
(Trăng như bông nhưng lòng đây không chuộng
Đen như cục than hầm làm ruộng anh khả thương
Bởi muốn đắp bờ nên anh phải khai mương
Anh sang kết nghĩa cang thường được không?)
(Trăng như tiên không phải duyên anh không tiếc
Đen như cục than hầm mà hiểu biết anh thương.)
- Trăng trên trời có khi tròn khi méo
Cỏ dưới đất có khi héo khi tươi
Anh thấy em ít nói ít cười
Mới dốc lòng chờ đợi chín mười năm nay.
- Trầu ăn là nghĩa, thuốc xỉa là tình
Đội ơn phụ mẫu sanh mình dễ thương.
- Trầu anh con cỡi con dòng
Lại thêm con ghé cục lòng thẳng chẵn.
- Trầu Bà Điểm xé ra nửa lá,
Thuốc Gò Vấp hút đã một hơi.
Buồn tình gá nghĩa mà chơi,

Hay là anh quyết ở đời với em?
(Trầu Đồng Nai ăn rồi nhả bã
Thuốc Gò Vấp hút đã phà hơi
Tôi với mình gá nghĩa nhau chơi
Ai dè tính chuyện ở đời trăm năm.)
(Trầu Sài Gòn ăn chơi nhả bã
Thuốc Gò Vấp hút đã phà hơi
Tôi với mình gá nghĩa nhau chơi
Chắc gì chồng vợ ở đời với nhau.)
(Trầu Sài Gòn ăn chơi nhả bã
Thuốc Gò Vấp hút đã phà hơi
Tôi với mình gá nghĩa nhau chơi
Không dè chồng vợ ở đời trăm năm.)

- Trầu không ăn sao ngon sao béo,
Nghĩa nhơn cho khéo để kéo lòng phiền.
Chờ chàng bóng ngả trăng nghiêng,
Nỗi vui có bạn, ưu phiền riêng em.
- Trầu lên nửa nọc trầu vàng
Khéo khen phụ mẫu sinh nàng dễ thương.
(Trầu lên nửa nọc trầu vàng
Thương cô áo chít vá quàng nửa lưng.)
- Trầu nào cay bằng trầu xà lẹt
Thịt nào khét bằng thịt kên kên
Đôi ta gá nghĩa không bền
Dứt đi cho rảnh, xuống lên làm gì.
- Trầu ta ăn cỏ đồng ta,
Tuy rằng cỏ cụt nhưng mà cỏ thơm.
- Trầu têm một lá
Trình má biết cho
Một hai trót đã hẹn hò
Trẻ thơ trót dại đã theo dò quá giang
May ra chung quán chung làng

Thì câu tình nghĩa đá vàng cũng chung.

- Trầu vàng nhỏ lá, rau dấp cá nhai giòn
Đội ơn phụ mẫu sanh em mặt tròn dễ thương.
- Trên giàn mướp hây còn non
Cắt mướp đứt ruột, mẹ bỏ con sao đành.
- Trên đầu em đội khăn vuông,
Trông xuống dưới ngực, cau buồng còn non.
Cổ tay em vừa trắng vừa tròn,
Mặt mũi vuông vắn, chồng con thế nào?
- Trên rừng mười sáu thứ chim,
Thiếu gì loan phượng, đi tìm quạ đen.
- Quạ đen có của, có công,
Còn như loan phượng lại không có gì.
- Trên trăng dưới nước, anh đây đứng trước mũi thuyền
Bao nhiêu sóng dợn anh thương nàng bấy nhiêu.
(Trên trăng dưới nước, anh giao ước một lời
Dầu trăng mờ nước cạn vẫn một lời đính ninh.)
- Trèo lên cây cảm héo khô
Ngó về An Hội* nhiều cô chưa chồng.
(Ngó lên cây cảm, cảm khô
Ngó về Tân Hội**, tám cô chưa chồng.)
(Trèo lên chót vót cây khô,
Ngó về Vĩnh Thạnh thấy mấy cô chưa chồng.)
- Trèo lên cây khế hái bông
Trợt tay té xuống, anh bông em vô.
- Trèo lên cây khế khế rung,
Khế rung đùng đùng, không biết khế của ai,
Khế này là khế của ông Cai,
Khế kia chưa có trái, chị Hai chưa có chồng.

(Trèo lên cây khế khế rung,
Khế rụng đùng đùng, không biết khế của ai,
Khế này là khế của ông Cai,
Khế vừa ra trái, chị Hai có chồng.)

- Trèo lên chót vót cây bần
Vái anh đi cưới vợ sóng thần nhận ghe.
- Trời cao hơn trán, trăng sáng hơn đèn,
Kèn kêu hơn quyển, biển rộng hơn sông.
Nghĩa nhơn lai láng tràn đồng.
Anh ơi, biểu anh đừng có thương trước cho uổng công,
Để cho thiệt vợ thiệt chồng anh sẽ mặc sức mà thương.
(Trời cao hơn trán đuốc sáng hơn đèn
Kèn kêu hơn quyển, biển rộng hơn sông
Anh thương em linh láng tràn đồng
Bây giờ em lại kiếm chồng bỏ anh.)
- Trời đã sở định đôi ta
Ở gần cũng nhớ, ở xa buồn rầu.
- Trời đừng mưa đừng chuyển
Đất ngoài biển đừng lở đừng bồi
Đôi lứa ta đã lỡ thương rồi
Chàng than thở thiếp đứng ngòai sao yên.
- Trời giông cỏ nổi gió thổi tạt vô bờ
Dầu mưa dầm gió bắc em cũng chờ mình anh.
- Trời làm phân áo rẽ bầu
Đón trăng ngăn gió lỡ câu ân tình
Cũng vì chút nghĩa linh đình
Câu thề vẹn giữ, tử sinh không rời.
- Trời minh mông, đất cũng minh mông,
Hò chơi cho vui ruộng vui đồng.
Nào ai cướp vợ giựt chồng của ai.

Địa bàn nhắm hướng còn sai.

Vợ chồng còn không chắc ... chớ thứ gái trai đâu chắc gì.

- Trời mưa bong bóng phập phồng
Em đi lấy chồng để khổ cho anh.
(Trời mưa bong bóng phập phồng
Em đi lấy chồng, anh ở với ai ?)
(Trời mưa bong bóng phập phồng
Mẹ đi lấy chồng, con ở với ai?)
- Trời mưa cá lóc lên gò
Biết em có nhớ hẹn hò tại đây!
- Trời mưa cho lúa chín vàng,
Cho anh gặt lúa, cho nàng đem cơm.
- Trời mưa cho ướm lá dứa
Cho tươi liếp cải, cho vừa lòng em
Cho em hái đọt rau dền
Nấu tô canh ngọt dâng lên mẹ già.
- Trời mưa lác đác
Hột cát nằm nghiêng
Chàng Phụng Tiên gá nghĩa với Diêu Thuyền
Kiếp này không dạng thời nguyên kiếp sau.
- Trời mưa lâm râm,
Cây trâm có trái,
Con gái có chồng,
Đàn ông có vợ,
Đàn bà có con.
(Trời mưa lâm râm,
Cây trâm có trái,
Con gái có duyên,
Đồng tiền có lỗ,
Bánh tổ thì ngon,
Bánh dòn thì béo,

Cái kéo thợ may,
Cái cày làm ruộng,
Cái xuống đắp bờ,
Cái lò đặt cá,
Cái ná bắn chim,
Cái kim may áo,
Cái giáo đi săn,
Cái khăn bịt đầu,
Cái cầu đi chợ,
Có vợ đàn ông,
Có chồng con gái,
Cái trái mù u,
Ông già đi câu,
Đẻ trâu ăn lúa,
Bắt được chạch đầu,
Còn hai con mắt,
Đem nuôi mẹ già.)

- Trời mưa mát (nóng) đất cá lóc (cát) lên đồng
Thuở xuân xanh sao không gặp, để có chồng mới gặp nhau.
- Trời mưa mát đất, con cá lóc (nó) thoát khỏi nò,
Cả tiếng kêu người nghĩa trên bờ,
(Vây chớ) mừng ai có rộng cho tôi ngủ nhờ một đêm.
(Trời mưa mát đất con cá lóc nó thoát khỏi nò
Mừng ai có rộng cho tôi ngủ nhờ một đêm.)
- Trời mưa năm bảy đám sứt sùi
Nhái bầu kêu đồng trống, dạ bụi ngùi nhớ anh.
- Trời mưa nhà thiếc kêu boong
Cha mẹ đâu dứt nghĩa con cho đành.
- Trời mưa nhỏ giọt bụi gừng
Thương nhau đừng bỏ, định chừng mà theo.
- Trời mưa rã rác nước mắt chảy liên tu

Rượu cầm tay uống giải sầu tư
Kiếp này không đặng, đi tu cho rồi!

- Trời mưa thì mặc trời mưa
Tôi không có nón, trời chừa tôi ra.
- Trời mưa trơn trượt bờ sình
Lỡ lời kỳ hẹn anh phải dầm mình gặp em.
- Trời mưa ướt hết áo anh
Uớt em em chịu, ướt anh em buồn.
(Trời mưa ướt lá trầu vàng
Uớt em em chịu, ướt chàng em thương.)
(Trời mưa ướt lá trầu vàng
Uớt em em chịu, ướt người thương em buồn.)
(Trời mưa ướt lá trầu xanh
Uớt em em chịu, ướt anh em buồn.)
(Trời mưa ướt núi ướt rừng
Uớt em em chịu, xin đừng ướt anh.)
- Trời mưa vùn vủ gió đông
Kết duyên chẳng đặng, nhảy xuống sông trầm mình.
- Trời am thiên hạ thái bình,
Kẻ lo nông nghiệp người gin bán buôn.
Ngàn năm gió thuận mưa thuận,
Lúa thì một gạ, giá thì đồng hai.
Nhơn dân ai nấy mừng thay,
Rủ đi làm mướn giá rày dặng cao.
Dưới sông, ca-nốt, đò, tàu, Lộ thì xe chạy, ruốc thì khách thương.....
Lục tỉnh có hạt Ba Xuyên,
Bạc Liêu chữ đặt, bình yên dân rày.
Mậu Thìn* vốn thiệt năm nay,
Một ngàn hai tám, tiếng rày nói vang.
Phong Thạnh vốn thiệt tên làng,
Giá Rai là quận, chợ làng kêu chung.
Anh em Mười Chức công khùng,

Bị tranh điền thổ, rùng rùng thác oan.
 Hăm lăm tháng chạp rõ ràng,
 Lúc bảy giờ sáng xe quan đến liền.
 Chợ đông đương nhóm tự nhiên,
 Thấy cò lính lại người liền đến coi.
 Thuộc đạn, súng ống hấn hoi,
 Hai cò bảo lính : "Đòi làng đến đây.
 Có trát biện lý bằng nay,
 Sai ta xuống rày. đong lúa đương tranh !
 Thị trân là vợ huyện Lành,
 Lãnh án đành rành mướn bọn ta đi.
 Biện Toại nhà ở chôn ni ?
 Làng phải dẫn lộ ta đi đến liền".
 Hai cò bước xuống đò nghiêng,
 Bảo làng với lính đi liền một đò.
 Phong Thạnh hương quản tên Cho,
 Ngồi trước mũi đò, bàn luận gần xa :
 "Xuống đây, út bọn nó ra,
 Dữ lành chưa biết việc mà làm sao ?"
 Nước ròng đò xuống đi mau,
 Tám giờ đã tới lao xao lên liền.
 Cò bảo lính đứng liền liền,
 Còn làng phải đứng ra riêng một hàng.
 Trong nhà Mười Chức luận bàn,
 Than cùng từ mẫu hai hàng lâm ly:
 "Dầu con thác xuống âm ti...
 [theo Sơn Nam, Về Nọc Nạn] * năm 1928

- Trời nắng mưa nắng chuyền
 Đất ngoài biển nắng lở nắng bồi
 Đôi ta thương lở nhau rồi
 Em đừng khóc nước nở, phụ mẫu đứng ngồi sao yên.
- Trời sanh con mắt là gương
 Người ghét ngó ít, người thương ngó nhiều.
- Trời sanh đầu tóc gá nghĩa với móc tai,

Mình xa tôi, tôi gá nghĩa với ai bây giờ ?

- Trời sanh đậu đũa trái dài
Thấy anh ở đợ lâu ngày em thương.
(Em có tiền em chuộc anh ra
Để anh ở đợ người ta chê cười).
- Trời vắn vũ mây giăng bốn phía
Nước biển Đông sóng dợn tứ bề
Biết làm sao trọn nghĩa phu thê
Đó chồng đây vợ đi về có đôi.
- Trông anh đã mấy thu tròn
Khăn lau nước mắt đã mòn con người.
- Trồng hường bẻ lá che hường,
Nắng che mưa đỡ cho hường tối tươi*.
(Trồng hường bẻ lá che hường,
Thương anh chẳng quản đôi đường xa xuôi.)
(Trồng hường bẻ lá che hường
Đừng che miệng thế, thế thường bán rao.)
- Trồng khoai ai lại trồng mì
Sao anh có vợ, không nói tiếng gì với em.
- Trông lên chữ ứ, ngó xuống chữ ư
Anh thương em thùng thảng em ừ
Anh đừng thương vội, cha mẹ từ nghĩa em.
- Trồng trầu bắt ngọn trầu leo
Để anh đi cưới, đừng theo thiên hạ cười.
- Trồng trầu mà lộn với tiêu,
Con theo hát bội mẹ liều con hư.
- Trồng trên lầu trở canh thùng cắc
Chuông trong chùa trở giấc boong boong

Anh thương em ruột héo gan mòn
Giả như con ốc gạo, vỏ còn ruột không.

- Trông treo ai đánh cái thùng,
Bậu không dám dỡ mùng chun vô.
- Trứng vịt để lộn trứng gà
Thấy em nhỏ thó anh đà muốn hun.
- Trọng phu xử nghĩa vuông tròn
Ngàn năm lưu lạc dạ còn thương anh.

U

- U Minh nước đỏ, choại, dớn, cóc kèn
Ăn ở cho hiền, dạo chơi với rắn
Bắt kỳ sâu cạn, rắn nước, rắn râu
Bay trên trời cao, rắn rồng uốn khúc
Chạy ngang chạy dọc, rắn ngựa phóng theo
Hút gió thiết kêu, là con rắn lục
Mái gằm lục đục, bò chậm như rùa
Mỏ xuống bắt ngờ, hổ mây ẩn núp
Coi chừng nó quất, là con rắn roi
Ra đồng dạo chơi, là rắn bông súng
Bụng đầy một thúng, là rắn cạp nia
Ăn rồi ngậm nghe, hổ hành nấu cháo
Dữ mà nhỏ xíu, đúng thiết rắn trun
Chứ nên coi thường, con rắn ri cóc
Rắn mà muốn học, làm cậu ông Trời
Có khách hay mời, là con hổ chuối
Con rắn ri cá, thấy nước thì ham
Hình vóc hiền ngang, rắn voi, mỏ rọ
Thật là đáng sợ, chàm oạp, hổ lang
- U Minh Rạch Giá Thị Quá Sơn Trường,
Dưới sông sâu lội, trên rừng cọt đưa.
- Ước gì anh hóa đặng con dơi
Bay lên đáp xuống chỗ nơi em nằm.
- Ước gì anh hóa được con kiến vàng
Bò ngang quai nón hun nàng cái chơi.
- Ước gì anh hóa được con ó vàng
Bay ngang đám cây sớt nàng đi theo.
- Ước gì duyên thăm chỉ hồng,

Để cho thực nữ sánh cùng trượng phu.

- Uông công anh se nhợ uốn cần,
Uốn xong con cá nó lần ra khơi.
- Úp lá khoai,
Mười hai chong chóng,
Đứa mặc áo trắng,
Đứa mặc áo đen,
Đứa xách lồng đèn,
Đứa cầm ống thụt,
Thụt ra thụt vô,
Thụt nhằm bụi chuối.

V

- Vách thành cao lắm khó dòm
Nhớ em anh khóc đã mòn con người.
- Vái trời đừng nắng đừng mưa
Để tôi che nón tôi đưa bạn về.
- Văn kỳ thanh bất kiến kỳ hình
Mặt chưa thấy mặt mà tình đã thương.
- Vắt tay với chẳng tới kèo,
Cha mẹ anh nghèo cưới chẳng đặt em.
- Vắt cơm ba bữa còn no
Vắt em một bữa giờ giò không lên.
- Vàng mười vô lửa vàng phai,
Anh nằm đêm, anh nghĩ lại, coi ai bạc tình.
- Vàng thử lửa mới biết vàng cao vàng thấp,
Em Bảy ơi, biết làm sao gần bên em mà anh ôm ấp cho được phỉ tình.
Kiếp này mà em không được làm vợ của anh,
Thì anh cũng nguyện kiếp sau anh cùng em như chim liền cánh cây nọ
liền cành.
Cho thỏa tình bấy lâu ao ước.
- Về nhà thấy kiếng thêm buồn
Nhành mai ủ dột, cửa buồng nhện giăng.
(Ra về thấy kiếng thêm thương,
Nhành mai ủ dột, vách tường nhện giăng.)
(Ngó lên Sở Thục thêm buồn
Nhành mai ủ dột, vách tường nhện giăng.)
- Vì ai bướm nọ xa ve

Mùa đông thiếp đợi, mùa hè thiếp trông
Cảm thương thiếp bắc, chàng đông
Tiếc người có nghĩa mà không gặp mình.

- Vì ai nước mắt sụt sùi
Khăn lau không ráo, khăn chùi không khô.
- Ví dầu cá bóng xích (đánh) đu
Tôm càng hát bội, cá thu cầm chầu.
(Ví dầu cá bóng hai mang
Cá trê hai ngạnh, tôm càng hai (sáu) râu.)
- Anh về miệt dưới ở lâu
Có người tới bỏ trâu cau trên này.
- Ví dầu cá lóc nấu canh,
Bỏ tiêu cho ngọt, bỏ hành cho thơm.
- Ví dầu cậu giận mợ hờn
Cháu theo cùng cậu kéo đờn cậu nghe.
- Ví dầu cầu ván đóng đinh
Cầu tre lắt lẻo gập ghềnh khó đi
Khó đi mẹ dắt con đi
Con thi trường học, mẹ thi trường đời.
(Ví dầu cầu ván đóng đinh
Cầu tre lắt lẻo gập ghềnh khó đi
Ví dầu mẹ chẳng có chi
Chỉ con với mẹ chẳng khi nào rời.)
(Ví dầu cầu ván đóng đinh,
Cầu tre lắt lẻo gập ghềnh khó đi,
Khó đi mượn chén ăn cơm,
Mượn ly uống rượu, mượn đờn kéo chơi.
Kéo chơi ba tiếng đờn cò,
Đứt dây đứt nhợ quên hò xự xang.
- Ví dầu cây cứng rễ bền

Gió lay chẳng chuyển, sấm rền chẳng rung.

- Ví dầu cùi mít trôi lên
Cùi chôm chôm trôi xuống, hai kiềng lúi* gặp nhau.
(* Nói lái: "Cùi liền")
- Ví dầu lịch vắn, lươn dài
Quạ đen, cò trắng, thàng chài xanh lông.
(Thàng chài lặn hụp dưới sông
Gánh gạo đưa chồng nước mắt như mưa,)
- Ví dầu nhà đột cột xiêu
Muốn đi cưới vợ sợ nhiều miệng ăn.
(Nhiều miệng ăn anh đây không sợ
Sợ duyên nợ không tròn lỗ dờ cho em)
- Ví dầu thiếp chẳng yêu chàng
(Ví dầu tình đã phũ phàng),
Xin đưa thiếp xuống đò ngang thiếp về).
- Ví dầu tình bậu muốn thôi,
Bậu gieo tiếng dữ cho rồi bậu ra,
Bậu ra bậu lấy ông câu,
Bậu câu cá bóng chắt đầu kho tiêu,
Kho tiêu, kho ớt, kho hành,
Kho ba lượng thịt để dành (mẹ) em ăn.
- Ví dầu ví dẫu ví dâu,
Ví qua, ví lại, ví trâu vô chuồng.
- Vì em không dám phụ nghĩa tào kương
Cho nên em phải lỗi với thung đường anh biết không.
- Vì giàn cho cáu xuống nia,
Vì em anh phải đi khuya về thăm.
- Vì sông nên phải lụy thuyền,

Chớ như đường liền ai phải lụy ai!

- Vịt nằm bờ mía rửa lông
Cá chấu chim lồng mấy thuở gặp nhau.
(Vịt nằm bờ mía rửa lông
Cám cảnh thương chồng ăn học đường xa.)
- Vịt Tàu xuống tắm ao sen
Trời ơi, lâu quá mới gặp em một lần.
- Vợ anh xấu máu hay ghen
Anh đừng lấp lửng chơi đèn hai tiêm.
- Vợ chồng là nghĩa già đời,
Ai ơi, chớ nghĩ những lời thiệt hơn.
- Vô duyên ghét kẻ có duyên
Không tiền ghét kẻ có tiền cầm tay.
- Vô duyên mới lấy chồng khò,
Mai sau nó chết, cái hòm khum khum.
- Vò lảnh ai nữ trét chai
Áo lảnh ai nữ xé hai vá quàng.
- Vui từ trong cửa vui ra
Buồn từ ngã bảy, ngã ba buồn về.

X

- Xa em từ mấy bữa rày
Cơm ăn không đặng áo gài hờ bầu.
- Xa nhau khó đứng khó ngồi
Dạ em bồi rồi như nùi chỉ tơ.
- Xa nhau tại bậu đòi xa
Anh em cô bác ở nhà còn thương.
- Xa ra đừng đứng một bên
Em có chồng, anh có vợ, không nên đứng gần.
- Xa xa quê tía bốn phía mây giăng,
Quê má rừng ngăn núi chặn,
Quê anh sông dài rạch vắng, rông rảnh lượn quanh.
Đi không nổi, ở không đành,
Chiều chiều gồng gượng lên gành ngó mông.
- Xăm xăm bước tới cây chanh
Lăm le muốn bẻ sợ nhành có gai.
- Xấu tre uốn chẳng nên cần,
Xấu mai nên chẳng được gần với em.
- Xin trời đừng nắng chói mưa,
Lâm râm gió mát cho vừa lòng tôi.
- Xứ độc địa người đi ít lại,
Chôn hiềm nguy có vắng không lai.
Anh đi phụ rầy trúc mai,
Bỏ em than vắn thở dài nhớ thương.
- Xứ hiểm địa chim kêu vượn hú

Dế ngâm sâu nhiều nổi đa đoan
Ngó dưới sông thấy cá mập lội nghinh ngang
Nhìn dưới suối thấy sáu năm hơn trăm khúc
Con tới đây là nguồn cao nước đục
Loài thú cầm nhiều thứ gớm ghê
Gấu chần tinh lai vãng dựa bên hè
Còn gấu ngựa tới lui khít vách
Ra một đôi xa ngoài mé rạch
Thấy beo nằm đếm biết mấy ngàn
Ngó lên bờ thấy cọp dọc ngang
Lần tay tính biết bao nhiêu chục.
Bầy chồn cáo đua nhau lúc nhúc
Lũ heo rừng trũng giỡn bắt loạn thiên.
Đá chân hòn hươu chạy giáp dẫu liền
Nhìn triền núi nai đi nổi gót
Đôi vượn bạch nựng con thanh thót
Cặp giả nhơn cất tiếng rảnh rang.
Ngó sau lưng thấy kỳ lân lửa mặt đỏ nanh vàng
Nhìn trước mặt voi đông lồ nhỏ
Hương Đông Bắc công kêu tổ hộ
Cối Tây Nam gà rừng gáy ó o.
Ngó trên cây thấy khi đột mặt đen mò
Nhìn xuống đất thấy lọ nôi nhả răng trắng xác.
Xứ Tà Long nhiều con thú ác.
Lọt vào rừng ắt chẳng dạng về:
Muôn đàn ong xây tổ tứ bề
Loài ong độc kẻ sao cho hết
Các thú kiến, kiến nào cũng nghiệt
Dòng kiến hùm đếm biết ngàn bao
Đường cheo đi qua lại non đèo
Dấu thỏ lộ dưới chân non liễu ...
Dòng đèn cườm rất nên quá dữ
Chạm vào người ắt phải bỏ mình
Loài sứa gai đụng tới thêm kinh
Con cá cóc chạm vào đau nhức
Cá mang ếch trúng vào thúi thịt
Lưỡi hồng đao mang nó khó ngồi.

Sớm mời ra vào muối tựa trấu xay
Rạng đông rồi bù mắt lấp chân tay.
Sau bức thạch biết bao nhiêu con vích
Trước sân đình rắn hổ ở chập đường
Khi lặn trời gỏi tuyết dầm sương
Giờ tắt nắng đòi mời ra hứng tuyết
Bầy chim ấy đó ai biết hết
Muôn thú cảm người thấy hảo tình
Khi lặng trời bầy sam nổi linh đình
Cơn sóng gió cua bò chập đất
Ốc len ở như bao hòn núi chắt
Biển bãi bùn sò ở bất loạn thiên.
Kìa là chim phụng, chim loan, cao các,
Hồng hoàng thẳng cánh bay lên..

- Xứ nào bằng xứ Cạnh Đèn,
Muối kêu như sáo thổi, đĩa lợi lênh như bánh canh
(Cà Mau hãy đến mà coi,
Muối kêu như sáo thổi, đĩa lợi lênh như thể bánh canh.
(Rừng thiêng nước độc thú bầy
Muối kêu như sáo thổi, đĩa lợi đầy như bánh canh.
- Xứ nào vui bằng xứ Sài Gòn
Người đi như hội, anh còn nhớ em.
- Xưa kia ai cấm duyên bà
Bây giờ bà già, bà cấm duyên tôi.
- Xung quanh cô bác giáp vòng
Anh muốn hun về chốn loan phòng sẽ hun.

– HẾT –